

Μάριος Χαννίδης Γ.Δ. του ΚΟΤ

**Μικρότερο budget,
μεγαλύτεροι στόχοι!**

**Υπόθεση τραπεζών:
Από γκάφα σε γκάφα...**

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
**Ψηφίστηκε εύκολα
ο Μνημονιακός
Προϋπολογισμός**

Οικονομική Κρίση και Σύγχρονη Ανάπτυξη

Παρουσίαση του βιβλίου
του Αν. Καθηγητή Οικονομικών στο
Πάντειο Πανεπιστήμιο, Νίκου Λεάνδρου

Γιώργος Προτόπουλος
**Η ανάκαμψη
στην Ελλάδα μπορεί
να έρθει νωρίτερα**

ΑΡΘΡΟ: Πώς πρέπει να γίνει αξιοποίηση του Φυσικού Αερίου

Διεθνείς Τραπεζικές Υπηρεσίες

Εδώ και δεκαετίες, η Υπηρεσία International Banking Services της Τράπεζας Κύπρου ικανοποιεί τις ανάγκες των πελατών της σε όλο τον κόσμο. Προσφέρουμε ένα ολοκληρωμένο φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, που αντλούνται από τη συνεχή επαφή μας με τον πελάτη και την αφοσίωση μας να υπερέχουμε στον τομέα μας.

Πάνω από όλα, επικεντρωνόμαστε στην άριστη εξυπηρέτηση των πελατών μας και την υποστήριξη των επιχειρήσεων τους ώστε να μπορούν να διενεργούν τραπεζικές συναλλαγές γρήγορα και με ασφάλεια, όπου και αν βρίσκονται στον κόσμο. Είμαστε πάντα εδώ για σας.

Γεφυρώνουμε τις αποστάσεις

Για περισσότερες πληροφορίες
επικοινωνήστε μαζί μας στο
ibs@cy.bankofcyprus.com
ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας
www.bankofcyprus.com

Τράπεζα Κύπρου

The sky is in reach.
So is your success.

Connecting highly effective individuals with clients as a cohesive force. Committed in providing quality business solutions.

www.bakertillyklitou.com

Auditors, Accountants and Business Consultants

Baker Tilly Klitou:
Offices in Cyprus, Romania, Bulgaria, Moldova.

An independent member of Baker Tilly International

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

www.eurokerdos.com

E-mail: liveras@cytanet.com.cy

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2013, Τεύχος 165

Εκδότης - Διευθυντής..... Θεοφάνης Λιβέρας
Διευθύντρια Νικολέττα Λιβέρα
Αρχισυντάκτης..... Στέφανος Κοτζαμάνης

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

Ουράνιος Ιωαννίδης Πολιτικός Αρθρογράφος
Χριστόδουλος Χριστοδούλου Χρηματοοικονομικά
Μάριος Μαυρίδης Οικονομολόγος
Χρήστος Ιακώβου Πολιτικός Αναλυτής
Χρίστος Χριστοδούλου Δ/νων Σύμβουλος CSC Christodoulou Ltd
Νεόφυτος Νεοφύτου Συνέταιρος Ernst & Young
Δημήτρης Στυλιανίδης Σύμβουλος Επικοινωνίας
Χάρης Κουρούκλης Αθήνα
Σωτήρης Παπαδόπουλος Ειδικός Συνεργάτης

Τυπογραφείο: Cassouliides Masterprinters
Διανομή: Πρακτορείο "ΚΡΟΝΟΣ"
Ελεγκτές: Ιοαννου, Theodoulou Ltd
..... Γρηγορίου και Σία
Νομικός Σύμβουλος:..... Χρίστος Κογκοροζής, Δικηγόρος

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Γ. Μιχαήλ 14, Ακρόπολη, Στρόβολος
Ταχ. Θυρίδα 16088, 2085 Λευκωσία.
Τηλ: 22311272, Fax: 22317127

web site:..... www.eurokerdos.com
E-mail:..... liveras@cytanet.com.cy

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Κύπρος 100 ΕΥΡΩ
Ευρώπη 150 ΕΥΡΩ
USA – CANADA-SOUTH AFRICA – AUSTRALIA 150 ΕΥΡΩ

Η Άποψή μας.....	7
Άρθρο Ουράνιου Ιωαννίδη	8-9
Άρθρο Χριστόδουλου Χριστοδούλου	10-11

Συνέντευξη Μάριου Χαννίδη	12-13
Οικονομία	14-15

Τραπεζικά θέματα	16-19
------------------------	-------

Προϋπολογισμός	20-21
----------------------	-------

Παρουσίαση βιβλίου Νίκου Λεάνδρου	22-23
Παρουσίαση βιβλίου Μιχάλη Βιράρη	26
Ελλαδικά θέματα.....	28-29
Άρθρο Αντώνη Στυλιανού	30
Με το Φακό μας	32-36
Οινοποιείο Ζαμπάρτας - La Maison Du Vin	38
Τραπεζικά νέα	40-42
Ελλαδικά νέα	43
Εκδηλώσεις	44
KOT	46
ΤΕΠΑΚ	48-49
PwC - Ασφαλιστικά θέματα	50
Επίκαιρα θέματα	52-56
Ευρωπαϊκά θέματα.....	58
PWC - Έρευνα.....	59
Διεθνή θέματα.....	60-64
Άρθρο Αγγελικής Λοΐζου	66
Άρθρο Μάριου Μαυρογιαννου	68
Άρθρο Δημήτρη Στυλιανίδη	70-71
Άρθρο Θεόδωρου Παναγιώτου	72
Συνέδριο Ενεργός Γήρανση	73
Άρθρο Μιχάλη Δημοσθένους	74
Άρθρο Μιχάλη Καράσαββα	75
Άρθρο Νίκου Σύκα	76
Άρθρο Ανδρέα Ασιώτη	77
Άρθρο Δημήτρη Εργατούδη.....	78

Η Κύπρος εντός Μνημονίου!

✓ Πέντε χρήσιμες εμπειρίες που πρέπει να αποκομίσουμε από τη μέχρι σήμερα μνημονιακή πορεία της Ελλάδας, της Πορτογαλίας και της Ιρλανδίας

Η Κύπρος βρίσκεται ουσιαστικά εντός Μνημονίου, με πολλές από τις «κόκκινες γραμμές» των πολιτικών μας να έχουν... ξεβιάσει και με πολλά «αδιαπραγμάτευτα ζητήματα» των Συντεχνιών να έχουν ουσιαστικά χαθεί.

Το τελευταίο πράγμα που πρέπει να κάνει ένας λαός και μια Κυβέρνηση είναι να κλαίει πάνω από ένα χυμένο γάλα. Αντίθετα, θα πρέπει να δράσει ψύχραιμα, συντονισμένα και έξυπνα. Το θετικό για την Κύπρο, είναι ότι μπαίνει στο Μνημόνιο έχοντας ήδη δει τις εμπειρίες που πέρασαν η Ελλάδα, η Πορτογαλία και η Ιρλανδία: Εμπειρίες που πρέπει να αξιοποιηθεί.

Εμπειρία πρώτη: Το μεγαλύτερο λάθος της Κυβέρνησης του Γιώργου Παπανδρέου ήταν πως δεν τήρησε τις υποσχέσεις που

είχε αναλάβει απέναντι στην Τρόικα, ακολουθώντας την τακτική του «άλλα λέω, άλλα εννοώ και άλλα κάνω», ή αλλιώς «συμφωνώ σήμερα, ψηφίζω στη Βουλή αύριο και στην συνέχεια ξεχνάω αυτά που ψήφισα».

Εμπειρία δεύτερη: Είναι η πλέον ακατάλληλη περίοδος για τους πολιτικούς να υποσχεθούν το παραμικρό, γιατί πολύ πιθανόν να κληθούν σύντομα να κυβερνήσουν (βλέπε περίπτωση Αντώνη Σαμαρά).

Εμπειρία τρίτη: Θα πρέπει να μην επιτραπεί να κυκλοφορήσουν σενάρια γύρω από μια πιθανή έξοδο της Κύπρου από τη Ζώνη του Ευρώ. Κάτι τέτοιο θα επιδεινώνει ακόμη περισσότερο την κατάσταση ρευστότητας στην πραγματική οικονομία.

Εμπειρία τέταρτη: Όλοι θα πρέπει να έχουμε τα μάτια μας ανοιχτά στο κομμάτι της ανάπτυξης. Βέβαια, τα αυστηρά μέτρα που θα ληφθούν δεν μπορούν παρά να οδηγήσουν σε ύφεση την οικονομία μέσα στο 2013, ωστόσο θα πρέπει να λαμβάνονται τέτοιοι νόμοι, να κατανέμονται οι κρατικές δαπάνες

κατά τέτοιο τρόπο, να λαμβάνονται οι προεπιλεγμένες αποφάσεις, προκειμένου να γίνουν επενδύσεις. Οι επενδύσεις μάλιστα από το εξωτερικό είναι περισσότερο ευπρόσδεκτες, καθώς είναι σε θέση να τονώσουν περισσότερο τη ρευστότητα της οικονομίας.

Εμπειρία πέμπτη: Αν μια χώρα κερδίσει την αξιοπιστία των δανειστών της, τότε μπορεί να επιτύχει πολύ σημαντικά πράγματα στις διαπραγματεύσεις που κατά καιρούς θα γίνονται στην Ευρώπη. Το μικρό μέγεθος της Κύπρου, έχει μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα. Μειονεκτήματα γιατί δεν μπορεί να διαθέτει το ισχυρό πολιτικό στίγμα που διαθέτουν άλλες χώρες όπως για παράδειγμα η Ισπανία και η Ιταλία. Από την άλλη πλευρά, λόγω του μικρού μεγέθους της, έχει το πλεονέκτημα πως οι δανειστές θα μπορούσαν - αν πειστούν από την αξιοπιστία μας - να μειώσουν μελλοντικά το βάρος της χώρας, αφού άλλωστε αυτό δεν θα επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τα οικονομικά της Ευρώπης.

Καλό μας κουράγιο...

Better safe than sorry.

Head office:

ROYAL CROWN HOUSE

20 Mnasiadou Str.
P.O.Box 24690, 1302 Nicosia
Tel: 22885555
Fax: 22670757

ROYAL CROWN COURT

16 Mnasiadou Str
P.O.Box 24690, 1302 Nicosia
Tel: 22885555
Fax: 22670757

Limassol Office:

ROYAL CROWN HOUSE II

90 Ay. Fylaxeos Str., 3025
P.O.Box 51492, 3506 Limassol
Tel: 25825825
Fax: 25825828

Larnaca Office:

AVENSIA COURT III

Apt. 310, Gr. Afxentiou Av.
& Ap. Varnava Str., 6023 Larnaca
Tel: 24623544
Fax: 24629183

Η μάχη της οικονομίας μπορεί να κερδηθεί!

Ο στόχος είναι εφικτός, αλλά απαιτεί πέρα από θυσίες του λαού και μια Κυβέρνηση (αυτή που θα προκύψει τον Φεβρουάριο) με ταχύτερα αντανakλαστικά, ισχυρότερη πολιτική βούληση και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα από αυτή του κ. Χριστόφια.

**ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΛΙΒΕΡΑΣ**
Εκδότης

A

πόλυτο δίκιο έχει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όταν μιλάει για απαιτούμενη ενότητα ολόκληρου του Κυπριακού λαού και πως όλοι μαζί μπορούμε να ξεπεράσουμε όλες τις δυσκολίες του μνημονίου. Δίκιο επίσης έχει όταν υποστηρίζει πως προσπάθησε να αποφύγει την προσφυγή της Κύπρου στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Δίκιο έχει τέλος, όταν δηλώνει πως ένα πολύ μεγάλο μέρος του «ανοίγματος» προήλθε από τις τράπεζες.

Θα συμφωνήσουμε επίσης με τον Πρόεδρο πως «με πόνο ψυχής» ανακοίνωσε τα επαχθή μέτρα για το λαό. Ποιος άλλωστε πολιτικός νοιώθει χαρούμενος όταν επιβάλλει αυξημένους φόρους, όταν κόβει μισθούς, όταν δέχεται πιέσεις και υποδείξεις (για να μην πούμε διαταγές) από υπαλλήλους των δανειστών μας (βλέπε Τρόικα);

Ο κ. Χριστόφιας όμως δεν είπε στον Κυπριακό λαό όλη την αλήθεια. Αναφέρθηκε μόνο στο μέρος της αλήθειας που τον βόλευε. Η άλλη μισή αλήθεια που παραλήφθηκε από τον Πρόεδρο είναι η εξής:

Πρώτον, τόσο ο ίδιος, όσο και το Κόμμα του (όπως και κανείς άλλος στην Κύπρο, για να μην θεωρηθούμε άδικοι) δεν προέβλεψαν έγκαιρα τους κινδύνους της απότομης επέκτασης των τραπεζών στο εξωτερικό.

Δεύτερον, τόσο ο ίδιος, όσο και το Κόμμα του (όπως και κανείς άλλος πολιτικός, για να μην θεωρηθούμε άδικοι) δεν αντέδρασαν στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Συνόδου Κορυφής, που αποφάσισε το «κούρεμα» των ελληνικών ομολόγων. Σ' εκείνη τη φάση, θα μπορούσαμε πιθανότατα να είχαμε κερδίσει κάποιο αντάλλαγμα.

Τρίτον, ο Πρόεδρος δεν αντελήφθη έγκαιρα

το μέγεθος της διεθνούς κρίσης και τις πιθανές επιπτώσεις που μπορεί να είχε στη χώρα. Βέβαια, και άλλοι ηγέτες χωρών καθυστέρησαν να αντιδράσουν, αλλά στον τομέα αυτό η Κύπρος διεκδικεί επάξια τον... τίτλο του πρωταθλητή. Μάλιστα, είμαστε ίσως η μόνη χώρα του κόσμου που η αντιπολίτευση καλούσε την Κυβέρνηση να πάρει δύσκολα μέτρα...

Τέταρτον, παρά τη σημαντικότητα συμβολή του τραπεζικού προβλήματος, τα οικονομικά του κράτους παρουσιάζουν και αυτά αξιοσημείωτο πρόβλημα. Ανέφερε λοιπόν ο Πρόεδρος πως από τα 10 δις ευρώ του δανείου από την Ευρώπη, μόνο το 1,5 δις θα πάει στο Κράτος για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Βέβαια, να σημειώσουμε πως αυτό το 1,5 δις (γύρω στο 9% του ΑΕΠ) είναι μόνο τόσο επειδή το Μνημόνιο προβλέπει μια σειρά από σκληρά μέτρα. Αν τα μέτρα αυτά δεν λαμβάνονταν, τότε το «άνοιγμα» του Κράτους θα ήταν πολύ μεγαλύτερο...

Και πέμπτον, ο Πρόεδρος υποστήριξε πως κατάφερε να «σώσει» τον 13ο μισθό, την ΑΤΑ, μάλλον τους κερδοφόρους Ημικρατικούς Οργανισμούς, κ.λπ. Εμείς θα λέγαμε στον κύριο Πρόεδρο να μην βιάζεται. Τέτοιες... σωτήριες διακηρύξεις είχε κάνει στην Ελλάδα ο κ. Γιώργος Παπανδρέου, ωστόσο διήρκεσαν μόλις για λίγους μήνες.

Με άλλα λόγια, η Κύπρος μόλις μπαίνει σε ένα πολύ δύσκολο μονοπάτι που πρέπει να διαβεί και μόλις ξεκινά μια σκληρή μάχη που πρέπει να κερδίσει. Ο στόχος λοιπόν είναι εφικτός, αλλά απαιτεί πέρα από θυσίες του λαού και μια Κυβέρνηση (αυτή που θα προκύψει τον Φεβρουάριο) με ταχύτερα αντανakλαστικά, ισχυρότερη πολιτική βούληση και μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα από αυτή του κ. Χριστόφια.

Από το ζενίθ στο ναδίρ

Από το ζενίθ στο ναδίρ σε μια μόνο πενταετία. Από το ζενίθ που μας οδήγησε, εν μέσω πανηγυρισμών, στην ευρωζώνη και στο νόμισμα του ευρώ, χωρίς κανένα όρο και καμία προϋπόθεση με πλεονάσματα στα ταμεία του κράτους και με χρέος απόλυτα ελεγχόμενο, φτάσαμε μέσα σε πέντε χρόνια μόνον, στο έσχατο σημείο, να καλούμε το ΔΝΤ να μας στείλει την τρόικα για να μας δανειοδοτήσει και να μας προστατεύσει από τη στάση πληρωμών.

Το κύριο όμως θέμα είναι ότι νομίζουμε ότι οι δανειστές είναι φιλανθρωπικό ίδρυμα και ότι θα μας δώσουν τα λεφτά τους για να τα εξανεμίζουμε σε εκατομμύρια για ενοίκια στέγασης κρατικών υπηρεσιών, για πολυδάπανα και αχρείαστα ταξίδια

διακοπών, για πρεσβείες στις άκρες του κόσμου, για επιδόματα πολυτελείας και άλλα πολλά.

Η τρόικα όμως δεν είναι φιλανθρωπικό ίδρυμα, είναι απλά και μόνον δανειστής που θέλει να πάρει πίσω τα λεφτά που θα μας δώσει. Εμείς όμως ζητούμε ναβάλουμε τους δικούς μας όρους για το πώς θέλουμε να είναι το υπό εκκώλυση

Του Ουράνιου Ιωαννίδη

Πρώην Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού

μημόνιο. Κάτι ανάλογο που κάποιοι έκαναν με τις καταθέσεις και τις μετοχές των ιδιωτικών τραπεζών στην Κύπρου, όπου δανειζόντουσαν με χαμηλά επιτόκια και κατέθεταν τα δάνεια που έπαιρναν σε τράπεζες του εξωτερικού και κέρδιζαν από τα ψηλότερα επιτόκια που έπαιρναν. Και όταν χρειάζοταν προχωρούσαν και σε διαγραφές εκατομμυρίων χρεών μη εξυπηρετούμενων για να μένουν οι ίδιοι στο απυρόβλητο.

Αγόραζαν μολυσμένα ομόλογα από τη δευτερογενή αγορά για να κερδοσκοπήσουν, επεκτεινονταν σε αγορές που δεν γνώριζαν και ούτε μπορούσαν να ελέγξουν και κατέστρεψαν το τραπεζικό σύστημα, διαλύοντας τη μεσαία τάξη, στέλνοντας τους πολλούς σε κοινωνικά εκκλησιαστικά παντοπωλεία και σε συσσίτια. Οι ίδιοι όμως έπαιρναν και παίρνουν τη μερίδα του λέοντος αφού για χρόνια τα δανειακά επιτόκια απομυζούσαν τους μη προνομιούχους και μετέφεραν τον πλούτο στους προνομιούχους μεταξύ των οποίων και οι ίδιοι. Τώρα αρνούμαστε να δεχθούμε τους όρους των τριοκανών και θέλουμε να επιβάλουμε τους δικούς μας όρους. Αυτό μόνο ως ανέκδοτο μπορεί να εκληφθεί για τους νοήμονες πολίτες. Αν υπάρ-

Στην οικονομική κατάρρευση του κράτους δεν έχουνε μερίδιο ευθύνης οι εργαζόμενοι. Ποτέ δεν πήραν τη μερίδα του λέοντος από την ανάπτυξη. Πάντα έπαιρναν ψίχουλα. Τη μερίδα του λέοντος έπαιρναν οι ελάχιστοι της οικονομικής ελίτ.

χει η δυνατότητα άλλης εξόδου από την ύφεση, την αποτελμάτωση και την ορατή στάση πληρωμών, μέσω δανεισμού από αλλού, ας το πράξουν τώρα. Αυτή θα είναι και η σωτηρία λύση. Έχουμε όμως την αξιοπιστία να το πετύχουμε. Αν όχι θα μπούμε στο λούκι που μήπεη η Ελλάδα και η έξοδος θα είναι πιο πέρα και από το 2020. Και τούτο δεν το θέλει κανένας.

Με φουσκωμένα λοιπόν τα πανιά ταξιδεύαμε προς το μημόνιο. Κατευθυνθήκαμε ολοταχώς σ' αυτό για ένα ολόκληρο εξάμηνο. Και φθάσαμε σ' αυτό και σε ότι προβλέπει. Τι όμως προβλέπει; Μα ότι προβλέπει και για τις άλλες χώρες που μπήκαν σ' αυτό. Την Πορτογαλία και την Ελλάδα. Όχι την Ιταλία και την Ισπανία. Προβλέπει μακροχρόνια ύφεση. Απολύσεις και νέους ανέργους. Μειώσεις μισθών για τους μισοσυντήρητους. Μένουν στο απυρόβλητο όσοι δεν τους αποκόπτονται στην πηγή οι φόροι και οι κρατήσεις. Και σώζονται οι τράπεζες και οι τραπεζίτες που με τις αστοχίες τους μας οδήγησαν στο μημόνιο. Λένε πολλοί από τους ενόχους για την κατάρρευση της οικονομίας ότι οι τράπεζες είναι ένα εργαλείο ανάπτυξης. Ποιοί όμως τα λένε; Αυτοί που με τις ενέ-

ργειες τους μας οδήγησαν στην κατάρρευση και στο μημόνιο.

Δεν διαφωνεί κανένας ότι οι τράπεζες είναι εργαλείο ανάπτυξης. Όμως δεν είναι αναγκαίο ιδιωτικές επιχειρήσεις να σώζονται με τα χρήματα των πολιτών. Και αναφέρομαι στις συγκεκριμένες τράπεζες. Θα επαναλάβω εμφαντικά ότι ο βιασμός της φύσης είναι στρέβλωση. Η φύση δεν αποδέχεται το κενό. Γι' αυτό το κενό των τραπεζών που κατέρρευσαν θα το καλύψουμε σε χρόνο μηδέν άλλες τράπεζες και θα φέρουν την ανάπτυξη. Οι συγκεκριμένες τράπεζες που παντί τρόπω σώζονται με το μημόνιο είναι ένοχες για τη φούσκα του χρηματιστηρίου, ένοχες για τη φούσκα των ακινήτων, ένοχες για τις διαγραφές, τις χαριστικές διαγραφές χρεών, ένοχες για τα ψηλά επιτόκια και συνεπώς για το κλείσιμο επιχειρήσεων, την καταβάρθρωση της μεσαίας τάξης και για πολλά άλλα μεταξύ των οποίων και οι λογιστικές αλλαγές προς τους δανειολήπτες, για τα αξιόγραφα, για την έκθεση τους σε άλλες οικονομίες, για τα δάνεια με μηδαμινά επιτόκια των Golden boys τους. Και για τα ψέματα που γέμισαν την αγορά και τα αυτιά των πολιτών για τα ελλείμματα και

την έκθεση τους. Τώρα όμως και ενώ οι ένοχοι του χρηματοοικονομικού και πολιτικού κατεστημένου αρλουμπολογούν μονίμως και μένουν στο απυρόβλητο αφού μιλούν μεταξύ τους χωρίς αντίλογο αφού κανένας εκτός του συστήματος δεν έχει το βήμα του λόγου.

Όμως αφού για τα επόμενα χρόνια θα συμπλεύσουμε με το μνημόνιο και τους όρους του καλό είναι να δούμε πως δεν θα φορτώσουμε τις αμαρτίες μας στα παιδιά και στα εγγόνια μας. Είμαστε διατεθειμένοι να κάνουμε τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές στο όλο σύστημα, να ειςπράξουμε από τους λίγους τα πολλά και από τους πολλούς τα λίγα; Η απάντηση είναι όχι. Θα ξεκοκαλίσουμε και τα δάνεια και θα είμαστε στον ίδιο παρονομαστή. Στην οικονομική κατάρρευση του κράτους δεν έχουμε μερίδιο ευθύνης οι εργαζόμενοι. Ποτέ δεν πήραν τη μερίδα του λέοντος από την ανάπτυξη. Πάντα έπαιρναν ψίχουλα. Τη μερίδα του λέοντος έπαιρναν οι ελάχιστοι της οικονομικής ελίτ.

Ποιός εργαζόμενος πήρε ή θα πάρει 1.000.000 ευρώ ετήσια σύνταξη; Ποιός πήρε ή θα πάρει 3.000.000 ή 4.000.000 ευρώ ως εφάπαξ αφυπηρέτησης; Ο εργαζόμενος στην Κύπρο και καλά αμειβόμενος έπαιρνε και παίρνει 30 μέχρι 50 χιλιάδες ευρώ ετήσια. Για να πάρει τον ετήσιο μισθό των ελιτών χρειαζόταν να δουλέψει μια ζωή. Αυτή ήταν η μεσαία τάξη που δεν υπάρχει πια στην Κύπρο. Για την κατώτερη τάξη είναι δεδομένο ότι ούτε σε δυο ζωές δεν θα έπαιρνε τον ετήσιο μισθό της άρχουσας τάξης. Όμως τον πλούτο τούτου του τόπου είναι η μεσαία και η κατώτερη τάξη που τον έφερναν. Και είναι ο πλούτος που σωρευτικά αποθησαυρίζουν οι πλουτοκράτες. Που συγκριτικά είναι ελάχιστοι σε σύγκριση με τους πολλούς της μεσαίας και της κατώτερης τάξης.

Το σύστημα ήταν έτσι δομημένο που έπαιρνε τα δανειστικά επιτόκια των πολλών και τα μετέφερε στα καταθετικά επιτόκια των λίγων. Των πολύ λίγων. Και τούτο επιτείνεται τώρα με την οικονομική κρίση. Οι πολλοί δανειζόμενοι δεν μπορούν να πληρώσουν τις δόσεις τους και κινδυνεύουν να χάσουν ακόμα και τη κατοικία που πλήρως αν εις διπλούν ενώ οι καταθέτες παίρνουν στο ακέραιο τους τόκους των καταθέσεων τους και αυγατίζουν τα λεφτά τους διευρύνοντας την ψαλίδα των λίγων του πλούτου με τους πολλούς που σήμερα φτωχαίνουν.

Όμως το καίριο ερώτημα είναι τις πταίει; Η απάντηση είναι μονοσήμαντη. Φταίει οι εγκληματικές ενέργειες των διαχειριστών των ιδιωτικών επιχειρήσεων που ονομάζονται ΤΡΑΠΕΖΕΣ. Όταν η φούσκα των τραπεζών και των διαχειριστών τραπεζιτών και Golden Boys and Girls ξεφούσκωσε για τους γνωστούς λόγους οι μετοχές μηδενί-

στηκαν και αναδύθηκαν τα μεγάλα χρέη και ζητούν ανακεφαλαιοποίηση που το πολιτικό κατεστημένο τους την προσφέρει απλόχερα για να τις σώσει. Αγνοεί το πολιτικό κατεστημένο θέλει να αγνοεί, το στοιχειώδη κανόνα ότι η ΦΥΣΗ απεχθάνεται το ΚΕΝΟ. Δεν επιτρέπει η φύση να υπάρξει κενό. Θα καλυφθεί σε χρόνο dt από άλλα υγιή τραπεζικά ιδρύματα. Ας αφεθούν να κλείσουν οι τράπεζες που οδήγησαν στην κατάρρευση. Θα καλυφθεί το κενό αμέσως από άλλες. Είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις όπως και τόσες άλλες που έκλεισαν και καθημερινά κλείνουν. Οι ιδιοκτήτες των άλλων πτωχεύουν και πολλοί λόγω χρεών χάνουν περιουσίες και πάνε φυλακή. Γιατί οι τραπεζίτες είναι προστατευόμενο είδος από το πολιτικό κατεστημένο. Γιατί τα «πάρτι» των τραπεζιτών να τα πληρώσουν οι μισθοσυντήρητοι εργαζόμενοι; Τις πταίει λοιπόν για το εν εξελίξει έγκλημα; Γιατί μένουν στο απυρόβλητο; Είναι αλήθεια σύμφωνα με όσα λέγονται, όχι από εμάς ή από τις τράπεζες και τους τραπεζίτες, αλλά από τους Ευρωπαίους καθ' ύλην αρμοδίου που ήλθαν, είδαν, γνώρισαν και μίλησαν τη γλώσσα της αλήθειας όσο σκληρή κι αν ήταν. Λέχθηκε ότι οι καταθέσεις στις Κυπριακές Τράπεζες, που ήδη κατέρρευσαν, είναι πέραν των 70 δισ και ότι τα 21 δισ είναι καταθέσεις μη Ευρωπαίων πολιτών.

Κανένας δεν ξέρει με τι συμφωνίες και τι εξασφαλίσεις οι καταθέσεις αυτές έφτασαν στην Κύπρο και στις Κυπριακές Τράπεζες από μη Ευρωπαίους πολίτες και ποιες ήταν οι εξασφαλίσεις

Οι συγκεκριμένες τράπεζες που παντί τρόπω σώζονται με το μνημόνιο είναι ένοχες για τη φούσκα του χρηματιστηρίου, για τη φούσκα των ακινήτων, τις χαριστικές διαγραφές χρεών, ένοχες για τα ψηλά επιτόκια και συνεπώς για το κλείσιμο επιχειρήσεων

που τους δόθηκαν. Γιατί τους δόθηκαν; Αυτό χωρίς να το ξέρουμε, είναι προϋπόθεση για να έλθουν τούτα τα χρήματα από δισεκατομμυριούχους, που δεν είναι χαζοί να φέρουν τα χρήματα τους για να χαθούν. Δεν μιλούμε για μετοχές που ήδη με την κατάρρευση των Κυπριακών Τραπεζών έχουν εκμηδενιστεί αλλά για καταθέσεις. Η εγγύηση η κυβερνητική ήταν και είναι για 100.000 ευρώ ανά καταθέτη, ανά τράπεζα.

Υπάρχει θα έλεγε κάποιος τόσο συσσωρευμένος πλούτος στην Κύπρο και ειδικά σε καταθέσεις που μένουν στο απυρόβλητο και προστατεύονται για να συνεχίζουν να αυγατίζουν και να πολλαπλασιάζονται ενώ το κόστος της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών φορτώνεται ανενδοίαστα στους μισθοσυντήρητους εργαζόμενους.

Το κόστος αυτό θα επωμισθούν οι τωρινές γενιές, οι επόμενες και οι μεθεπόμενες των μισθοσυντήρητων εργαζομένων.

Την ίδια ώρα που όσοι έφερναν με συμφωνίες κάτω από το τραπέζι και άγνωστες στο ευρύ κοινό, μένουν στο απυρόβλητο και ουδείς τολμά να τους αγγίξει. Και το κράτος συνολικά, κυβέρνηση και αντιπολίτευση, συναινούν να διαφυλαχθούν τα πλούτη των χιλιούχων, εκατομμυριούχων και δισεκατομμυριούχων και να πληρώσουν τις ζημιές οι μισθοσυντήρητοι.

Η διαπλοκή σ' αυτό το τόπο συνεχίζει να ρυθμίζει τα πράγματα κατά τρόπο που η δίκαιη κοινωνία καθημέραν γίνεται πραγματικότητα ώστε οι πλούσιοι να γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί όχι φτωχότεροι αλλά να οδεύσουν συλλογικά στα κοινωνικά παντοπωλεία και στα συσσίτια.

Έτσι σώζονται οι τράπεζες, οι τραπεζίτες και οι καταθέτες και καταδικάζονται στη φτώχεια και στο ξεσιπίωμα πολύ σύντομα οι μισθοσυντήρητοι. Ξεχνούν όμως, όσοι έτσι νομίζουν, ότι λύνουν το πρόβλημα, τη ρήση του Κέννεντυ : «Αν μια ελεύθερη χώρα δεν μπορεί να βοηθήσει τους πολλούς που είναι φτωχοί, τότε δεν μπορεί να σώσει τους λίγους πλούσιους». Να είναι βέβαιοι ότι δεν τους σώζουν.

Οι βασικοί λόγοι που επέφεραν την οικονομική κακοδαιμονία μας

Η κυπριακή οικονομία διέρχεται, εδώ και τέσσερα χρόνια, μια κρίση διάρκειας. Στην πραγματικότητα τελεί σε κατάσταση παρατεταμένης ύφεσης με αυξομειωτικές τάσεις, που δεν διαφοροποιούν το αρνητικό επακόλουθο και τις δυσμενείς του συνέπειες. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ετησίως μειώνεται σταθερά, η αγοραστική δυνατότητα των πολιτών εξασθενεί, αφού οι απολαβές σε πραγματικούς όρους μειώνονται, η ανεργία αυξάνεται, όπως και πληθωρισμός, ενώ οι πρόσθετες φορολογίες και οι έκτακτες περικοπές μισθών, ημερομισθίων και συντάξεων δίνουν το αλάθητο μέτρο στάθμισης της οικονομικής κυ-

Του Δρα Χριστόδουλου Χριστοδούλου

Πρώην Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών και τέως Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου

πριακής πραγματικότητας. Μιας πραγματικότητας, η οποία συμπίπτει με την παγκόσμια οικονομική κρίση, αλλά και τη διακυβέρνηση του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια. Και αυτή η οδυνηρή κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα της τελευταίας πενταετίας συνιστά τη χειρότερη και πιο οδυνηρή από καταβολής της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Είναι πολύ σημαντικό και πολύ χρήσιμο να επιχειρηθεί μια αντικειμενική ανατομία αυτής της κατάστασης. Μια λεπτομερειακή διερεύνηση, η οποία να διαπιστώσει τα δεδομένα, να συγκρίνει το πρόσφατο παρόν με το παρελθόν, να εντοπίσει τα αίτια και τους υπαίτιους και, χωρίς προκατάληψη ή πάθος, να καταλογίσει ανακύπτουσες ευθύνες. Όχι τόσο για λόγους τιμωρητικούς αλλά για να εμπλουτίσει τις γνώσεις και να επαυξήσει τις εμπειρίες μας και να συμβάλει στην αποφυγή παρόμοιων σφαλμάτων, εκ πράξεων ή παραλείψεων, στο μέλλον.

Μερικοί, κυρίως οι κυβερνώντες, υπεραπλουστεύοντας τα πράγματα και ανάγοντες τα πάντα σε πολιτικές σκοπιμότητες και μικροκομματικά συμφέροντα, αποδίδουν την εσωτερική κρίση της τελευταίας πενταετίας στην πα-

γκόσμια οικονομική κρίση κατά κύριο λόγο και στα χρόνια διαρθρωτικά προβλήματα της σύνολης κυπριακής οικονομίας. Πρόκειται, αναμφίβολα, για μια καταφανή εξαλλαγή. Συνιστά αυτή η εξήγηση μια προκλητική αλλοίωση της σημασίας των λέξεων, αλλά και μια παραποίηση της ζωντανής, βασανιστικής πραγματικότητας.

Αν πρόκειται να προσδοθεί το απαιτούμενο κύρος και αξιοπιστία σε μια ανάλυση της οικονομικής τραγωδίας μας, θα πρέπει να είμαστε αντικειμενικοί, ειλικρινείς και απροκατάληπτοι. Και, πέρα από την παγκόσμια κρίση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, που επηρέασε δυσμενέστατα και την πραγματική οικονομία σε όλες τις χώρες του πλανήτη, και, αναπόδραστα, τη χώρα μας, να αποδώσουμε σε τρεις, βασικά, παράγοντες την οικονομική μας βαθειά κατολίσθηση.

Πρώτον, στην ουσιαστική ανυπαρξία συγκεκριμένης, ρεαλιστικής και στοχευμένης πολιτικής αντιμετώπισης της επερχόμενης και στη χώρα μας κρίσης από μέρους της διακυβέρνησης Χριστόφια. Με πρωταγωνιστή και πρωταίτιο πάντα τον Πρόεδρο αλλά και συνυπεύθυνο και συνεπικόουρο τον πρώτο Υπουργό του των Οι-

κονομικών, η κυβερνητική οικονομική πολιτική υπήρξε εξωπραγματική, αντιφατική, παλινδρομική και μεταπτώτικη. Κινήθηκε στα πλαίσια της αλαζονικής φαντασίωσης ότι η κυπριακή οικονομία είναι άτρωτη και θα παραμείνει αλώβητη από τη διεθνή κρίση. Ένα οϊηματικό σύνθημα που οδήγησε την προσέγγιση του όλου θέματος σε πρωτοφανή αδράνεια, απραξία, αλλά και σπάταλη, άστοχη και αντιπαραγωγική διαχείριση των κυβερνητικών πόρων και εσόδων. Μέχρι που η κρίση ήταν τόσο έκδηλη πλέον, με όλες τις οδυνηρές επιπτώσεις της στη χώρα μας, ώστε να αναγκάσει τον Πρόεδρο Χριστόφια να αναφωνήσει ετεροχρονισμένα το δραματικό εκείνο «η κυπριακή οικονομία καίγεται και μαζί μ' αυτή καιγόμαστε κι εμείς». Και να ζητήσει θυσίες από το λαό, ενώ εξακολούθησε τις εκτός ορθής οικονομικής λογικής γενναιοδωρες παροχές του προς τους κηφνολαθρομετανάστες και τους «αδελφούς» Τουρκοκύπριους, υποτακτικούς του Ερντογάν, του Έρογλου και του Ταλάτ.

Τα πρώτα μέτρα, που λήφθηκαν με τέσσερα σχεδόν χρόνια καθυστέρησης, το Δεκέμβριο του 2011, εξαγγέλθηκαν πομπωδώς ως τα μόνα και

τελεσιδίως σωστικά. Δυστυχώς, η Προεδρική μεταπτωτική και παλινωδική αντιμετώπιση των πραγμάτων επαναλήφθηκε. Γιατί, μετά από έξι μήνες, ο κ. Χριστόφιας διαπίστωσε ότι τα μέτρα που πήρε δεν ήταν μόνο τραγικά καθυστερημένα και ανεπαρκή, αλλά και ανεπιτυχή. Και αναγκάστηκε να προσφύγει στην τρόικα της εξοντωτικής δανειοδότησης, ώστε να αποτρέψει την επικείμενη στάση πληρωμών και την πλήρη κατάρρευση της οικονομίας. Και το καταπιεστικό οικονομικοκοινωνικό μνημόνιο των τρούικανών κατέστη αναπόφευκτο. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας, αν και απειλώντας να βγει στους δρόμους και να διαμαρτυρηθεί στις πλατείες, ύψωσε τας χείρας. Και παρέδωσε την οικονομία και σημαντικό μέρος κρατικής και λαϊκής κυριαρχίας στους αμερικανογερμανοκίνητους τρούικανούς.

Δεύτερον, στο υπό κατάρρευση τραπεζικό μας σύστημα. Ένα σύστημα που συνιστούσε βασικότατο πυλώνα της οικονομικής μας ανάπτυξης και, ορθώς, αξιολογείτο ως επαρκές, αξιόπιστο και αποτελεσματικό. Χάρη στην αυστηρή εποπτεία και ορθολογική ρύθμιση που ασκήθηκε κυρίως στη διάρκεια της πενταετίας 2002 - 2007. Δυστυχώς, στη διάρκεια της πενταετούς θητείας του κ. Ορφανίδη διαπράχθηκαν τόσα σφάλματα και εγκληματικές ενέργειες από μέρους Διοικητικών Συμβουλίων και Ανώτατων Στελεχών των μεγάλων τραπεζών μας, που το κατέστησαν και αναξιόπιστο και υποψήφιο προς κατάρρευση. Με τις εξαγορές των Ελληνικών κρατικών ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά των Γερμανών που τα ξεπουλούσαν και με τις

ατάσθαλες διαχειρίσεις των κεφαλαίων, των καταθέσεων και των δανείων, και των ανεξέλεγκτων και προκλητικά ζημιογόνων επεκτάσεων στο εξωτερικό και εξαγορών ή συγχωνεύσεων. Με τον κατά νόμο υπεύθυνο Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας για διασφάλιση της συνετής διαχείρισης από μέρους των εμπορικών τραπεζών, των μετοχικών και καταθετικών κεφαλαίων να παρακολουθεί τα τεκταινόμενα χωρίς να διαδραματίζει προσηκόντως τον αποτρεπτικό ή και κατασταλτικό εποπτικό του ρόλο. Εμμένοντας, ουσιαστικά, στο δόγμα της αμερικανικής κυρίως σχολής περί αυτορρύθμισης του

χρηματοπιστωτικού συστήματος. Για να φθάσουμε στο εφιαλτικό σημείο, το κυπριακό τραπεζικό σύστημα να χρειάζεται επειγόντως περί τα 8 - 10 δισεκατομμύρια ευρώ (!) για να νομιμοποιείται να λειτουργεί με βάση τις αρχές και τις πρόνοιες της Επιτροπής της Βασιλείας. Κάποιοι, που τον κατέστησαν ιερή αγελάδα, φέρουν μεγάλες ευθύνες.

Τρίτον, στην εγκληματική αδιαφορία, με την οποία αντιμετώπισαν την κρίση οι ισχυροί της Ευρώπης. Κυρίως οι Γερμανοί ευρωκράτορες, οι οποίοι διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη χάραξη, διαμόρφωση και υλοποίηση της ευρωζωνικής πολιτικής. Αυτοί, αλλά και οι Γάλλοι και οι Ολλανδοί και οι Σκανδιναβοί παρακολούθησαν απαθείς τις συστηματικές, απαντωτές και οργανωμένες υποβαθμίσεις των οικονομιών των χωρών του σχετικά αδύναμου ευρωπαϊκού νότου. Και δεν ενήργησαν αποφασιστικά ώστε να εκθεμελιώσουν την αξιοπιστία των αξιολογικών οίκων, οι οποίοι εξέτρεφαν τον τυχοδιωκτισμό και την τοκογλυφία και εξωθούσαν σε πτωχεύσεις χώρες όπως η Ιρλανδία, η Πορτογαλία, η Ελλάδα, η Ισπανία και η Κύπρος.

Αλλά και, πέραν τούτου, οι πλούσιες χώρες του ευρωζωνικού βορρά, με πρώτους και καλύτερους τους Γερμανούς, δεν στάθηκαν στο ύψος των εταιρικών περιστάσεων. Δεν συμπεριφέρθηκαν με αίσθημα αλληλεγγύης στους βαλλόμενους εταίρους τους. Και δεν τους βοήθησαν έμπρακτα ώστε να αντεπεξέλθουν έγκαιρα και χωρίς δραματικές κοινωνικές θυσίες στην κρίση χρέους που δοκίμασαν και εξακολουθούν να δοκιμάζουν. Αντίθετα συμπεριφέρθηκαν και συμπεριφέρονται κατά τρόπο, που δίνει λαβή σε υποθέσεις ότι επιδιώκουν να καθιδρύσουν τον γερμανικό οικονομικό ηγεμονισμό. Και να υπαγορεύσουν όχι μόνο τις οικονομικές αλλά και τις πολιτικές τους θελήσεις στους αδύναμους εταίρους του ευρωζωνικού νότου.

Η Κύπρος είχε όλες τις δυνατότητες και συγκέντρωνε όλες τις προϋποθέσεις να αποφύγει και την οδυνηρή κρίση και την καταστροφική ύφεση. Όλα τα θεμελιακά οικονομικά της δεδομένα ήταν υγιή, ισχυρά και ικανά να αποτρέψουν ή να περιορίσουν στο ελάχιστο τις επιπτώσεις της κρίσης. Όπως το κατόρθωσαν οι Γερμανοί, οι Ολλανδοί, οι Αυστριακοί, οι Γάλλοι, οι Δανοί, οι Σουηδοί, ακόμη και οι Εσθονοί, οι Σλοβένοι και οι Μαλτέζοι. Ένα μόνο προαπαιτούμενο μας έλειπε. Το πιο σημαντικό: Η επαρκής, ικανή και συνετή κυβερνητική διαχείριση των οικονομικών και κοινωνικών μας πραγμάτων. Και το αποτέλεσμα είναι πλέον χειροπιαστό. Η τρόικα μας ποδηγετεί και θα μας γονυπετήσει.

Συνέντευξη του Γενικού Διευθυντή του ΚΟΤ, κ. Μάριου Χαννίδη

ΚΟΤ: Μικρότερο budget, μεγαλύτεροι στόχοι!

- ✓ Ο Τουρισμός μπορεί να βοηθήσει στην ανάκαμψη της οικονομίας
- ✓ Γίνεται δουλειά προκειμένου να «ανοίξουν» νέες τουριστικές αγορές
- ✓ Ο ΚΟΤ μπορεί να καταστεί πιο ευέλικτος και πιο παραγωγικός

ΕΡ: Κύριε Χαννίδη, πώς κλείνει σε επίσημα στοιχεία η φετινή χρονιά και ποιές είναι οι προβλέψεις για το 2013;

ΑΠ: Μετά και τα τελευταία στατιστικά στοιχεία η φετινή χρονιά μπορεί να χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα θετική και αυτό δίνει ανάσες ζωής για τον τουρισμό. Οι αφίξεις τουριστών για την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου σημείωσαν αύξηση της τάξεως του 4,1% σε σύγκριση με το 2011. Το ότι λοιπόν ο τουρισμός διανύει θετική τροχιά είναι οφθαλμοφανές. Ας μην ξεχνάμε ότι το 2011 είχαμε αύξηση στις αφίξεις που ξεπέρασε το 10%, άρα πρέπει να επισημανθεί ότι η θετική φετινή χρονιά άρχισε να χτίζεται σε ήδη ενισχυμένες βάσεις. Τώρα, το αν θα συνεχιστεί η ανάκαμψη θα εξαρτηθεί και από αστάθμητους εξωγενείς παράγοντες, αλλά και από τα διαθέσιμα κονδύλια για την τουριστική οικονομία, την πρόοδο των τουριστικών αναπτυξιακών έργων και τις διαθέσιμες πιστώσεις για προβολή και προώθηση του τουρισμού μας. Εμείς, με τη σειρά μας, θα καταβάλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για να πετύχουμε άνοδο του τουριστικού ρεύματος και για το 2013, το οποίο αναμένεται να αποτελέσει δύσκολη χρονιά για την οικονομία του τόπου μας. Έχουμε κάθε υποχρέωση να στηρίζουμε την οικονομία και τους συμπολίτες μας σε αυτή τη δύσκολη περίοδο.

ΕΡ: Ο Κυπριακός τουρισμός εμφανίζει τα τελευταία χρόνια εμφανή σημεία κόπωσης.

Ποιά πιστεύετε πως θα πρέπει να είναι η αντίδρασή μας σε μια τέτοια εξέλιξη βάσει και της στρατηγικής τουρισμού 2011-2015;

ΑΠ: Ο ΚΟΤ δεν επαναπαύεται και εργάζεται σκληρά βάση της Στρατηγικής Τουρισμού 2011-2015 που σχεδιάστηκε και αποσκοπεί στην προώθηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης και διεύρυνσης της τουριστικής οικονομίας της Κύπρου, η οποία επιτυγχάνεται, κυρίως μέσα από τη διείσδυση και καθιέρωση της Κύπρου σε στο-

Θα μπορούσαν οι Κύπριοι να εργοδοτηθούν στον τουρισμό και εμείς προτρέπουμε τους εργοδότες να το πράξουν και ιδιαίτερα στην «πρώτη γραμμή»

χευμένες τουριστικές αγορές, την υλοποίηση έργων τουριστικής υποδομής, όπως και τη βελτίωση της τουριστικής εμπειρίας. Μέσα στους στόχους μας είναι και η ουσιαστική ενίσχυση της τουριστικής βιομηχανίας με τη στήριξη ενός οργανωμένου πλέγματος πολλαπλών εναλλακτικών τουριστικών προϊόντων υψηλής ανταγωνιστικότητας. Η κύρια επιδίωξη είναι να ξεχωρίσουν και προωθηθούν κατάλληλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα και οι ιδιαιτερότητες της Κύπρου για επιτυχή επανατοποθέτηση της στην τουριστική αγορά και η προσφορά πολυδιάστατης τουριστικής εμπειρίας βασισμένης πάνω στην πελατοκεντρική προσέγγιση όπου λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και επιθυμίες του πελάτη. Γι αυτό εργαζόμαστε στην αναβάθμιση και εμπλουτισμό του προϊόντος που αφορά την πελατεία του «Ήλιος και Θάλασσα Συν», δημιουργούμε βελτιωμένα προϊόντα για την προ-

σέλκυση ειδικών τμημάτων αγοράς και περιλαμβάνουμε συντονισμένες δράσεις που αποσκοπούν στη βελτίωση της εμπειρίας σε επίπεδο δρόμου (street level experience).

ΕΡ: Με τη μείωση του προϋπολογισμού προς τον ΚΟΤ από το κράτος πώς θα μπορέσει ο ΚΟΤ να πετύχει στρατηγικούς στόχους, όπως για παράδειγμα να εμπλουτίσει το τουριστικό μας προϊόν, να λάβει μέρος σε εκθέσεις τουρισμού, να προβληθεί διαφημιστικά, κ.κ.;

ΑΠ: Διανύουμε σαν κράτος δύσκολες στιγμές και τα δημόσια οικονομικά επίσης διανύουν μια περίοδο στενότητας. Ο τουρισμός όμως και αυτό πρέπει να γίνει αντιληπτό είναι ο τομέας που τώρα σε αυτές τις δύσκολες ώρες έδωσε οξυγόνο στην οικονομία και δίνει θετική προοπτική για το μέλλον και μπορεί να στηρίξει περαιτέρω γενικότερα την οικονομία αλλά και την κοινωνία. Εμείς πιστεύουμε ότι ο ΚΟΤ πλήρωσε το μερίδιό του αναλογούσε. Αναλυτικότερα, από τα 120 εκατομμύρια ευρώ το 2009, ο προϋπολογισμός μας μειώθηκε στα μόλις 62 εκατομμύρια ευρώ φέτος. Το πώς θα κινηθεί ο προϋπολογισμός του ΚΟΤ επαφίεται στην κυβέρνηση και στους σχεδιασμούς του Υπουργείου Οικονομικών. Ωστόσο, πρέπει να τονιστεί ότι ο τουρισμός είναι από τους ελάχιστους τομείς,

τους οποίους έχει υποδείξει η Τρόικα μετά τις συναντήσεις μας ότι χρήζουν ενίσχυσης. Στην πρόσφατη δεύτερη συνάντηση που είχαμε με την Τρόικα εξηγήθηκε στο κλιμάκιο ότι ο τουρισμός είναι η αιχμή του δόρατος για την οικονομία και ότι θα πρέπει να στηριχθεί χωρίς να επιβληθούν οποιεσδήποτε επιπρόσθετες φορολογίες και το θετικό είναι ότι η Τρόικα κατανοεί τις θέσεις μας, διότι κάτι τέτοιο δεν θα οδηγήσει στην ανάπτυξη της οικονομίας του τόπου. Ο Τουρισμός είναι ο πιο παραγωγικός τομέας της οικονομίας και πρέπει να βρεθεί κάθε τρόπος στήριξης του για να βοηθήσει στην ανάκαμψη της οικονομίας μας.

ΕΡ: Ποιοί είναι οι κυριότεροι στόχοι του ΚΟΤ μέσα στο 2013;

ΑΠ: Ο κυριότερος στόχος είναι πρώτα-πρώτα όπως έχουμε αναφέρει να πετύχουμε άνοδο του τουριστικού ρεύματος. Έχουμε μπροστά μας μια δύσκολη χρονιά για τον τουρισμό και την οικονομία γενικότερα και θα πρέπει όλοι μαζί να δουλέψουμε σκληρά και συλλογικά για το καλό του τόπου μας και των συνανθρώπων μας που περνούν πολύ δύσκολες στιγμές. Αυτόν τον στόχο θα τον πετύχουμε μέσα από διάφορες ενέργειες μας όπως ανάπτυξη και άνοιγμα νέων αγορών. Ενόψει των περιορισμένων πόρων μας, είναι αντιληπτό ότι ήταν απαραίτητο να ιεραρχήσουμε τις αγορές από τις οποίες στοχεύαμε να προσελκύσουμε τουριστικό ρεύμα, και διαχωρίσαμε και ταξινομήσαμε τις αγορές μας ανάλογα με τις προοπτικές ανάπτυξης τους σε σχέση με μια σειρά ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων. Αντιστοίχως, θέσαμε στόχους σε συνάρτηση με την τρέχουσα κατάσταση, καθώς και τις προοπτικές που διαφαίνονται για κάθε αγορά. Στην πρώτη κατηγορία των αγορών μας προς τις οποίες κατευθύνεται η κύρια προσπάθειά μας, ανήκουν το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ρωσία, η Γερμανία και οι σκανδιναβικές χώρες. Οι υπόλοιπες χώρες διαχωρίζονται σε άλλες κατηγορίες, αναλόγως των προοπτικών και των προϋποθέσεών τους, και καταβάλλονται προσπάθειες αναλόγως των δυνατοτήτων. Η Κίνα είναι η νέα αγορά για την οποία σε αυτή τη φάση έχουμε δρομολογήσει διάφορες ενέργειες, οι οποίες, όμως, για να τελεσφορήσουν χρειάζεται να επιλυθεί το πρόβλημα της βίζας/θεώρησης διαβατηρίου και φυσικά εκείνο της αεροπορικής σύνδεσης. Υπάρχει κινητοποίησή μας αφού έγιναν επί τόπου επισκέψεις, όπου πραγματοποιήθηκαν επαφές με μεγάλους τουριστικούς πράκτορες και αερογραμμές και διαφαίνεται θετική εξέλιξη. Τον Μάρτιο αναμένεται άφιξη τουριστικών πρακτόρων από το Χονγκ-Κονγκ για επαφές στην Κύ-

προ με τουριστικούς πράκτορες. Ευελπιστούμε ότι θα πετύχουμε τους στόχους μας για προσέλκυση τουρισμού από τη χώρα αυτή.

ΕΡ: Θα συμβουλευάτε τους Κύπριους επιχειρηματίες του τουριστικού και του ξενοδοχειακού τομέα να χαμηλώσουν τα κόστη τους και τις τιμές προκειμένου αντιστοιχάσουν το τουριστικό μας προϊόν να γίνει περισσότερο ανταγωνιστικό;

ΑΠ: Όπως ξέρετε ο ΚΟΤ δεν μπορεί να καθορίσει τιμές και ισχύει ο ελεύθερος ανταγωνισμός. Έχουν γίνει από τον Οργανισμό Παρατηρητήρια τιμών ιδιαίτερα το καλοκαίρι ώστε ο κόσμος να γνωρίζει τι χρεώνει ο κάθε ένας και να αποφασίζει τι θα ξοδέψει και από πού. Εξαρτάται και από τον καθένα επιχειρηματία ξεχωριστά πως θέλει να κινηθεί. Είναι πολύ λεπτές οι ισορροπίες μιας και πρέπει παρόλη τη μείωση που πρέπει να κάνει κάποιος να διατηρήσει την ποιότητα.

ΕΡ: Δυστυχώς, το ποσοστό ανεργίας έχει ανεβεί σε πρωτόγνωρα υψηλά επίπεδα. Ο τουρισμός δεν θα μπορούσε να αποτελέσει έναν κλάδο απορρόφησης Κυπρίων ανέργων σε μια περίοδο όπου δεν φαίνεται να υπάρχουν άλλες θέσεις απασχόλησης;

ΑΠ: Όλοι ξέρουμε ότι διανύουμε δύσκολους

καιρούς και πρωτόγνωρες καταστάσεις. Ο τουρισμός είναι ο πιο παραγωγικός τομέας και όλοι πρέπει να δουλέψουμε σκληρά. Βέβαια θα μπορούσαν οι Κύπριοι να εργοδοτηθούν και εμείς προτρέπουμε τους εργοδότες να το πράξουν και ιδιαίτερα στην πρώτη γραμμή ώστε ο τουρίστας που θα έρχεται θα μπορεί άμεσα να νοιώθει την Κυπριακή φιλοξενία χωρίς ωστόσο να λέμε ότι δεν πρέπει να προσλαμβάνουν κοινωνικούς. Θα μπορούσε π.χ να μπει κριτήριο για την πρόσληψη ενός ατόμου στην ξενοδοχειακή βιομηχανία η απαραίτητη γνώση της ελληνικής γλώσσας, ούτως ώστε με αυτό τον τρόπο να βοηθήσουμε στη μείωση της ανεργίας.

Εναπόκειται όμως και στις δυνατότητες των εργοδοτών αφού είναι αντιληπτό ότι τον χειμώνα πέφτουν οι πληρότητες, δυσκολεύοντας έτσι την όλη κατάσταση.

ΕΡ: Ποιά είναι το προσωπικό όραμα σας για τον ΚΟΤ;

ΑΠ: Ο ΚΟΤ διαθέτει αξιόλογο προσωπικό και στελέχη και αυτό το διαπίστωσα όχι μόνο τώρα από τη θέση του Γενικού Διευθυντή αλλά και προηγουμένως ως Μέλος του Δ.Σ του Οργανισμού. Ο ΚΟΤ είναι ένα μοντέλο της δεκαετίας του 70 όπου χρειάζεται ουσιαστική μεταρρύθμιση και αναδιοργάνωση σε διάφορους τομείς, ούτως ώστε να γίνει πιο ευέλικτος και πιο παραγωγικός και να μπορεί να ανταποκρίνεται στα σύγχρονα δεδομένα και ανάγκες μιας κοινωνίας που εξελίσσεται και αλλάζει καθημερινά. Να μπορεί να προσφέρει στον τόπο, στους συνανθρώπους μας και κυρίτερα στην οικονομία του τόπου μας τα μέγιστα.

Ο τουρισμός είναι από τους ελάχιστους τομείς, τους οποίους έχει υποδείξει η Τρόικα μετά τις συναντήσεις μας ότι χρήζουν ενίσχυσης

Ελλάδα-Κύπρος: Τι λένε οι αισιόδοξες απόψεις

✓ Παρά τις γενικότερες δυσμενείς εκτιμήσεις, υπάρχουν και οι αισιόδοξες φωνές που προβλέπουν την ανάκαμψη σε Ελλάδα και Κύπρο, ενωρίτερα απ' ότι η πλειονότητα των αναλυτών.

Οσοι επισκέπτονται συχνά την Κύπρο, έχουν διαπιστώσει με μεγάλη έκπληξη πως μόλις μέσα σε χρονικό διάστημα τεσσάρων-πέντε μηνών, (Ιούλιος-Νοέμβριος) ο αριθμός των «λουκέτων» στα εμπορικά καταστήματα έγινε τόσο μεγάλος, έτσι ώστε

Του Στέφανου Κοτζιαμάνη

η Λευκωσία να μοιάζει πάρα πολύ με την Αθήνα! Πολύ μεγάλη αύξηση επίσης υπήρξε κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, στον αριθμό των οικογενειών που έκαναν χρήση συσσιτίων και κοινωνικών παντοπωλείων.

Με άλλα λόγια, ενώ για να φτάσει η Ελλάδα στην υπάρχουσα κατάσταση χρειάστηκαν 2,5 ολόκληρα χρόνια, αυτό έγινε στην Κύπρο σε λιγότερο από έξι μήνες. Η εξήγηση της μεγάλης αυτής διαφοράς ερμηνεύεται από το γεγονός ότι οι Κύπριοι... «είχαν δει το έργο» της ύφεσης και του μνημονίου από την Ελλάδα.

Στην Ελλάδα, πολλοί ήταν εκείνοι που πίστευαν πως το 2010 θα ήταν μια πραγματικά δύσκολη χρονιά και πως κάπου από τα μέσα του 2011 θα ξεκινούσε μια δειλή ανάκαμψη της οικονομίας. Ενδεικτική ήταν η έκθεση τραπεζικού οίκου για την αγορά ακινήτων, σύμφωνα με την οποία η πτώση των τιμών στα σταματούσε γύρω στα μέσα του 2010, ενώ πολλοί προέβλεπαν πως μέσα στο 2011 η Ελλάδα θα μπορούσε να επιστρέψει στις αγορές και να δανείζεται απρόσκοπτα.

Οι Έλληνες πολίτες, απλά, έβλεπαν τότε μόνο την κορυφή του παγόβουνου, χωρίς να καταλάβουν το τι ακριβώς θα μπορούσε να ακολουθήσει. Πολλοί καταστηματαρχες και ιδιοκτήτες εταιρειών πίστεψαν πως «μπόρα είναι να περάσει» και για το λόγο αυτό ενίσχυσαν με νέα κεφάλαια τις εταιρείες τους διατηρώντας τις για μεγάλο ακόμη χρονικό διάστημα εν ζωή.

Για τον ίδιο ακριβώς λόγο (και όχι μόνο...) οι

τράπεζες έσπευσαν να αναχρηματοδοτήσουν με μεγάλη ευκολία των δάνεια των μεγάλων επιχειρήσεων, μετατρέποντας τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους σε μακροπρόθεσμες. Το σκεπτικό ήταν πως δίνοντας χρηματοδοτική παράταση τριών-τεσσάρων ετών στις εταιρείες, αυτές θα μπορούσαν να περάσουν την περίοδο της κρίσης που θα κρατούσε ένα-δύο χρόνια και στη συνέχεια θα επέστρεφαν κανονικά τα δάνεια στις τράπεζες.

Φυσικά, οι εκτιμήσεις αυτές διαψεύστηκαν παταγωδώς, με αποτέλεσμα η συνολική μείωση του ΑΕΠ κατά τη διετία 2011-2012 να υπερβεί το 12% του ΑΕΠ! Συνολικότερα, από το 2008 έως και τα μέσα του 2013 το ΑΕΠ θα έχει υποχωρήσει περισσότερο από 20%...

Αντίθετα, οι Κύπριοι έχοντας παρακολουθήσει από κοντά τις εξελίξεις στην Ελλάδα, φαίνεται πως αντέδρασαν με πολύ πιο γρήγορα αντανakλαστικά. Γενικότερα, αποδεικνύεται πως όσο περισσότερη εμπειρία και όσο ταχύτερη πληροφόρηση υπάρχει σε μια οικονομία: α) τόσο πιο απότομες είναι οι μεταβολές του ΑΕΠ τόσο προς τα πάνω, όσο και προς τα κάτω και β) τόσο λιγότερο χρονικό διάστημα κρατάνε οι κρίσεις.

Η Κύπρος βέβαια έχει και άλλους λόγους για τους οποίους η κρίση θα μπορούσε να διαρκέσει λιγότερο από αυτή της Ελλάδας, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται:

- Είναι πιο μικρή και πιο ευέλικτη οικονομία.
- Βρίσκεται σε περισσότερο προχωρημένο στάδιο από την Ελλάδα στο ζήτημα της αξιοποίησης του φυσικού της αερίου.
- Έχει στενότερες οικονομικές σχέσεις με τη Ρωσία, σε σύγκριση με την Ελλάδα.
- Το πρόβλημα εν πολλοίς προήλθε από τις τράπεζες, άρα το ενδεχόμενο επανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών απ' ευθείας από Κοινοτικά κονδύλια και όχι μέσω του Κυπριακού Δημοσίου θα βοηθούσε κατά πολύ τη διαχείριση της όλης κατάστασης.

Η περίπτωση της Ελλάδας

Πάμε τώρα στην περίπτωση της Ελλάδας, όπου το βασικότερο ερώτημα είναι το πότε θα σταματήσει η καθοδική πορεία του ΑΕΠ και πότε θα ξεκινήσει η πραγματική οικονομία αρχικά να σταθεροποιείται και στη συνέχεια να ανακάμπτει. Οι μέχρι σήμερα προβλέψεις μιλούν για αρχή της ανάκαμψης από το 2015, χωρίς ωστόσο να έχουν συνεκτιμήσει τις αποφάσεις στήριξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ελήφθησαν κατά το Eurogroup της 26ης Νοεμβρίου. Γενικότερα, το μίγμα των αποφάσεων περιλαμβάνει επιμήκυνση οφειλών, ψαλίδισμα επιτοκίων και ενδεχόμενο, μελλοντικό «κούρεμα» του επίσημου τομέα (κρατικά δάνεια).

Το μόνο βέβαιο είναι πως η επιβολή των πρό-

σφατων οικονομικών μέτρων θα περιορίσει σημαντικά την ζήτηση στην πραγματική οικονομία μέσα στο 2013 και μάλιστα σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι θα μπορούσαν να συγκρατήσουν μια πιθανή νέα άνοδο των εξαγωγών.

Επιπλέον, όλες οι κινήσεις που προσπαθεί να δρομολογήσει η κυβέρνηση για να έρθουν επενδύσεις στη χώρα, θεωρείται αδύνατον να αρχίσουν να αποδίδουν πριν το τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2013.

Τέλος, η κατάσταση στη διεθνή οικονομία παρουσιάζει τάσεις επιδείνωσης, οπότε και αυτό σε κάποιο βαθμό θα έχει την αντανάκλασή του και στην ελληνική οικονομία.

Και η αισιόδοξη νότα

Παρόλα αυτά, υπάρχουν και οι αισιόδοξοι, οι οποίοι πιστεύουν πως η Ελλάδα θα μπορούσε να εκπλήξει θετικά και να ανακάμψει αρκετά πιο γρήγορα από το 2015, δηλαδή από το χρονικό σημείο που προβλέπουν οι αναλυτές. Πού βασίζουν τα επιχειρήματά τους;

- Το 2013 μπορεί κάλλιστα να είναι το πρώτο έτος πρωτογενούς πλεονάσματος για τα δημόσια οικονομικά.
- Οι μεγάλες μειώσεις στο μισθολογικό κόστος θα επιδράσουν το 2013 θετικά στις εξαγωγές και αρνητικά στις εισαγωγές.
- Ελπίζεται μια μεγαλύτερη απορρόφηση κονδυλίων από το ΕΣΠΑ και άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα.
- Και κυρίως πολλά προσδοκάνται από το σενάριο βελτίωσης της ψυχολογίας, σε περίπτωση που η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω των αποφάσεων που θα πάρει και των μέτρων που θα λάβει, καταφέρει να μειώσει δραστικά τον κίνδυνο εξόδου της χώρας από τη ζώνη του ευρώ.

Σύμφωνα με την άποψη αυτή, ένα σημαντικό κομμάτι της μείωσης του ΑΕΠ της Ελλάδας από το 2010 έως σήμερα δεν οφείλεται στα περιοριστικά μέτρα της κυβέρνησης λόγω της αναγκαίας προσαρμογής των δημόσιων οικονομικών μας, αλλά και στο κλίμα της έντονης αβεβαιότητας γύρω από τη συνέχιση παραμονής μας στη Ζώνη του Ευρώ.

Για παράδειγμα, η εκροή καταθέσεων στο εξωτερικό (άνω των 60 δισεκατομμυρίων ευρώ) δεν έγινε για λόγους είσπραξης μεγαλύτερων επιτοκίων (το αντίθετο συμβαίνει, καθώς τα επιτόκια των ελληνικών τραπεζών είναι πολύ υψηλότερα), αλλά λόγω του κινδύνου της χώρας. Η φυγή των καταθέσεων στέγνωσε από ρευστό-

τητα την οικονομία, με αποτέλεσμα να προκληθεί μία ακόμη πηγή κακοδαιμονίας για επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Τουλάχιστον το συγκεκριμένο κομμάτι του ΑΕΠ -σύμφωνα με τους ίδιους κύκλους- θα μπορούσε να ανακτηθεί σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, στην περίπτωση που ο κίνδυνος της χώρας μειωθεί δραστικά.

Δεν είναι τυχαίο άλλωστε, ότι κατά τους τελευταίους μήνες, έχει αρχίσει να διαμορφώνεται ένα κλίμα συγκρατημένης αισιοδοξίας, κλίμα βέβαια που παραμένει εύθραυστο και εύκολα αναστρέψιμο.

Το ανυψωμένο ηθικό και η συγκρατημένη αισιοδοξία είναι τα δύο κυριότερα σημεία που χαρακτηρίζουν το επιχειρηματικό κλίμα κατά τις τελευταίες ημέρες, διακόπτοντας μια μακρά περίοδο πεσιμισμού και εσωστρέφειας.

Μάλιστα, σύμφωνα με κύκλους της αγοράς, η όλη ψυχολογία θα μπορούσε να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο, σε περίπτωση που η Ελλάδα επιτύχει μια δέσμη ουσιαστικών ελαφρύνσεων στο χρέος της μέσα από την αποφασισθείσα επαναγορά των ομολόγων της μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου.

Η αλήθεια είναι πως από τις αρχές Σεπτεμβρίου οι ξένοι αναλυτές είχαν αρχίσει πλέον να βάζουν κάμποσο νερό στο κρασί τους και να δηλώνουν λιγότερο σίγουροι για την έξοδο της χώρας από τη ζώνη του ευρώ. Και οι πιο αυστηροί από αυτούς, είχαν αρχίσει να μεταφέρουν την ημερομηνία του Γρεχίτ, αρχικά για μετά τις αμερικανικές εκλογές και στη συνέχεια για μετά τις γερμανικές εκλογές...

Υπόθεση τραπεζών: Από γκάφα σε γκάφα...

✓ Παντελώς ανίκανη να διαχειριστεί σοβαρά και υπεύθυνα το ζήτημα των τραπεζών αποδεικνύεται η κυπριακή πλευρά, καθώς αντί να προχωρά σε κινήσεις ουσίας, περιορίζεται σε ρεσιτάλ εντυπώσεων και... δημόσιου ξεκατινιάσματος μέσω του Τύπου

• Άρθρο του εκδότη μας Θεοφάνη Λιβέρα

Το EUROΚΕΡΔΟΣ εδώ και πάρα πολύ καιρό έχει διατυπώσει την άποψη πως θα πρέπει: **Πρώτον**, να χαμηλώσουν οι τόνοι, προκειμένου να μην πλήττεται το κύρος και η αξιοπιστία των εμπορικών τραπεζών μας, της Κεντρικής Τράπεζας και της Κυβέρνησης της Κύπρου. Φανταστείτε για παράδειγμα, πόσο πολύ μπορεί να σεβαστεί η Τρόικα μια Κυβέρνηση που ξεκατινιάζεται κάθε τόσο με τον τέως Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας μέσω των εφημερίδων, ή πόσο μπορεί να εμπιστευθεί τις τράπεζες της χώρας, όταν διαβάζει συνεχώς στον Τύπο περί κατηγοριών και πιθανών σκανδάλων, όταν διαρρέουν απόρρητα έγγραφα τους στους δημοσιογράφους, όταν, όταν... **Και δεύτερον**, να αναζητηθεί η ουσία. Να σκύψουμε πάνω από το ζήτημα με νηφαλιότητα και υπευθυνότητα και να δούμε τα λάθη μας:

- Στο μέτωπο μιας τραπεζικής ανάπτυξης η οποία δεν είχε λάβει υπόψη της τον κίνδυνο μιας μεγάλης κρίσης σε κάποια χώρα του Εξωτερικού.

- Σε πιθανούς λανθασμένους χειρισμούς των τραπεζιτών στην προσπάθεια αντιμετώπισης της κρίσης που προέκυψε (προκειμένου να μην επαναληφθούν στο μέλλον).

- Σε ενδεχόμενες παράνομες ενέργειες προσώπων και διοικήσεων που έγιναν. Αν αποδειχτούν τέτοιες ενέργειες, τότε το λόγο θα έχει η δικαιοσύνη.

Και όλα αυτά, από σοβαρούς ελεγκτές, μακριά από τα media και κυρίως χωρίς προκαταλήψεις. Στην Κύπρο λοιπόν, έγινε τα ακριβώς αντίθετο! Η Κυβέρνηση (προκειμένου να δικαιολογηθεί για το Μνημόνιο) βρίσκει ως «αποδιοπομπαίο τράγο» τον πρώην Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας κ. Αθανάσιο Ορφανίδη, του οποίου δεν του χρεώνει... μόνο το προπατορι-

κό αμάρτημα. Άλλωστε, ο κ. Ορφανίδης δεν ήταν επιλογή του κ. Χριστόφια και οι σχέσεις των δύο ανδρών ήταν κάκιστες! Μέσα βέβαια από τη διαπόμπευση Ορφανίδη, η Κυβέρνηση προσπαθεί να αποσειεί από πάνω της τις ευθύνες για το γεγονός ότι δεν ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση μια στήριξη των κυπριακών τραπεζών, όταν συμφωνείτο το «κούρεμα» των ελληνικών κρατικών ομολόγων.

Ο τέως Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας από την άλλη πλευρά, προσπαθεί να αποποιηθεί των ευθυνών του, άλλοτε παραθέτοντας στοιχεία και άλλοτε παραθέτοντας επιχειρήματα που δεν αντέχουν (δυστυχώς) στην παραμικρή κριτική! Για παράδειγμα, υποστηρίζει πως έφταιγε ο προκάτοχός του που είχε επιτρέψει τη συγχώνευση μεταξύ Λαϊκής και Marfin... το 2006(!) Ένα τέτοιο επιχειρήμα στερείται κάθε λογικής, γιατί επρόκειτο για μιας καθόλα νόμιμης κίνησης, η οποία μάλιστα διέυρνε το κυπριακό τραπεζικό σύστημα και τις προοπτικές του. Να θυμίσουμε επίσης πως κανείς πολιτικός, τραπεζικός, ή άλλος παράγοντας της Κύ-

πρου είχε εκφράσει τότε τη διαφωνία του.

Ένα δεύτερο έωλο επιχειρήμα του κ. Ορφανίδη είναι πως το 2009 η Κυβέρνηση είχε προσπαθήσει να παραμείνει η έδρα της Λαϊκής Τράπεζας στην Κύπρο! Μα υπάρχει ένας σοβαρός Πρόεδρος χώρας που να μην προσπαθούσε να αποτρέψει ένα διαγραφόμενο (τότε) πλήγμα για την οικονομία μας; Ο ίδιος ο κ. Ορφανίδης, γιατί δεν είχε βγει τότε στις εφημερίδες (τόσες φορές το έχει κάνει...) για να μας εκθέσει τις αντίθετες απόψεις του και να παραθέσει τα επιχειρήματά του;

Με άλλα λόγια, το όλο επιχειρήμα του κ. Ορφανίδη είναι πως δεν θα υπήρχε τραπεζικό πρόβλημα στην Κύπρο, αν η Κύπρος δεν είχε τράπεζες! Ενώ οι αντίπαλοι του κ. Ορφανίδη λένε πως θα ήταν πολύ μικρότερο το τραπεζικό πρόβλημα στην Κύπρο, αν ο κ. Ορφανίδης είχε κάνει σωστά τη δουλειά του...

Και σαν να μην έφταναν οι διενέξεις Κυβέρνησης-Ορφανίδη, είχαμε συνέχεια και στο σίριαλ των πιθανών ευθυνών της προηγούμενης Διοίκησης της Λαϊκής Τράπεζας, χωρίς ωστόσο

να έχει υπάρξει κάποιο συγκεκριμένο στοιχείο. Μέσα λοιπόν από ένα αλαλούμ δηλώσεων, δημοσιευμάτων και φημών, ο μέσος αναγνώστης ίσως και να καταλαβαίνει πως η αγορά ελληνικών κρατικών ομολόγων το 2009 είναι ποινικό αδίκημα! Αν ήταν έτσι, δεν θα έπρεπε να υπάρχει τραπεζίτης εκτός φυλακής, γιατί οι χιλιάδες τραπεζίτες και διαχειριστές κεφαλαίων είχαν επιλέξει την αντίστοιχη επενδυτική τοποθέτηση. Οι μεγαλύτερες τράπεζες της Ευρώπης είχαν στα χαρτοφυλάκιά τους, ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου την εποχή εκείνη επειδή η ίδια η ΕΚΤ τα θεωρούσε ασφαλή και χρηματοδοτούσε την αγορά τους. Σε καμία χώρα όμως δεν προβληματίζονται αν πρέπει να διωχθούν ποινικά οι επικεφαλής της Credit Agricole, ή της Societe General, ή της Deutsche Bank επειδή αγόρασαν το 2009 ή στις αρχές του 2010 ομόλογα κράτους της ευρωζώνης...

Εμείς δεν σπεύδουμε να αθώσουμε κανέναν, όμως κάποιοι άλλοι σπεύδουν να ενοχοποιήσουν εκ των προτέρων. Εμείς λέμε να αναλάβουν οι ειδικοί (και η δικαιοσύνη αν χρειαστεί) το έργο τους και οι άλλοι να μιλάμε όσο το δυνατόν λιγότερο. Τόσο απλά...

Τα τελευταία επεισόδια του σίριαλ

Α. Απαντήσεις «φωτιά»

από τον Ανδρέα Βγενόπουλο

Τι απάντησε ο πρώην Πρόεδρος της Λαϊκής

Τράπεζας για τους επικριτές του, τη νέα Διοίκηση του Συγκροτήματος, τον τέως Διοικητή της Κεντρικής και τους Κύπριους πολιτικούς. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ήταν η συνέντευξη που παραχώρησε στον τηλεοπτικό σταθμό SIGMA ο τέως Πρόεδρος της Λαϊκής Τράπεζας κ. Ανδρέας Βγενόπουλος, καθώς απάντησε με το γνωστό δυναμικό του τρόπο σε μια σειρά κατηγοριών και φημών που του αποδίδονται. Συνολικότερα, μίλησε για «πραξικόπημα» που έκανε ο τέως Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας κ. Αθανάσιος Ορφανίδης και για τα οφέλη αποτελέσματα που είχαν για την Κύπρο οι λανθασμένοι χειρισμοί της Κεντρικής και της Κυβέρνησης. Όσο για τους επικριτές του, σημειώνει πως τίποτε το μεμπτό δεν έχει προκύψει από τους ελέγχους και πως τον κατηγορήσαν ακόμη και για κινήσεις της Ολυμπιακής Αεροπορίας, ένα χρόνο πριν περιέλθει στην MIG(!)

• **Η περίληψη των θέσεων του κ. Βγενόπουλου πιστεύουμε πως περιγράφονται αμέσως παρακάτω:**

Για τα δάνεια που δόθηκαν από την Τράπεζα:

Εδώ και τόσο καιρό εξετάζονται με το μικροσκόπιο οι ενέργειες της προηγούμενης διοίκησης και δεν έχει προκύψει τίποτε το μεμπτό. Επίσης, τόσα χρόνια η Τράπεζα ελέγχονταν τόσο από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, όσο και από την Τράπεζα της Ελλάδος. Κατά την αποχώρηση του κ. Βγενόπουλου οι επισφάλειες εί-

χαν υπολογιστεί από ανεξάρτητους οίκους σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα απ' ό,τι είναι σήμερα, αφήνοντας αιχμές για τον τρόπο διαχείρισης των καθυστερούμενων δανείων από τη νέα διοίκηση.

Για την κύρια αιτία του προβλήματος: Τόσο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όσο και τα Κόμματα της Αντιπολίτευσης έκαναν το λάθος να μην αντιδράσουν στο «κούρεμα» των ελληνικών ομολόγων ζητώντας κάποια εξαίρεση ή κάποια στήριξη από τους Ευρωπαίους. Ο τέως Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας κ. Αθανάσιος Ορφανίδης δεν είναι δυνατόν να δηλώνει πως δεν μπορούσε -παρά τη θέλησή του- να ενημερώσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για το συγκεκριμένο θέμα! Αν δεν ήταν σε θέση να μιλήσει με τον Πρόεδρο, γιατί δεν ενημέρωνε τον Υπουργό Οικονομικών, ή γιατί δεν επικοινωνούσε με την Αντιπολίτευση, αναρωτήθηκε δικαιολογημένα ο κ. Βγενόπουλος.

Για τις γκάφες των υπευθύνων: Ο κ. Βγενόπουλος είχε προειδοποιήσει πως ήταν απαραίτητη μια αξιολόγηση των δανειακών χαρτοφυλακίων των κυπριακών τραπεζών από έναν ανεξάρτητο Οίκο, όπως η Blackrock. Τελικά, μετά από μακρά περίοδο άρνησης, οι υπεύθυνοι κατάλαβαν τη γκάφα τους και αναγκάστηκαν να προσλάβουν για τη συγκεκριμένη δουλειά την PIMCO. Είχε επίσης προειδοποιήσει ο κ. Βγενόπουλος ότι με τον τρόπο που επιχειρήθηκε

η επανακεφαλαιοποίηση της Λαϊκής ήταν βέβαιο πως δεν θα μπορούσε να προσελευσθούν ιδιώτες επενδυτές, Έτσι και έγινε. Τελικά, μετά και από αυτό το λάθος, η Κύπρος άλλαξε τον τρόπο επανακεφαλαιοποίησης για την Τράπεζα Κύπρου.

Για την αξιοπιστία της νέας διοίκησης: Υπήρξαν δηλώσεις και ενέργειες που έπληξαν την αξιοπιστία της Τράπεζας! Οι μη εξυπηρετούμενες απαιτήσεις κατά τη διάρκεια της νέας Διοίκησης αυξήθηκαν κατά πολύ λόγω προφανώς κακής διαχείρισής τους. Και τέλος, δεν μπορούσε και δεν μπορεί να έχει οποιαδήποτε τύχη το αίτημα για συμμετοχή της Τράπεζας στο ελληνικό πρόγραμμα στήριξης,

Για τους Κύπριους πολιτικούς: Δεν έχει καμία σχέση με κανέναν Κύπριο πολιτικό, ούτε φυσικά και με τον κ. Χριστόφια τον οποίο έχει συναντήσει μετρημένες φορές και μάλιστα στο Προεδρικό. Για να έχω εξυπηρετήσει κάποιους πολιτικούς, θα πρέπει να έχω εξυπηρετηθεί και εγώ από αυτούς, δήλωσε ο κ. Βγενόπουλος ρωτώντας ποια εξυπηρέτηση του έχει γίνει.

Αναφέρθηκε επίσης στη λίστα που έχει κυκλοφορήσει στην Αθήνα με τη λίστα των πολιτικών που φέρονται να έχουν δανειστεί μεγάλα ποσά και για τη μη δημοσίευση της συγκεκριμένης λίστας στην Κύπρο.

Β. Απάντηση Βγενόπουλου για την «Έκθεση Κωνσταντίνου»

Μία ημέρα μετά τη συνέντευξη Βγενόπουλου στο «ΣΙΓΜΑ» διαρρέει στον Τύπο παλαιότερο εσωτερικό έγγραφο της τράπεζας που φέρεται να καταλογίζει ευθύνες για αγορά ελληνικών ομολόγων. Η απάντηση του κ. Βγενόπουλου ήταν η εξής:

«Είναι προφανές ότι μετά τη χθεσινή μου συνέντευξη στο «ΣΙΓΜΑ» κάποιος ή κάποιοι λόγω ελλείψεως επιχειρημάτων στις τοποθετήσεις μου και τα στοιχεία που αποκάλυψα αποφάσισαν να διαρρεύσουν εσωτερικό έγγραφο της Τράπεζας με ημερομηνία 22 Μαΐου 2012 (!) που καταλογίζει δήθεν «ευθύνες» για την αγορά των Ελληνικών Ομολόγων. Προφανώς για τη διάπραξη των ποινικών αδικημάτων της εξαγοράς, της συκοφαντικής δυσφήμισης και της παράνομης αποκάλυψης προσωπικών δεδομένων οι υπεύθυνοι θα λογοδοτήσουν στη δικαιοσύνη. Όμως η εν λόγω έκθεση του εσωτερικού ελεγκτή της ΛΑΪΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ κ. Κ. Κωνσταντίνου, χωρίς να απαντά καν στα ερωτήματα που είχαν τεθεί από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, είναι διάτρητη από παντού:

1. Αναρρεί η ίδια την αξιοπιστία της όταν λέει ότι «ο έλεγχος ήταν περιορισμένος λόγω του

ότι δεν υπήρχε διαθέσιμη πληροφόρηση από άτομα κλειδιά που είχαν ήδη αποχωρήσει από την τράπεζα μετά την αλλαγή της διεύθυνσης». Γιατί δεν αναζήτησε τον κ. Μπουλούτα και εμένα να τον «πληροφορήσουμε»;

2. Ακυρώνει τα συμπεράσματά της όταν λέει ότι «το διοικητικό συμβούλιο και η Επιτροπή Ελέγχου του Ομίλου γνώριζαν για τις αγορές ομολόγων και τις σχετικές ζημιές αφού είχαν γίνει λεπτομερείς παρουσιάσεις από τους εξωτερικούς ελεγκτές κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για την έγκριση των αποτελεσμάτων του 2009».

3. Συντάχθηκε «κατά την άποψή του» αγνοώντας σειρά αντίθετων επιχειρημάτων και στοιχείων που είχε ούτως ή άλλως στη διάθεσή του, είναι γεμάτη ανακρίβειες και σε ορισμένα σημεία αντίθετη και με την κοινή λογική.

4. Αποδεικνύει την ανεπάρκεια του συγγραφέως της αφού ο ίδιος ήταν εσωτερικός ελεγκτής και κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Γιατί αυτές οι διαπιστώσεις δεν είχαν αναφερθεί από τον ίδιο ή την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας εκείνη την περίοδο;

5. Το μόνο που καταφέρνει είναι να επιβεβαιώνει αυτό που είπα στην συνέντευξή μου, ότι **ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΣΤΗΝ ΛΑΪΚΗ ΔΕΝ ΠΛΗΡΩΘΗΚΑΝ ΠΟΤΕ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ.**

Να μην έχουν καμία αμφιβολία ο κ. Κωνσταντίνου και οι συναυτουργοί του αλλά και όλοι οι υπόλοιποι συκοφάντες ότι θα λογοδοτήσουν άμεσα στη Δικαιοσύνη.

Όμως η σκόπιμη διαρροή της άθλιας αυτής «έκθεσης» υποκρύπτει και μια μεγάλη σκοπι-

μότητα. Προσπαθεί να στρέψει την προσοχή της κοινής γνώμης στην αγορά των ομολόγων που έγιναν σε περίοδο μηδενικού κινδύνου, ώστε να μην αναδειχθεί η τεράστια ευθύνη αυτών που συναίνεσαν στην εθελοντική απομείωση της αξίας τους και επί της ουσίας κατέστρεψαν το Κυπριακό Τραπεζικό Σύστημα».

Γ. Οι θέσεις του κ. Ορφανίδη

Σε γραπτή του δήλωση (δημοσίευμα ιστοσελίδας Stockwatch), ο κ. Ορφανίδης αναφέρει ότι ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, δήλωσε την Τρίτη 4 Δεκεμβρίου 2012, σε διάγγελμα του στον κυπριακό λαό «ότι η μετατροπή της Μαρφίν Εγνατία από θυγατρική εταιρεία στην Ελλάδα σε κυπριακή τράπεζα κόστισε στην Κύπρο 4 δισ. ευρώ και ότι τη μετατροπή ενέκρινα εγώ».

«Η δήλωση του προέδρου, σκόπιμα ή μη -αυτό δεν είμαι σε θέση να το γνωρίζω- είναι ψευδής τόσο όσον αφορά το θέμα της έγκρισης της συγχώνευσης όσο και τις οικονομικές επιπτώσεις της συγχώνευσης για τους εξής λόγους, αναφέρει:

1. Το 2010, η έδρα του τραπεζικού ομίλου ήταν ήδη στην Κύπρο. «Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) και εγώ προσωπικά δεν κληθήκαμε να εγκρίνουμε τη διασυννοιακή συγχώνευση μεταξύ Marfin Egnatia και Λαϊκής Τράπεζας και άρα τη «μετατροπή», κατά τον κ. Χριστόφια, της «Μαρφίν Εγνατία από θυγατρική εταιρεία στην Ελλάδα σε κυπριακή τράπεζα». Η συγχώνευση με βάση την οποία η Λαϊκή απορρόφησε τη Marfin Egnatia εγκρίθηκε με απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευ-

κωσίας, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 2010».

2. Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό εποπτικό πλαίσιο, όπως αυτό ορίζεται στην ευρωπαϊκή οδηγία 2006/48 σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και το νομικό πλαίσιο ("Capital Requirements Directive"), καθώς και τις κατευθυντήριες γραμμές εποπτείας της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (European Banking Authority - EBA):

(α) Η μετατροπή μιας θυγατρικής τράπεζας σε υποκατάστημα δεν διαφοροποιεί τις υποχρεώσεις της μητρικής εταιρείας του τραπεζικού ομίλου σε ό,τι αφορά την κάλυψη των κεφαλαιακών αναγκών. Είναι γι' αυτό το λόγο που τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομείωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests) τα οποία διεξήγαγε η EBA το 2011, δε διαφοροποίησε τις υποχρεώσεις των μητρικών εταιρειών των τραπεζικών ομίλων για τυχόν προβλήματα θυγατρικών ή υποκαταστημάτων τους και δεν διαφοροποίησε τις υποχρεώσεις της χώρας καταγωγής τους.

(β) Η μητρική εταιρεία του ομίλου είναι υπεύθυνη για την κάλυψη του οποίου απαιτούμενου κεφαλαίου, ανεξάρτητα από το αν μιλάμε για υποκατάστημα ή θυγατρική. Η αρμόδια αρχή που είναι επιφορτισμένη με την άσκηση εποπτείας σε ενοποιημένη βάση, δηλαδή η εποπτική αρχή της χώρας εκείνης στην οποία εδράζεται ένας όμιλος, έχει την ευθύνη για την κάλυψη του απαιτούμενου κεφαλαίου, ανεξάρτητα από το αν μιλάμε για υποκατάστημα ή θυγατρική τραπεζικού ομίλου.

(γ) Οι κυβερνήσεις των κρατών της ζώνης του ευρώ συμφώνησαν ότι αν οποιοδήποτε κομμάτι του ομίλου (είτε υποκατάστημα είτε θυγατρική) αντιμετωπίζει πρόβλημα, η κυβέρνηση της χώρας στην οποία ο όμιλος έχει την έδρα του έχει και την υποχρέωση παροχής προσωρινής ανακεφαλαιοποίησης. Η πιο πάνω συμφωνία μεταξύ των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων λήφθηκε στη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ στις 26 Οκτωβρίου και αναφέρεται ρητά στην εν λόγω απόφαση που δημοσιεύθηκε την επόμενη μέρα.

Στη Σύνοδο Κορυφής της 26ης Οκτωβρίου συμμετείχε και η Κυπριακή Δημοκρατία διά του προέδρου της, κ. Δημήτρη Χριστόφια. Στην ίδια Σύνοδο, η Ελλάδα απαίτησε και πέτυχε να πάρει επιπρόσθετο των ήδη εγκεκριμένων από τους δανειστές της κεφάλαιο για κάλυψη των νέων κεφαλαιακών αναγκών που προέκυψαν για τις τράπεζές της ως αποτέλεσμα του κούρεματος των ελληνικών ομολόγων. «Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω εάν η Κύπρος απαίτησε ανάλογη προστασία των κυπριακών τραπεζών πριν ο πρόεδρος Χριστόφιας συμφω-

νήσει με την λήψη αυτής της απόφασης».

3. Γνωστά - ίσως όχι σε όλους, σίγουρα όμως στο κράτος και στις εποπτικές αρχές - είναι παραδείγματα που δείχνουν στην πράξη την εφαρμογή των εποπτικών κανόνων που καθιστούν τον όμιλο και τη μητρική εταιρεία υπεύθυνο για τυχόν κεφαλαιακές ανάγκες είτε υποκαταστημάτων, είτε θυγατρικών:

Σύμφωνα με τον κ. Ορφανίδη, το όλο πρόβλημα με τη Μαρφίν για την Κύπρο δεν θα δημιουργείτο εάν ευθύς εξ αρχής δεν δινόταν άδεια για τη συγχώνευση της Μαρφίν με τη Λαϊκή Τράπεζα. «Η απόφαση, ορθή ή λανθασμένη, που ουσιαστικά έφερε τον Ανδρέα Βγενόπουλο στην Κύπρο, λήφθηκε το 2006 από τον τότε διοικητή της ΚΤΚ, τον κ. Χριστόδουλο Χριστοδούλου. Ο κ. Χριστοδούλου, ως ο τότε επόπτης, θα μπορούσε να θέσει ως όρο για έγκριση της συγχώνευσης όπως η έδρα του ομίλου που επρόκειτο να δημιουργηθεί είναι η Ελλάδα. Αυτό πράγματι θα μετέθετε την ευθύνη κάλυψης των όποιων κεφαλαιακών αναγκών στο ελληνικό κράτος και όχι στο κυπριακό».

Ο κ. Ορφανίδης δηλώνει ότι «αν ο κ. Ανδρέας Βγενόπουλος έκανε όντως αυτό που απειλούσε ότι θα έκανε το 2009, δηλαδή να μεταφέρει την έδρα του ομίλου της τότε Marfin Popular Bank από την Κύπρο στην Ελλάδα, θα ενέκρινε το αίτημά του. Αυτό το είχα κάνει γνωστό από τότε. Το αποτέλεσμα θα ήταν ότι το

ελληνικό κράτος θα είχε την ευθύνη για τον όμιλο της Λαϊκής. Αλλά ο Ανδρέας Βγενόπουλος, δυστυχώς, δεν πραγματοποίησε την «απειλή» του. Πολλοί τότε, συμπεριλαμβανομένης της κυβέρνησης του Δημήτρη Χριστόφια, τον παρακαλούσαν να διατηρήσει την έδρα στην Κύπρο. Πιστεύω πως ήμουν ο μόνος που πραγματικά προέτρεπα τον Ανδρέα Βγενόπουλο να μεταφέρει την έδρα στην Ελλάδα».

«Σε ό,τι αφορά τη δήλωση του προέδρου της Δημοκρατίας στο διάγγελμά του προς τον κυπριακό λαό σε δήθεν ευθύνη δική μου για τις ζημιές που προκύπτουν σε σχέση με τα ελληνικά ομόλογα, του υπενθυμίζω απλώς ότι δεν είμαι εγώ αλλά ο ίδιος αυτός ο οποίος συναποφάσισε το κούρεμα των ομολόγων και τη συνεπαγόμενη ζημιά ύψους 4 και πλέον δισεκατομμυρίων ευρώ για τις κυπριακές τράπεζες».

«Εγώ δεν ήμουν αρχηγός κράτους και δεν παρευρέθηκα στην σύνοδο κορυφής στην οποία ελήφθη αυτή η απόφαση. Εγώ ήμουν κεντρικός τραπεζίτης και διαφώνησα κάθετα με το κούρεμα.

Δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω πώς τοποθετήθηκε ο πρόεδρος Χριστόφιας και τι απαίτησε πριν συναποφασίσει την απόφαση που ελήφθη. Συμφωνώ με τον κ. Δημήτρη Χριστόφια, ότι οι κυπριακές τράπεζες έχασαν 4 και πλέον δισεκατομμύρια ευρώ σαν αποτέλεσμα της απόφασης της συνόδου κορυφής», καταλήγει.

Ψηφίστηκε εύκολα ο Μνημονιακός Προϋπολογισμός

✓ Μιλώντας μετά την ψήφιση των τριών πρώτων μνημονιακών νόμων, ο κ. Σιαρλή είπε ότι βασική ανησυχία των Ευρωπαίων είναι ο κίνδυνος μη υλοποίησης των μέτρων που αποφασίζονται. «Με την υπευθυνότητα με την οποία συμπεριφέρθηκαν οι πολιτικές δυνάμεις δόθηκε η πραγματική εικόνα ότι τα μέτρα θα υλοποιηθούν».

Λόγο για ρεκόρ ταχύτητας στην ψήφιση μνημονιακών νομοσχεδίων έκανε ο υπουργός Οικονομικών, αναφερόμενος στη σχεδόν ομόφωνη ψήφιση από τη Βουλή στις 6 Δεκεμβρίου νομοσχεδίων για περικοπές μισθών και επιβολή φόρων. Σύμφωνα με το Βάσο Σιαρλή, αυτή η ταχύτητα χρόνου με την οποία λειτούργησε η Βουλή ήταν εντυπωσιακή και προκάλεσε μεγάλη θετική εντύπωση στην Ευρώπη.

«Η ανταπόκριση των πολιτικών μας στις δύσκολες στιγμές της χώρας μας είδε η Ευρώπη, αυτούς τους ανθρώπους να δείχνουν υπευθυνότητα και αγάπη προς το κράτος και το λαό», τόνισε ο κ. Σιαρλή. «Ναι αισθάνομαι υπερήφανος για τη συμπεριφορά των πολιτικών μας», σημείωσε ο ΥΠΟΙΚ, ο οποίος μίλησε την επομένη στο κρατικό ραδιόφωνο. Επεσήμανε ότι αυτό που έγινε στην κυπριακή Βουλή δεν συνέβη σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ που τέθηκε ενώπιον του μνημονίου. Υποστήριξε ότι σε παρόμοιες περιπτώσεις σε άλλες χώρες μέλη της ΕΕ που βρέθηκαν στην ανάγκη υπογραφής μνημονίου και προώθησης φορολογικών νομοσχεδίων πέρασαν ένα και δύο χρόνια μέχρι τα εθνικά τους κοινοβούλια να περάσουν τέτοια νομοσχέδια. «Η υπευθυνότητα που επέδειξαν οι κύπριοι πολιτικοί έκανε τους ευρωπαίους και τους πιστωτές μας να αισθανθούν ότι αξίζει τον κόπο να ασχοληθούν μαζί μας και σοβαρά».

Ο διαγνωστικός έλεγχος

Αναφερόμενος στον ενδιάμεσο διαγνωστικό έλεγχο της Ρίπκο, ο υπουργός Οικονομικών δεν έκρυψε την ανησυχία του σε σχέση με το ύψος της ανακεφαλαιοποίησης των αναγκών των τραπεζών καθώς, όπως είπε, «αυτό είναι άγνωστο».

Πρόσθεσε ότι «υπάρχουν πολλοί τρόποι για να το υπολογίσεις αυτό το ποσό και οπωσδήποτε

μας ανησυχεί ο τρόπος με τον οποίο θα καταλήξουν, μας ανησυχεί το ύψος με το οποίο θα καταλήξουν γιατί δεν υπάρχει απόλυτος αριθμός. Οποιαδήποτε κι αν είναι η προκαταρκτική έκθεση του διεθνούς οίκου θα πρέπει να γίνει σεβαστή».

• Αποσπάσματα της ομιλίας του κ. Σιαρλή στην ολομέλεια της Βουλής την Πέμπτη 6 Δεκεμβρίου 2012

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, η Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της, καλείται να συζητήσει και να ψηφίσει τον κρατικό Προϋπολογισμό. Ο Προϋπολογισμός όμως αυτός έχει μια ιδιαιτερότητα, αφού είναι ίσως ο κρισιμότερος που καλείται το σώμα να εγκρίνει στη σύγχρονη ιστορία της Κύπρου. Με τη δήλωση αυτή δεν επιθυμώ να κινδυνολογήσω αλλά απεναντίας θέλω να τονίσω ότι προτεραιότητα όλων μας θα πρέπει να είναι το καλό της πατρίδας μας και όχι οποιαδήποτε προσωπικά ή κομματικά συμφέροντα. Με το σκεπτικό που μόλις έχω περιγράψει, ο Προϋπολογισμός του 2013 ετοιμάστηκε λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερα δύσκολες και πρωτόγνωρες για την Κύπρο συνθήκες. Ο αποκλεισμός μας από τις χρηματαγορές από τον Ιούλιο του 2011 ως αποτέλεσμα των εξελίξεων στον τραπεζικό τομέα της Κύπρου κυρίως λόγω της μεγάλης έκθεσης στην ελληνική οικονομία, έχει δημιουργήσει πρωτοφανή δεδομένα, τόσο για την κυπριακή οικο-

νομία, όσο και για την κυπριακή κοινωνία ευρύτερα.

Η παρατεταμένη παγκόσμια οικονομική κρίση, η συνεχιζόμενη κρίση χρέους στην Ευρωζώνη και η συνεχής αβεβαιότητα που επικρατεί σε σχέση με την ελληνική οικονομία, αναπόφευκτα, επηρεάζουν τη μικρή και ανοικτή οικονομία της Κύπρου. Παρά το γεγονός ότι έχουν παρατηρηθεί κάποια σημάδια ανάκαμψης σε ορισμένες ευρωπαϊκές οικονομίες και ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο εφαρμόζονται ή έχει συμφωνηθεί να εφαρμοστούν σημαντικές πρωτοβουλίες για αντιμετώπιση της κρίσης, εντούτοις η διεθνής αβεβαιότητα παραμένει σε υψηλά επίπεδα. Είναι προφανές ότι για να καρποφορήσουν τα μέτρα αυτά, απαιτείται χρόνος.

Πέραν του εξωτερικού περιβάλλοντος, η αναγκαία δημοσιονομική εξυγίανση θα επηρεάσει δυσμενώς τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές της οικονομίας μας, παρόλο που θα συμβάλει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα στην ανάκαμψη. Η αναγκαία προσαρμογή του τραπεζικού τομέα στα νέα δεδομένα, όπως οι αυστηρότεροι κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας, αναμένεται να επιδράσουν επίσης ανασταλτικά στην ανάπτυξη, σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η Κύπρος συνεχίζει να είναι αποκλεισμένη από τις διεθνείς αγορές, προτεραιότητά μας αποτελεί η ουσιαστική μείωση

του δημοσιονομικού ελλείμματος, ενσωματώνοντας διάφορα μέτρα στον προϋπολογισμό του 2013. Ταυτόχρονα, θα συνεχίσουμε να καταβάλλουμε προσπάθεια για διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής.

Θέλω να τονίσω ότι στον Προϋπολογισμό για το 2013, έχουν συμπεριληφθεί όλα τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης τα οποία έχουν συμφωνηθεί μεταξύ της Κυπριακής Κυβέρνησης και σε τεχνοκρατικό επίπεδο της Τρόικα, στα πλαίσια της καταρχήν συμφωνίας που έχει επιτευχθεί.

1. Τρέχουσες Οικονομικές Εξελίξεις και Προκλήσεις

Είναι γεγονός ότι, τα μέτρα που υιοθετήθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και σε διεθνές επίπεδο για στήριξη του χρηματοοικονομικού τομέα και της πραγματικής οικονομίας έχουν συμβάλει, σε κάποιο βαθμό, στην ομαλοποίηση της παγκόσμιας οικονομίας. Παρόλα αυτά, το σοβαρό πρόβλημα της κρίσης χρέους, τα ψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα και τα προβλήματα στον τραπεζικό τομέα, αποτελούν τροχοπέδη για την οριστική έξοδο από την παγκόσμια οικονομική ύφεση ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη.

Το κλίμα της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης αποτυπώνεται στις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπου αναμένεται περαιτέρω επιβράδυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωζώνη αναμένεται να παρουσιάσουν αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης περίπου 0,3% και 0,4%, αντίστοιχα το 2012.

Πρόσθετα, παρά την επίτευξη του στόχου για σχηματισμό Κυβέρνησης στην Ελλάδα και παρά τα θετικά σημάδια και επίδειξης βούλησης της ελληνικής ηγεσίας για έξοδο από την κρίση και παραμονή στο ευρώ, δυστυχώς συνεχίζει να επικρατεί μεγάλη αβεβαιότητα για το μέλλον της Ελλάδας. Αναπόφευκτα, λόγω του κοινού νομίσματος, αλλά και λόγω των ιδιαίτερα στενών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου, η κρίση στην ελληνική οικονομία είχε και συνεχίζει να έχει επιπτώσεις και στην Κύπρο, ιδιαίτερα στον τραπεζικό τομέα.

2. Ένταξη στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας - Κύριες Πρόνοιες του Μνημονίου

Η Τρόικα πραγματοποίησε τρεις αποστολές στην Κύπρο, κατά τη διάρκεια των οποίων πραγματοποιήθηκαν εντατικές διαβουλεύσεις τόσο σε πολιτικό όσο και σε τεχνοκρατικό επίπεδο, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση των βασικών δομικών αξόνων (γνωστά ως «building blocks») του Μνημονίου Συναντίληψης. Από το Μνημόνιο υπολείπεται μόνο το ύψος της κεφαλαιοποίησης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων

το οποίο δεν έχει καθοριστεί ακόμη. Το Μνημόνιο Συναντίληψης θα έχει διάρκεια τέσσερα χρόνια με στόχο την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 4% το 2016. Η προβλεπόμενη συνολική διόρθωση στον άξονα των δημοσίων οικονομικών θα είναι της τάξης του 7_% του ΑΕΠ.

Οι συζητήσεις με την Τρόικα επικεντρώθηκαν στους ακόλουθους τρεις δομικούς άξονες:

(i) Χρηματοπιστωτικός Τομέας, για τον οποίο οι διαβουλεύσεις αφορούσαν κυρίως την:

- Ενδυνάμωση/αναδιάρθρωση του τραπεζικού τομέα
- Ενδυνάμωση της κεφαλαιακής βάσης των πιστωτικών ιδρυμάτων
- Ενίσχυση της εποπτείας των τραπεζών και των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων
- Διαχείριση της ρευστότητας

Ο τραπεζικός τομέας, λόγω κυρίως του μεγέθους του καθώς και της μεγάλης έκθεσης του στην ελληνική οικονομία, αποτελεί τον τομέα της οικονομίας που αντιμετωπίζει τις μεγαλύτερες προκλήσεις. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο τομέας αυτός και η ανάγκη κεφαλαιοποίησης του, υπήρξαν καθοριστικοί παράγοντες στην ανάγκη για σύναψη Μνημονίου Συναντίληψης με την Τρόικα. Παράλληλα, οι υπόλοιπες πρόνοιες του Μνημονίου θα ενδυναμώσουν το πλαίσιο ρύθμισης και εποπτείας του τραπεζικού συστήματος, ενισχύοντας ουσιαστικά το όλο κλίμα χρηματοοικονομικής σταθερότητας.

3. Προϋπολογισμός 2013

Ο Προϋπολογισμός του 2013 όπως και το ΜΔΠ 2013-2015 είναι προϋπολογισμοί δημοσιονομικής περισυλλογής από τους οποίους έχουν περιοριστεί στο ελάχιστο οι λειτουργικές και μη παραγωγικές δαπάνες. Επιπλέον στον Προϋπολογισμό του 2013 έχουν ενσωματωθεί τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης που συμφωνήθηκαν με την Τρόικα.

4. Οικονομικές Προοπτικές για το 2013

Οι επιπτώσεις από την παρατεταμένη κρίση

χρέους στην ευρωζώνη εκτιμάται ότι επηρέασαν αρνητικά όχι μόνο τους βραχυπρόθεσμους αλλά και τους μεσοπρόθεσμους ρυθμούς ανάπτυξης, με επακόλουθο ανάλογες δυσμενείς επιπτώσεις κυρίως στην απασχόληση και τα δημόσια οικονομικά. Το 2013 θα είναι ιδιαίτερα δύσκολο λόγω του δυσμενούς εξωτερικού περιβάλλοντος, της αναπόφευκτης διόρθωσης στους τομείς των κατασκευών και των τραπεζών, της δημοσιονομικής διόρθωσης αλλά και λόγω του αρνητικού οικονομικού κλίματος γενικότερα. Αντίθετα, ο τουρισμός και οι υπηρεσίες αναμένεται να συνεισφέρουν θετικά.

Βασικοί ανασταλτικοί παράγοντες στην πορεία ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας είναι οι ακόλουθοι:

- Η δημοσιονομική εξυγίανση, η οποία βραχυπρόθεσμα, θα επιδράσει ανασταλτικά στην ιδιωτική κατανάλωση.
- Η αναμενόμενη συγκράτηση της πιστωτικής επέκτασης προς την οικονομία.
- Η αναπόφευκτη διόρθωση στον κατασκευαστικό και τραπεζικό τομέα.
- Το ολοένα και πιο αρνητικό κλίμα εμπιστοσύνης στην κυπριακή οικονομία από ξένους και κύπριους επενδυτές λόγω των χρόνιων προβλημάτων ανταγωνιστικότητας, της δυσμενούς κατάστασης των δημόσιων οικονομικών καθώς και των προκλήσεων στον τραπεζικό τομέα.
- Οι αρνητικές επιπτώσεις της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και το κλίμα εμπιστοσύνης που παρατηρείται μεταξύ των καταναλωτών καθώς και της δυσκαμψίας στην αντιμετώπιση των χρόνιων διαρθρωτικών προβλημάτων.

5. Συμπεράσματα - Προτεραιότητες της Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Όπως ανέφερα και στην αρχή της ομιλίας μου, η πατρίδα μας δυστυχώς βρίσκεται σε μια πρωτόγνωρη θέση, από την οποία μόνο μονιασμένοι και ενωμένοι θα μπορέσουμε να εξέλθουμε. Δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια εφησυχασμού, ούτε προσωπικών επιδιώξεων, αλλά και ούτε κομματικών. Μόνο μέσα από την ενότητα στο εσωτερικό μέτωπο θα μπορέσουμε να υπερασπιστούμε τα συμφέροντα του κυπριακού λαού. Καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε ένα αριθμό πολύ σοβαρών προκλήσεων, όπως η αρνητική ανάπτυξη, η ψηλή ανεργία, τα προβλήματα στον τραπεζικό τομέα και οι δημοσιονομικές ανισορροπίες.

Τα δεδομένα αυτά, καθιστούν τον Προϋπολογισμό για το 2013 καθοριστικό για τη μελλοντική πορεία της Κυπριακής οικονομίας. Λάβουμε υπόψη τα νέα πιο αυστηρά δημοσιονομικά πλαίσια της ΕΕ καθώς και τις πρόνοιες του Μνημονίου Συναντίληψης.

«Οικονομική Κρίση και Σύγχρονη Ανάπτυξη»

Η οπτική της Πολιτικής Οικονομίας

✓ Παρουσίαση του πιο πάνω βιβλίου του Νίκου Λεάνδρου Αν. Καθηγητή Οικονομικών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Εξαιρετική επιτυχία σημείωσε η παρουσίαση του πιο πάνω βιβλίου που έγινε τη Δευτέρα 10 Δεκεμβρίου στην αίθουσα εκδηλώσεων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Κύπρου) στη Λεωφόρο Μακαρίου στην Λευκωσία. Στην παρουσίαση παρευρέθηκαν δεκάδες προσκεκλημένοι, ακαδημαϊκοί, επιχειρηματίες, στελέχη επιχειρήσεων, εκπρόσωποι των ΜΜΕ και άλλοι. Συντονιστής της εκδήλωσης ήταν ο Γενικός Διευθυντής της εφημερίδας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, έκδοση Κύπρου, κ. Αντρέας Παράσχος ενώ την παρουσίαση του βιβλίου έκανε ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Νεάπολης καθηγητής κ. Ηλίας Ντινένης. Χαιρετισμό απεύθυνε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος (Κύπρου) κ. Νικόλαος Μπέης. Σύντομη ομιλία επίσης έκανε ο συγγραφέας του βιβλίου κ. Νίκος Λεάνδρου. Στο τέλος της εκδήλωσης οι παρευρισκόμενοι υπέβαλαν αρκετές ερωτήσεις οι οποίες απαντήθηκαν από τους δύο καθηγητές κ.κ Ντινένη και Λεάνδρο.

• **Πρύτανης κ. Ηλίας Ντινένης: Πολύ εμπειριστατωμένη και αναλυτική ήταν η παρουσίαση του βιβλίου από τον Πρύτανη.**

Πολύ καλός και βαθύς γνώστης του αντικείμενου και αφού διάβασε προσεκτικά από ότι

Ο Νίκος Λεάνδρος είναι Αν. Καθηγητής Οικονομικών στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Επί σειρά ετών υπήρξε στέλεχος της Διεύθυνσης Οικονομικών Μελετών της Τράπεζας Ελλάδος. Έχει διδάξει σε πανεπιστήμια στην Ευρώπη και στις Η.Π.Α και έχει δημοσιεύσει σημαντικό αριθμό βιβλίων και επιστημονικών άρθρων.

φαίνεται το βιβλίο έκανε μια πολύ εμπειριστατωμένη παρουσίαση και σχολίασε λεπτομερώς κεφάλαιο προς κεφάλαιο όλο το βιβλίο. Πολύ αντικειμενικός δεν παρέλειψε εκεί που διαφωνούσε με το συγγραφέα να το τονίσει καλοπροαίρετα και να το δικαιολογήσει. Φυσικά με τη σειρά του ο συγγραφέας ευχαρίστησε τον Πρύτανη τόσο για την εξαιρετική παρουσίαση του βιβλίου όσο και για τις διαφωνίες του και τις διαφορετικές του απόψεις.

• **Στην εισαγωγική του ομιλία ο συντονιστής της εκδήλωσης Αντρέας Παράσχος ανάμεσα σε άλλα ανέφερε και τα πιο κάτω:**

Είναι μεγάλη χαρά και θεωρώ ότι είναι και τιμή στη σημερινή εκδήλωση να παρουσιάζουμε ένα βιβλίο το οποίο στην ουσία εγώ προσωπικά έχω διαβάσει σαν το πιο αγαπινό παραμύθι της ζωής μου, προσπαθώντας επειδή δεν είμαι οικονομικός επιστήμονας, να δω που θα καταλήξει η κοινωνία στην οποία ζω η οικογένειά μου

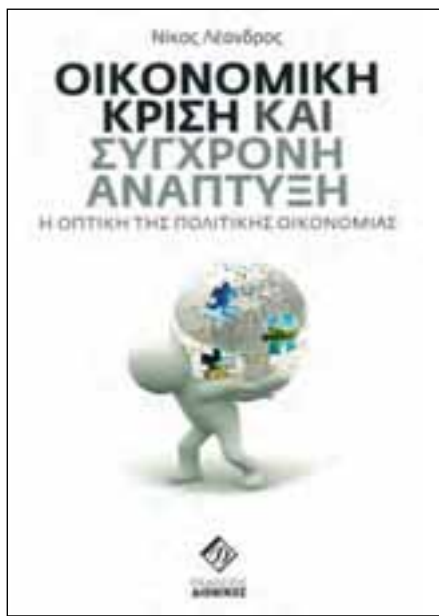

εγώ ο ίδιος ως επαγγελματίας και τα παιδιά μου. Διότι περί αυτού πρόκειται όταν ένας αναγνώστης του βιβλίου «Οικονομική Κρίση και Σύγχρονη Ανάπτυξη» του καθηγητή Νίκου Λεάνδρου πάρει στα χέρια του αυτό το βιβλίο. Αναπόδραστα τοποθετείς τον εαυτό σου ως ταξιδιώτη σε αυτό το βιβλίο και φτάνοντας στο τελευταίο κεφάλαιο της Σύγχρονης Ανάπτυξης αντιλαμβάνεσαι ότι από τη στιγμή που έχεις μπει σε ένα πρόγραμμα εξυγίανσης, είσαι αυτό που λέμε μνημόνιο, οι μέρες και οι μήνες που θα έρθουν δεν θα είναι δύσκολοι. Είναι αναγκαίο; ενδεχομένως με όσα έχουμε ζήσει και όσα έχουν γίνει στην Κύπρο να είναι αναγκαίο. Η προσωπική μου άποψη είναι όμως ότι πέραν των αριθμών θα πρέπει εκείνοι οι οποίοι ασχολούνται πλέον με τα μνημόνια να κοιτάζουν και τους ανθρώπου διότι η πείρα τουλάχιστον από ότι έχω καταλάβει από το βιβλίο αυτό, από τις χώρες που έχουν περάσει από μνημόνια, όχι στη σύγχρονη εντελώς εποχή εννοώντας Πορτογαλία, Ελλάδα κτλ, αλλά και προηγούμενες που έχουν περάσει από τη συνταγή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, είχαν και πολιτική και κοινωνική κρίση άλλαξαν πάρα πολλά πράγματα, μειώθηκαν τα εργατικά και τα εργασιακά, συρρικνώθηκαν δικαιώματα, ο φυσικός πλούτος της κάθε χώρας έτυχε εκμετάλλευσης και έχασε από την αξία του και δεν είναι τέλος πάντων η πιο ευτυχείς και ποιοτική εποχή που θα μπορεί να ζήσει ένας λαός ο οποίος μπαίνει σε ένα τέτοιο πρόγραμμα.

• **Στο σύντομο χαιρετισμό του ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος (Κύπρου) κ. Νικόλαος Μπέης ανέφερε με-
ταξύ άλλων τα πιο κάτω:**

Όταν η αξιότιμη Δρ. Αικατερίνη Λάμπρου από το γραφείο επικοινωνίας της Πρεσβείας ζήτησε τη συνδρομή μας για την παρουσίαση του εν λόγω συγγράμματος προσφερθήκαμε ευγενώς να συμβάλουμε. Όταν όμως μας έστειλαν ένα αντίγραφο του βιβλίου πέρα της βούλησης να συμ-

βάλουμε εκφράσαμε επιπλέον έκπληξη και χαρά για τον ενδιαφέροντα και επίκαιρο τίτλο αυτού του βιβλίου. Είναι ένα επιστημονικό σύγγραμμα γραμμένο από τον καθηγητή κ. Λεάνδρο που απευθύνεται σε ειδικούς αναλυτές, οικονομολόγους και σε προχωρημένους στην οικονομική επιστήμη σπουδαστές. Είναι θεμελιωμένο με διαχρονικά και αξιόπιστα στοιχεία, ενώ οι απόψεις και οι θέσεις του συγγραφέα στηρίζονται σε μια ιδιαίτερα σοβαρή βιβλιογραφία. Θέλω να συχαρώ το συγγραφέα να σας ευχαριστήσω για την προσέλευση στη φιλόξενη αίθουσά μας και να ευχηθώ καλές πωλήσεις στο βιβλίο που παρουσιάζουμε σήμερα.

• **Στη παρέμβασή του ο καθηγητής Νίκος Λεάνδρος μεταξύ άλλων είπε και τα εξής:**

Θα είμαι πολύ σύντομος γιατί ο Ηλίας ο Ντινένης έκανε μια καταπληκτική ανάλυση, παρουσίαση, πολύ λεπτομερή. Καταρχήν και κυρίως θέλω να ευχαριστήσω πάρα πολύ και εσάς, όλους εσάς για την παρουσία σας, αλλά επίσης

όσους βοήθησαν στην πραγματοποίηση αυτής της εκδήλωσης καταρχήν το Νεάπολις University και τον Ηλία τον Ντινένη προσωπικά στη συνέχεια η σειρά δεν είναι βέβαια αξιολογική, την Εθνική Τράπεζα και τον κ. Μπέη προσωπικά, τον κ. Αντρέα Παράσχο και την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ και βέβαια την Ελληνική Πρεσβεία, τον κ. Πρέσβη, την Κατερίνα την Λάμπρου για την όλη τους συμβολή. Δε θέλω να αναφερθώ στο περιεχόμενο του βιβλίου, έγινε μια μεγάλη συζήτηση, καταρχήν να σας πω ότι δεν έχω καμία αμφιβολία ότι το βιβλίο έχει πολλές αδυναμίες. Τα θέματα της οικονομίας είναι πάρα πολύ πολύπλοκα και αντιφατικά και δεν υπάρχει άσπρο-μαύρο υπάρχουν πάντα διάφορα φαινόμενα κ.λπ. Άλλωστε η δική μου οπτική είναι μια μακροσκοπική ας πούμε οπτική όπως φάνηκε προσπαθώ να εξηγήσω αρκετά πράγματα και να δημιουργήσω ένα πλαίσιο ανάλυσης άρα είναι πάρα πολλά τα ζητήματα και πάρα πολλά μένουν από έξω. Αυτό που αναδεικνύουν αυτές οι αδυναμίες είναι την ανάγκη της συνεργασίας των ανθρώπων και των θεσμών πάνω από όλα ιδίως σε μια εποχή σαν τη σημερινή που πρέπει να σκεφτούμε. Δεν είναι η εποχή που λίγο πολύ τα πράγματα ακολουθούσαν την πορεία τους. Σήμερα είμαστε σε μια καθοριστική τομή ρήξης με το παρελθόν έχουμε μπει σε μια άλλη εποχή και στην Ελλάδα και στην Κύπρο και νομίζω στην παγκόσμια οικονομία έχουμε πάρα πολλά νέα προβλήματα κανέναν μα κανέναν και οι οικονομολόγοι που έχουνε πάρει Νόμπελ και οποιοσδήποτε δεν μπορούν να δώσουν ολοκληρωμένες απαντήσεις λόγω της πολυπλοκότητας. Και η δική μου ως εκ τούτου προσπάθεια δεν ήταν βέβαια να δώσω μια ολοκληρωμένη απάντηση δεν θα μπορούσα να το κάνω αυτό και πιστεύω ότι κανείς δεν θα μπορούσε να το κάνει. Ήταν να καταθέσω κάποιες σκέψεις κάποιες ιδέες, κάποιες προτάσεις, γιατί γιατί έχω μια αγωνία πολύ μεγάλη και θέλω να τη μοιραστώ μαζί σας. Το βιβλίο αυτό ξεκίνησε το 2009 όταν ήμουν στη Βοστώνη.

**Πανεπιστήμιο
Νεάπολις
Πάφου**

► **Master in Banking, Investment & Finance**

► **Master in Business Administration**

- Communication & Media Management
- Sports Management
- Entrepreneurship & Innovation Management
- Insurance & Risk Management
- Management of Information Systems
- Marketing
- Shipping Management
- Accounting
- Tourism Management
- Financial Management
- Real Estate
- Construction Management

► **Bachelor in Accounting, Banking & Finance**

► **Bachelor of Science in Business Administration**

- Tourism Management
- Management of Information Systems – Electronic Commerce
- Marketing
- Shipping Management
- Communication & Media Management
- Insurance & Risk Management
- International & European Business Management
- Sports Management

ΣΠΟΥΔΕΣ ΜΕ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

- ▶ Πτυχίο Νομικής (LLB)
- ▶ Master in International and European Business Law (LLM)
- ▶ Master in European Governance
- ▶ Master in Public Administration
 - General Administration
 - Educational Administration
 - Management of Health Care

Παρουσιάστηκε στην Ελληνική Τράπεζα το βιβλίο του Μιχάλη Βιράρη

«Η κρίση θέλει κρίση - 24 απλές ιδέες πώς να ξεχωρίσεις»

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία, την Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου, η παρουσίαση του νέου βιβλίου του Μιχάλη Ρ. Βιράρη «Η Κρίση θέλει Κρίση - 24 απλές ιδέες πώς να ξεχωρίσεις».

Η εκδήλωση φιλοξενήθηκε στα κεντρικά γραφεία της Ελληνικής Τράπεζας και το βιβλίο παρουσιάστηκε από τον πρώην Υπουργό Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και νυν Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, κ. Μάκη Κεραυνό.

Κατά την παρουσίαση του βιβλίου, ο κ. Κεραυνός ανέφερε «Ο Μιχάλης Βιράρη, ως ένας άνθρωπος πρακτικός και με θετική σκέψη, με απλή και κατανοητή γλώσσα, αξιολογεί την κατάσταση και διατυπώνει πρακτικές εμπειριστατωμένες απόψεις και νοθεσίες για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης πάνω στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων και των επιχειρήσεων. Επικεντρώνεται δηλαδή στο Μικροοικονομικό επίπεδο, που αφορά την καθημερινή ζωή όλων μας, είτε ως οικονομούντα άτομα ή νοικοκυριά είτε ως επιχειρήσεις». Όπως εξήγησε ο κ. Κεραυνός «Στον κόσμο των επιχειρήσεων αλλά και στη ζωή μας γενικότερα, ότι σκέφτεσαι είσαι. Εάν θέλεις να αλλάξεις τα "αποτελέσματα" της ζωής σου, τότε άρχισε αλλάζοντας τις σκέψεις σου, από αρνητικές σε θετικές και από θετικές σε ακόμα πιο θετικές. Αυτό πιστεύω είναι το πιο σημαντικό μήνυμα που μας μεταδίδει ο Μιχάλης Βιράρη. Το βιβλίο του αποτελείται από 24 μικρές

ξεχωριστές ιστορίες ή περικοπές, όπου ο αναγνώστης έχει να πάρει κάτι ουσιαστικό από την κάθε μια ιστορία. Είναι γι' αυτό που χαρακτηρίζω το βιβλίο ως πολύτιμο, γιατί είναι επί της ουσίας, πρακτικό και ευφάνταστο».

Ο Μιχάλης Ρ. Βιράρη ήταν σύντομος αλλά πολύ περιεκτικός και χαρακτηριστικά είπε ότι η ορολογία που επιλέγουμε να δώσουμε σε μία κατάσταση που ερχόμαστε αντιμέτωποι, είναι αυτή

που θα καθορίσει τον βαθμό έντασης των ενεργειών μας για αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής. Θα ήταν έτσι σοφό να αναφερόμαστε στην υπάρχουσα οικονομική κατάσταση σαν μια 'σοβαρή οικονομική στενότητα' και όχι σαν 'οικονομική κρίση' με εμφανή έμφαση στη λέξη 'κρίση'!

Ο συγγραφέας, που κατά τη διάρκεια της ομιλίας του ήταν ιδιαίτερα εμπυχωτικός και διασκεδαστικός, ανέφερε ότι για να αντεπεξέλθουμε από αυτή τη σοβαρή οικονομική στενότητα τόσο οι εταιρείες όσο και τα άτομα που τις απαρτίζουν πρέπει να διαφοροποιηθούν. Σε ατομικό επίπεδο ανέφερε τους τρεις (3) του πυλώνες που είναι διαφοροποίηση στην πρώτη επαφή, στην αξία που προσδίδεις και στις σχέσεις που δημιουργείς καθώς εξυπηρετείς τον πιο ενημερωμένο πελάτη όλων των εποχών στο πιο άκρως ανταγωνιστικό περιβάλλον. Σε εταιρικό επίπεδο η διαφοροποίηση πρέπει να έρθει στην άσφηση εξυπηρέτηση του πελάτη και στην ενδυνάμωση της κουλτούρας της κάθε εταιρείας με έμφαση στην εμπύχωση του ανθρώπινου δυναμικού μας και το ηθικό τους πλείστους εργαζόμενους δεν κυμαίνεται πλέον στα επίπεδα του ακμιαύτατου!

Στην εκδήλωση / παρουσίαση του βιβλίου, η οποία ήταν ανοιχτή για το ευρύ κοινό, παρέστησαν βουλευτές, ακαδημαϊκοί, επιχειρηματικοί και οικονομικοί παράγοντες, εκπρόσωποι των Μ.Μ.Ε., πελάτες, συνεργάτες και ανώτερα / ανώτατα στελέχη της Ελληνικής Τράπεζας.

Η Ελληνική Τράπεζα στηρίζει ιδρύματα και άπορες οικογένειες

Με την ευκαιρία των γιορτών και μέσα στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, ο Ανώτατος Εκτελεστικός Διευθυντής κ. Μάκης Κεραυνός επισκέφθηκε ιδρύματα και άπορες οικογένειες και προσέφερε οικονομική βοήθεια.

Συγκεκριμένα επισκέφθηκε το Παιδοογκολογικό Κέντρο στο Νοσοκομείο Αρχ. Μακάριος ΙΙΙ, στη Λευκωσία, και μοίρασε δώρα στα παιδιά που φιλοξενούνται εκεί. Την αντιπροσωπεία της Ελληνικής Τράπεζας υποδέχθηκε το ιατρικό προσωπικό και οι νοσηλεύτες με επικεφαλής το διευθυντή του Παιδοογκολογικού κέντρου Δρα Λοίζο Λοίζου και τον διευθυντή του Μακάριου Νοσοκομείου Δρα Π. Μάτσα. Στον Δρα Μάτσα παραδόθηκε επιταγή ως εισφορά για το Παιδοογκολογικό Κέντρο.

Στη συνέχεια ο κ. Κεραυνός επισκέφθηκε το

Δημοτικό μέγαρο Λάρνακας και σε σεμνή τελετή, παρουσία Δημοτικών Συμβούλων, διευθυντών υπηρεσιών του Δήμου και στελεχών της Ελληνικής Τράπεζας παρέδωσε στο Δήμαρχο Λάρνακας κ. Ανδρέα Λουρουτζιάτη δωροεπιταγές για αγορά τροφίμων οι οποίες θα παραδοθούν σε άπορες οικογένειες της πόλης.

Ο κ. Μ. Κεραυνός συγχάρηκε το προσωπικό του Παιδοογκολογικού Κέντρου και τον Δήμαρχο της Λάρνακας για το σημαντικό έργο του επιτελούν και ανέφερε ότι ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων, του θα συνεχίσει να στηρίζει ευπαθείς ομάδες της κοινωνίας.

Τόσο οι κ.κ. Μάτσας και Λοίζου όσο και ο κ. Λουρουτζιάτης ευχαρίστησαν τον κ. Κεραυνό και την Ελληνική Τράπεζα που αποδεικνύει για ακόμα μια φορά το ανθρώπινο πρόσωπο της.

Όσοι κοιτούν ψηλά,
πετυχαίνουν.
Αυτούς αξίζει
να τους στηρίζουμε.

Τμήτ | Price

Προορισμός | Destination

παντού

Κινησεις | Reservations

όλο το χρόνο

Διαθέσιμες θέσεις | Available seats

σε όλες τις πτήσεις

Στηρίζουμε όλες τις επιχειρήσεις με το Business on Board.

Στην Olympic Air βρισκόμαστε δίπλα σε όλες τις επιχειρήσεις με το νέο μοναδικό πρόγραμμα επιβράβευσης Business on Board. Τώρα, σε κάθε επαγγελματικό ταξίδι κερδίζει μίλια και προνόμια και ο εργαζόμενος αθλά και η επιχείρηση στην οποία εργάζεται.

Αποκλειστικά από την Olympic Air.

► www.olympicair.com
► στα ταξιδιωτικά γραφεία

 Business on Board
OLYMPIC

Τα 2+1 κλειδιά της επαναγοράς ελληνικών κρατικών ομολόγων

• Του Χρ. Κίτσιου

Από την ιστοσελίδα www.euro2day.gr

Την αισιόδοξη εκτίμηση ότι όχι μόνο το πρόγραμμα επαναγοράς θα επιτύχει, αλλά θα επαναγοραστεί χρέος ονομαστικής αξίας άνω των 30 δισ. ευρώ, με μέση τιμή κοντά στο χαμηλό του εύρους αγορών, εκφράζουν στελέχη της αγοράς. Παρότι η κρίσιμη μάζα των προσφορών αναμένεται να υποβληθεί τις δύο τελευταίες ημέρες της δημοπρασίας, όταν και πιστεύεται πως θα κορυφωθεί το πόκερ μεταξύ των συμμετεχόντων, διαχειριστές κεφαλαίων και στελέχη τμημάτων treasury τραπεζών θεωρούν ότι τα... κουκιά βγαίνουν.

Πέραν των υψηλότερων τιμών, σε σχέση με αυτές που αρχικά είχαν ανακοινωθεί, τις οποίες επιφύλασσε το πρόγραμμα, η αισιόδοξία τους στηρίζεται στους εξής παράγοντες:

- Ευρωπαϊκές και ελληνικές τράπεζες έχουν αποτιμημένα στα βιβλία τους τα ελληνικά κρατικά ομόλογα σε τιμές χαμηλότερες από αυτές της προσφοράς. Εφόσον έχουν πάρει ήδη τη ζημία, εκτιμάται ότι θα πουλήσουν σχεδόν το σύνολο των ομολόγων τους.
- Τα hedge funds εγγράφουν υψηλές υπεραξίες και το πρόγραμμα τους δίνει την ευχέρεια όχι μόνο να τις μετατρέψουν σε κέρδη με το ξεκίνημα της νέας χρήσης, αλλά και να αναδιարθρωπώσουν και τις θέσεις τους σε ελληνικά κρατικά ομόλογα.
- Η δομή του προγράμματος επαναγοράς διευκολύνει και όσους επιθυμούν να διαθέσουν το σύνολο της θέσης τους αλλά και όσους επιδιώκουν να συμμετάσχουν επιλεκτικά κλειδώνοντας υψηλές τιμές.

Στους παραπάνω παράγοντες θα πρέπει να προστεθεί και ο κίνδυνος χώρας, που παραμένει σε ισχύ. «Αν η επαναγορά αποτύχει, θα υπάρξει νέα περίοδος έντονης αβεβαιότητας για την Ελλάδα και οι τιμές των ομολόγων θα πιεστούν», τονίζει στο Euro2day επικεφαλής επενδύσεων επενδυτικού οίκου, με θέση στα ελληνικά ομόλογα.

Πέραν τούτου, όλοι γνωρίζουν, όπως σημειώνει ο ίδιος, πως το χρέος της Ελλάδας δεν θα γίνει διαχειρίσιμο ούτε μετά την επαναγορά, ως εκ τούτου ουδείς μπορεί να ελπίζει βάσιμα ότι θα εξοφληθεί στο ακέραιο για τα ομόλογα που κατέχει. Η αξιολογηθείσα προσφορά τίτλων που υπήρ-

ξε στη δευτερογενή αγορά είναι επίσης ενθαρρυντικό σημάδι, καθώς δείχνει ότι στα επίπεδα τιμών της δημόσιας προσφοράς υπάρχουν αρκετοί πρόθυμοι να πουλήσουν τα ομόλογά τους.

• Με ομόλογα 19 δισ. ευρώ αναμένεται να συμμετάσχουν οι τράπεζες

Μετά την ολοκλήρωση του PSI+, εκδόθηκαν νέα κρατικά ομόλογα ονομαστικής αξίας 62,4 δισ. ευρώ, τα οποία έλαβαν όσοι ιδιώτες συμμετείχαν οικειοθελώς στην αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους. Εξ αυτών οι ελληνικές τράπεζες κατέχουν περίπου 15,2 δισ. ευρώ, τα ταμεία που εξαιρούνται περίπου 7 δισ. ευρώ και οι ασφαλιστικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα περίπου 1,4 δισ. ευρώ. Από τα υπόλοιπα περίπου 20 δισ. ευρώ εκτιμάται ότι κατέχουν τα hedge funds, περί τα 4 δισ. ευρώ ευρωπαϊκές τράπεζες, ενώ τα υπόλοιπα βρίσκονται διεσπαρμένα σε θεσμικούς επενδυτές, όπως Αμοιβαία Κεφάλαια,

κρατικά επενδυτικά funds κ.ά. Όπως έχει γράψει το Euro2day, οι ελληνικές τράπεζες αποτελούν το back up της επαναγοράς. Οι διοικήσεις τους θα αποφασίσουν και τυπικά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, αφού πρώτα λάβουν και το τυπικό «Ο.Κ.» για την πλήρη αναγνώριση του αναβαλλόμενου φόρου.

Τα ομόλογα ονομαστικής αξίας 15,2 δισ. ευρώ που κατέχουν είναι ως εκ τούτου η χρυσή εφεδρεία του προγράμματος. Ανάλογα με τη συμμετοχή των υπόλοιπων επενδυτών θα αγοραστούν όλα ή το μεγαλύτερο μέρος τους. Σε αυτά εκτιμάται ότι θα προστεθούν περίπου 4 δισ. ευρώ από ευρωπαϊκούς χρηματοοικονομικούς ομίλους όπως η Deutsche Bank, η BNP, η ING κ.ά.

• Τρεις λόγοι για να πουλήσουν τα hedge funds

Ρόλο κλειδί για τον βαθμό επιτυχίας του προγράμματος αλλά και για τον βαθμό συμμετοχής των ελληνικών τραπεζών θα παίξει η στάση των hedge funds απέναντι στο πρόγραμμα επαναγοράς. Τραπεζικά στελέχη εκτιμούν ότι τα hedge funds θα συμμετάσχουν στην επαναγορά διαθέτοντας ομόλογα ονομαστικής αξίας άνω των 10 δισ. ευρώ, με σημαντικά βέβαια κέρδη. Η αισιόδοξία τους στηρίζεται στα εξής στοιχεία:

- Τα hedge funds τοποθετήθηκαν στα χαμηλά της αγοράς (κάτω από τις 20 μονάδες βάσης), με αποτέλεσμα να εγγράφουν υψηλές υπεραξίες.

Με δεδομένη την αβεβαιότητα που θα επικρατεί για την Ελλάδα και μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της επαναγοράς, δύσκολα μπορεί να προσ-

δοκά κανείς ότι την επόμενη τριετία οι τιμές των ομολόγων θα φθάσουν στις 60 μονάδες βάσης. Υπό αυτό το πρίσμα, το πρόγραμμα επαναγοράς προσφέροντας τίμημα έως 40 μονάδες βάσης είναι καλή ευκαιρία αποεπένδυσης.

- Με δεδομένο ότι ούτε η επαναγορά δίνει οριστική λύση στο ελληνικό πρόβλημα, θεωρείται ότι τα hedge funds θα προτιμήσουν να πουλήσουν τα μακρινής λήξης ομόλογα και να διατηρήσουν τις θέσεις τους στο 10ετές (λήξη 2023) και δευτερευόντως σε αυτά που λήγουν το 2024 και το 2025. Και αυτό γιατί οι λήξεις τους είναι κοντά χρονικά με τις πρώτες λήξεις δανείων του επίσημου τομέα.

• Θα προσφερθούν κυρίως μακρινά ομόλογα

Η εκτίμηση που υπάρχει ότι οι επενδυτές θα προσφέρουν ευκολότερα τα μακρινής λήξης ομόλογα, διατηρώντας τις θέσεις τους στο δεκαετές και δευτερευόντως στο 11ετές και στο 12ετές, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η μέση τιμή θα διαμορφωθεί κοντά στο χαμηλό και όχι στο υψηλό του εύρους αγορών.

Για τις 20 σειρές ομολόγων ορίστηκε εύρος ελάχιστης τιμής μεταξύ 30,2 και 38,1 μονάδων βάσης και εύρος μέγιστης τιμής, αντίστοιχα, μεταξύ 32,2 και 40,1 μονάδων βάσης. Ο μέσος όρος της ελάχιστης τιμής για τις 20 σειρές είναι οι 32,09 μονάδες βάσης και για τις μέγιστες οι 34,09 μονάδες βάσης.

Με την ακολουθούμενη μέθοδο, ως τιμή πράξης κλειδώνει η υψηλότερη προσφορά μεταξύ του εύρους τιμών που δόθηκαν ανά σειρά έκδοσης. Αν δηλαδή στο ομόλογο λήξης 2023, με εύρος επαναγοράς 38,01 - 40,01, η υψηλότερη τιμή προσφερθεί στις 39,8 μονάδες βάσης, αυτή κλειδώνει ως τιμή πράξης και για όποιον πρόσφερε τα ομόλογά του στις 38,01 μονάδες βάσης. Η μέση τιμή επαναγοράς όμως θα προκύψει κατά κύριο λόγο από τη διάρκεια των ομολόγων που θα προσφερθούν. «Όσο περισσότερα είναι τα ομόλογα μακρινής λήξης τόσο η μέση τιμή αγοράς για το Δημόσιο θα είναι χαμηλότερη, επιτρέποντας να αγοράσει με 10 δισ. ευρώ περισσότερο χρέος», σημειώνουν στελέχη του οικονομικού επιτελείου.

• Πού βάζει τον πήχη η κυβέρνηση

Οι ίδιοι εκτιμούν ως εφικτό και ικανοποιητικό στόχο την επαναγορά χρέους, ονομαστικής αξίας 25 - 30 δισ. ευρώ. «Τα 25 δισ. ευρώ αποτελούν το 'κατώφλι' για να θεωρηθεί από τους εταίρους μας επιτυχές το πρόγραμμα επαναγοράς», σημειώνουν και επομένως να δώσουν το πράσινο φως για την εκταμίευση της δόσης και την επικύρωση των λοιπών μέτρων μείωσης του χρέους.

Εκτιμούν πάντως ότι θα προσφερθούν στο ελληνικό δημόσιο ομόλογα ονομαστικής αξίας της τάξης των 30 δισ. ευρώ, τονίζοντας ότι θα είναι μεγάλη επιτυχία αν τελικώς η συμμετοχή κινηθεί στα 30 - 35 δισ. ευρώ.

• Δικαστικό «στοπ» στο χαράτσι μέσω ΔΕΗ

Λύση στο θέμα της είσπραξης του τέλους ακινήτων αναζητούν ΔΕΗ και υπουργείο Οικονομικών, μετά την απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που έκρινε παράνομη την είσπραξη του τέλους μέσω των λογαριασμών. Η απόφαση, που κοινοποιήθηκε στη ΔΕΗ, δημιουργεί μείζον θέμα, αφού ουσιαστικά «μπλοκάρει» την αποστολή νέων λογαριασμών που περιέχουν το τέλος ακινήτων, και η Επιχείρηση περιμένει πλέον την απάντηση του υπουργείου Οικονομικών, ως προς το πώς θα πρέπει να χειριστεί το ζήτημα.

Αναφερόμενος στο θέμα, ο υπουργός Οικονομικών κ. Γιάννης Στουρνάρας δήλωσε ότι η κυβέρνηση «θα εξαντλήσει το νομικό της οπλοστάσιο». Όπως αναφέρουν πηγές της Επιχείρησης, ότι αφού η δικαστική απόφαση είναι άμεσα εκτελεστή, το τέλος ακινήτων πρέπει να αφαιρεθεί το συντομότερο από τους λογαριασμούς της ΔΕΗ. Υπενθυμίζεται ότι το Πολυμελές Πρωτοδικείο της Αθήνας έκρινε παράνομη την είσπραξη του "χαράτσιου" μέσω της ΔΕΗ, κάνοντας δεκτή συλλογική αγωγή που κατέθεσαν οργανισμοί και ομάδες καταναλωτών.

Η απόφαση αυτή είναι άμεσα εκτελεστή, γεγονός που συνεπάγεται ότι ακόμα και αν η ΔΕΗ την εφεσιβάσει θα πρέπει να σταματήσει να εισπράττει το "χαράτσι" μέσω του λογαριασμού ρεύματος, διαφορετικά οι καταναλωτές θα μπορούν να προσφύγουν στο δικαστήριο για να διεκδικήσουν αποζημιώσεις.

Σημειώνεται ότι πρόσφατα, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι το χαράτσι είναι συνταγ-

ματικό, αλλά η διακοπή της ηλεκτροδότησης είναι παράνομη.

• Συγκοινωνίες: Με αγορά 10 εισιτηρίων ακόμη 1 δώρο

Ένα δωρεάν εισιτήριο για κάθε δεσμίδα των 10 τεμαχίων που αγοράζουν θα παίρνουν το επόμενο δίμηνο οι χρήστες των αστικών συγκοινωνιών της Αθήνας όπως προβλέπει σχετική εγκύκλιος που υπογράφουν οι συναρμόδιοι υπουργοί Οικονομίας, Μεταφορών και Εργασίας. Η χορήγηση του δωρεάν εισιτηρίου θα ισχύει για τα ενιαία εισιτήρια αξίας 1,40 ευρώ (ολόκληρο) και 0,70 ευρώ (μειωμένο) καθώς και για τα εισιτήρια μίας διαδρομής (με λεωφορείο, τρόλεϊ ή τραμ) αξίας 1,20 ευρώ (ολόκληρο) και 0,60 ευρώ (μειωμένο).

Με την ίδια εγκύκλιο προβλέπεται ότι θα διατίθεται εκ νέου στο κοινό το τρίημερο τουριστικό εισιτήριο, αξίας 20 ευρώ. Το εισιτήριο αυτό επιτρέπει απεριόριστο αριθμό μετακινήσεων με Μ.Μ.Μ. αρμοδιότητας Ο.Α.Σ.Α. (λεωφορεία, τρόλεϊ, ηλεκτρικός, τραμ, μετρό μέχρι το Κορωπί) και από μία διαδρομή από και προς τον Αερολιμένα Αθηνών με το Μετρό ή τις λεωφορειακές γραμμές EXPRESS Αεροδρομίου.

Επιπλέον καθιερώνεται εβδομαδιαίο εισιτήριο για το Αεροδρόμιο με την ονομασία "7ήμερο εισιτήριο Αεροδρομίου", το οποίο θα ισχύει στους συγκοινωνιακούς φορείς αρμοδιότητας ΟΑΣΑ (Ο.ΣΥ. και ΣΤΑ.ΣΥ.).

Το συγκεκριμένο εισιτήριο επιτρέπει απεριόριστο αριθμό μετακινήσεων με τα συγκοινωνιακά μέσα αρμοδιότητας ΟΑΣΑ συμπεριλαμβανομένων και των γραμμών Αεροδρομίου με το μετρό και τα λεωφορεία express. Η χρονική ισχύς του είναι επτά πλήρη 24ωρα από την πρώτη και μοναδική επικύρωσή του. Η τιμή του 7ήμερου εισιτηρίου Αεροδρομίου ορίζεται σε 50 ευρώ και δεν διατίθεται αντίστοιχο εισιτήριο μειωμένης τιμής.

Η αξιοποίηση του φυσικού αερίου

Εχει τονιστεί πολλακίς ότι το φυσικό αέριο αποτελεί μια από τις σημαντικότερες ελπίδες ανάκαμψης της αιμάσσουσας κυπριακής οικονομίας. Η ανακάλυψη, κατ' ομολογίαν, σημαντικών πηγών υδρογονανθράκων στο Οικόπεδο 12 και η προοπτική ύπαρξης μεγάλων κοιτασμάτων φυσικού αερίου και ίσως και πετρελαίου εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, αποτελεί, αναμφίβολα, μια

σημαντικότερη εξέλιξη στην γεωπολιτική σημασία της Κύπρου. Μια τέτοια εξέλιξη έχει και θα έχει ακόμη περισσότερες στο μέλλον θετικές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς της κυπριακής κοινωνίας και προοπτικές που ξεπερνούν κάθε προσδοκία. Ταυτόχρονα, όμως, η ανακάλυψη υδρογονανθράκων σηματοδοτεί και την ανάληψη πραγματικής ευθύνης έναντι όλων ημών όπως δια-

Του Δρα Αντώνη Στ. Στυλιανού

Λέκτορα Νομικής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, LL.B Law Bristol, Ph.D in Law - International Law and Human Rights (Kent), Διευθυντής Μονάδας Νομικής Κλινικής Πανεπιστημίου Λευκωσίας

σφαλίσουμε με τον κάθε δυνατό τρόπο την ορθή αξιοποίηση των φυσικών αυτών πόρων για το καλό του Τόπου μας, χωρίς μικροπολιτικές θέσεις που στόχο έχουν το εφήμερο κέρδος αντί το γενικό καλό.

Φυσικά, απέχουμε ακόμη από την αξιοποίηση των πόρων αυτών. Αυτό οφείλεται σε διάφορους λόγους, που δεν περιορίζονται μόνο στους υλικοτεχνικούς παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Υπάρχει η αναγκαιότητα επιβεβαίωσης των κοιτασμάτων του Οικόπεδου 12 - αναμένεται να λάβει χώρα επιβεβαιωτική γεώτρηση στο οικόπεδο Αφροδίτη εντός του πρώτου εξαμήνου του 2013 - και φυσικά υπάρχει η άρρητη ανάγκη έναρξης των διαδικασιών για την ολοκλήρωση των μονάδων εκείνων και των έργων που απαιτούνται για την αξιοποίηση του φυσικού αερίου, με την κατασκευή, για παράδειγμα, σταθμού υδροποίησης του φυσικού αερίου και άλλων υποστηρικτικών έργων για την μεταφορά του προϊόντος.

Αξίζει να τονιστεί ότι ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της διαχείρισης φυσικού αερίου είναι η υλοποίηση έργων που απαιτούν υψηλότατο επίπεδο τεχνογνωσία, τεραστίων, πολύπλοκων και με ιδιαίτερα μεγάλο κεφάλαιο έργων υποδομής. Σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία σε θέματα σταθμών υδροποίησης φυσικού

αερίου απαιτείται συνήθως ένα σχετικά μεγάλο χρονικό διάστημα από τον σχεδιασμό της στρατηγικής αξιοποίησης του φυσικού αερίου μέχρι την κατασκευή του θερματικού υδροποίησης και της εκμετάλλευσης (ήτοι της πώλησης και εξαγωγής) των προϊόντων αυτών.

Η συνολική περίοδος υπολογίζεται στα δέκα περίπου χρόνια. Χρειάζονται τουλάχιστον πέντε χρόνια για να εξασφαλιστούν όλες οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την τελική επενδυτική απόφαση, συμπεριλαμβανομένων της διασφάλισης της προμήθειας φυσικού αερίου για το εργοστάσιο υδροποίησης. Αυτές περιλαμβάνουν την πιστοποίηση των αποθεμάτων, το σχεδιασμό του συστήματος ανάπτυξης, τη συνομολόγηση συμφωνιών επί των μετοχών και του μερίσματος του κάθε προμηθευτή, την υπογραφή των συμφωνιών προμήθειας φυσικού αερίου και ούτω καθεξής. Απαιτούνται επίσης η ύπαρξη εγγύησης ότι οι αγοραστές του προϊόντος θα δεσμεύονται για την προμήθεια των αναγκών τους σε φυσικό αέριο από συγκεκριμένες ποσότητες μέσω της συνομολόγησης μακροπρόθεσμων συμβολαίων (διάρκειας περίπου μεταξύ 15 και 20 ετών) και ο καθορισμός του στόλου των πλοίων μεταφοράς που θα ανατεθούν στο έργο. Μεταξύ άλλων χρειάζεται ταυτόχρονα σαφής και επαρκής σχεδιασμός και υλοποίηση ενός σχεδίου χρηματοδότησης για

το σύνολο του έργου και φυσικά η κατασκευή του σταθμού υδροποίησης φυσικού αερίου, έργο που συνήθως ολοκληρώνεται σε 4-6 έτη.

Αντιλαμβάνεται κανείς ότι η αξιοποίηση των αποθεμάτων φυσικού αερίου της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεί κολοσσιαίο έργο που απαιτεί την ύπαρξη σταθερής, εμπειριστατωμένης και συγκεκριμένης πολιτικής και φυσικά την ενότητα στην στρατηγική που θα ακολουθηθεί. Απαιτείται μακροχρόνιος σχεδιασμός που στόχο έχει την τελική αξιοποίηση των φυσικών αυτών πόρων χωρίς την ύπαρξη οποιωνδήποτε συμπερόντων που να αφορούν μικροπολιτικές σκοπιμότητες και συντεταγμένη ορθολογιστική πολιτική που να στηρίζεται στις καλές πρακτικές που επιτυχημένα εφαρμόστηκαν σε ανάλογα έργα. Η υποθήκευση όλων των ευεργετικών αποτελεσμάτων της πιο πάνω διαδικασίας στα αρχικά της στάδια θα ήταν τραγικά λανθασμένη, ακόμη κι αν τα κέρδη της θα κάλυπταν τις μικρο-οικονομικές ανάγκες της Κύπρου για τα αμέσως επόμενα χρόνια και δη τις επικείμενες δανειακές της ανάγκες έναντι του Μνημονίου, το οποίο, ειρήσθω εν παρόδω, δεν έχουμε ακόμη υπογράψει. Ας αναλογιστούμε, λοιπόν, όλοι τις ευθύνες μας, ας αναλογιστούμε τις προοπτικές και ας αναλογιστούμε, με καθαρό μυαλό, το μέλλον της Πατρίδας μας, χωρίς να προσπαθούμε να πουλούμε... αέρα.

Επικεντρωθείτε στο αύριο, ξεκινώντας σήμερα

pwc

Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε και σας υποστηρίζουμε να δημιουργήσετε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση που αξιοποιούν οι 1.000 επαγγελματίες μας, από 180.000 ειδικούς, σε 158 χώρες. Επικεντρωνόμαστε στην παροχή Ελεγκτικών, Συμβουλευτικών & Φορολογικών Υπηρεσιών αλλά και Υπηρεσιών Διεθνούς Συμμόρφωσης.

Βρετανία: 35 δισ. λίρες

για τέσσερις τράπεζες

Νέα κεφάλαια έως και 35 δισ. λίρες μπορεί να χρειαστούν οι τέσσερις μεγαλύτερες βρετανικές τράπεζες, σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις της Τράπεζας της Αγγλίας. Στη νεότερη έκθεση για τη σταθερότητα στο χρηματοοικονομικό σύστημα, η κεντρική τράπεζα προει-

δοποιεί ότι Barclays, HSBC, Loyds και RBS έχουν υποτιμήσει τις απώλειες στα χαρτοφυλάκιά τους και ενδέχεται να έχουν υπερτιμήσει τις κεφαλαιακές τους θέσεις «λόγω επιθετικής εφαρμογής του σταθμισμένου ρίσκου». Καταλήγει, έτσι, στο συμπέρασμα

ότι τα κεφαλαιακά «μαξιλάρια» των τεσσάρων τραπεζών είναι μικρότερα από ότι δείχνουν οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας και τις καλεί να ενισχύσουν τα κεφάλαιά τους τουλάχιστον κατά 12 δισ. λίρες, σημειώνοντας ότι τελικά μπορεί να χρειαστούν μέχρι και τριπλάσιο ποσό. Υπενθυμίζεται ότι οι δύο από τις τέσσερις τράπεζες (Loyds και RBS) έχουν διασωθεί από το Δημόσιο και έκτοτε παραμένουν υπό κρατικό έλεγχο.

ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ: Διεθνής διάκριση

για τον κ. Κωστάκη Λευκαρίτη

Μεγάλη επιτυχία για την Κύπρο αποτελεί η πρόσφατη εκλογή του Εκτελεστικού Συμβούλου Υπηρεσιών της ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ, κ. Κωστάκη Ν. Λευκαρίτη, στη θέση του Αντιπροέδρου της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Προξένων (FICAC), με μεγάλη διαφορά σε ψήφους από

τους ανθυποψήφιους του. Η εκλογή του κ. Κωστάκη Λευκαρίτη έγινε σε ειδική τελετή, κατά τη διάρκεια του 10ου Παγκόσμιου Συνεδρίου της FICAC που πραγματοποιήθηκε στο Μονακό το τετράμερο 10-13 Νοεμ-

βρίου 2012, όπου συμμετείχε το Επίτιμο Προξενικό Σώμα Κύπρου. Στο συνέδριο συμμετείχαν 89 χώρες-μέλη, ενώ παρευρέθηκε και απεύθυνε χαιρετισμό ο πρίγκιπας Αλβέρτος II του Μονακό. Το Επίτιμο Προξενικό Σώμα Κύπρου εκπροσωπείται στη FICAC από τον πρόεδρό του κ. Παναγιώτη Αντωνιάδη, τον πρώην πρόεδρο κ. Κωστάκη Λευκαρίτη καθώς και τους κκ Φώτο Φωτιάδη, Χρίστο Τσάνο και Χριστόδουλο Δαμιανού. Η ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ συγχαίρει τον κ. Κωστάκη Λευκαρίτη για την εκλογή του και του εύχεται κάθε επιτυχία στα νέα του καθήκοντα.

Στο 11,7% αυξήθηκε η ανεργία

τον Οκτώβριο στην ευρωζώνη

Η ανεργία στην Ευρωζώνη αυξήθηκε τον Οκτώβριο στο 11,7% από 11,6% τον Σεπτέμβριο και 10,4% τον Οκτώβριο του 2011, σύμφωνα με ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat). Στην ΕΕ των «27», η ανεργία αυξήθηκε στο 10,7% από 10,6% τον προηγούμενο μήνα και 9,9% ένα χρόνο πριν. Τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας έχουν η Ισπανία (26,2%) και η Ελλάδα (25,4% τον Αύγουστο), ενώ τα χαμηλότερα ποσοστά έχουν η Αυστρία (4,3%), το Λουξεμβούργο (5,1%), η Γερμανία (5,4%) και η Ολλανδία (5,5%). Η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας των νέων κάτω των 25 ετών (57% τον Αύγουστο) και ακολουθεί η Ισπανία (55,9%). Στο σύνολο της Ευρωζώνης, η ανεργία των νέων αυξήθηκε τον Οκτώβριο στο 23,9% από 21,2% ένα χρόνο πριν. Η Ελλάδα έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στις γυναίκες (29% τον Αύγουστο), με δεύτερη την Ισπανία (25,8%). Σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο του 2012, ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά 204.000 στην ΕΕ και κατά 173.000 στην Ευρωζώνη.

Κομισιόν: Διαβούλευση για την τόνωση

του ηλεκτρονικού εμπορίου

Διαβούλευση για τη βελτίωση της παράδοσης δεμάτων, ώστε να τονωθεί το ηλεκτρονικό εμπόριο, δρομολόγησε πρόσφατα μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μελέτες που επικαλείται η Κομισιόν δείχνουν ότι μόνο το 9% των καταναλωτών στην ΕΕ ψωνίζουν μέσω του Διαδικτύου από άλλες χώρες, ενώ τόσο οι ηλεκτρονικοί έμποροι λιανικής πώλησης όσο και οι καταναλωτές εκφράζουν ανησυχίες για τις ανεπάρκειες των σημερινών συστημάτων παράδοσης που χρησιμοποιούνται για τις παραγγελίες αγαθών μέσω του Διαδικτύου. Το 57% των ηλεκτρονικών εμπορών λιανικής θεωρούν ότι η διασυννοιακή παράδοση αποτελεί φραγμό στο εμπόριο, ενώ το 47% των καταναλωτών προβληματίζονται όσον αφορά την παράδοση κατά τις διασυννοιακές συναλλαγές. Στο πλαίσιο αυτό θεωρεί η Επιτροπή ότι επείγει να αντιμετωπιστούν οι ανησυχίες και να βελτιωθούν τα συστήματα παράδοσης. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή εξέδωσε μια Πράσινη Βίβλο για τη δρομολόγηση διαβούλευσης όσον

αφορά την παράδοση δεμάτων, με ιδιαίτερη έμφαση στα διασυννοριακά ζητήματα και στις ανάγκες του ηλεκτρονικού εμπορίου. Με την Πράσινη Βίβλο, η Επιτροπή θα συγκεντρώσει πληροφορίες καλώντας τα ενδιαφερόμενα μέρη να διατυπώσουν τις απόψεις τους για τον καλύτερο τρόπο εξυπηρέτησης των συμφερόντων των πελατών, των επιχειρήσεων και των τελικών καταναλωτών. Με βάση τις πληροφορίες που θα συγκεντρώσει, θα επεξεργαστεί λύσεις οι οποίες θα συμβάλουν στην ανάπτυξη μιας απρόσκοπτης διαδικασίας παράδοσης δεμάτων στην ΕΕ, με σκοπό τη στήριξη της ανάπτυξης του ηλεκτρονικού εμπορίου, και οι οποίες θα εξασφαλίσουν ότι τα οφέλη του ηλεκτρονικού εμπορίου προσφέρονται στο σύνολο των πολιτών και των ΜΜΕ σε όλες τις περιοχές της Ευρώπης διαμέσου ενός βιώσιμου και αποτελεσματικού συστήματος παράδοσης. «Η παρούσα Πράσινη Βίβλος διαβούλευσης θα επιτρέψει τον προσδιορισμό των κατάλληλων μέτρων για τη βελτίωση της παράδοσης δεμάτων στην ενιαία αγορά» δήλωσε ο Επίτροπος για την εσωτερική αγορά και τις υπηρεσίες Μισέλ Μπαρνιέ, σύμφωνα με τον οποίο, ένα ευέλικτο και εύρυθμο κοινοτικό σύστημα παράδοσης, με εστίαση στις προσδοκίες των καταναλωτών και στις ιδιαίτερες ανάγκες του ηλεκτρονικού εμπορίου, θα συμβάλει άμεσα στο τεράστιο δυναμικό του ηλεκτρονικού εμπορίου για την τόνωση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Στο 6,9% η ανεργία στη Γερμανία με 2,939 εκατ. Ανέργους

Άνοδο για όγδοο μήνα στη σειρά σημείωσε, τον Οκτώβριο, η ανεργία στη Γερμανία, αν και η αύξηση της ανεργίας ήταν μικρότερη από το αναμενόμενο. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε κατά 5.000 άτομα, σε 2,939 εκατ. τον Νοέμβριο. Το ποσοστό ανεργίας διατηρήθηκε αμετάβλητο στο 6,9%. Σύμφωνα με οικονομολόγους, η ανεργία στη Γερμανία αναμένεται να αυξηθεί ακόμη περισσότερο, αν και όχι σημαντικά, κυρίως από την απώλεια θέσεων εργασίας στον εξαγωγικό τομέα.

Μπαρόζο: Πλάνο επιβίωσης του ευρώ

Πλάνο με στόχο την επιβίωση του ευρώ παρουσίασε πρόσφατα ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jose Manuel Barroso. Σύμφωνα με το πλάνο, η ευρωζώνη πρέπει σταδιακά να αποκτήσει τις δυνάμεις μιας εθνικής κυβέρνησης με ένα κοινό Υπουργείο Οικονομικών και το δικαίωμα φορολόγησης ή έκδοσης κοινών ομολόγων για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης επιβίωσης του ευρώ. Σύμφωνα με τους Financial Times, το σχέδιο έχει στόχο τη δημιουργία εμβρυϊκού προϋπολογισμού για την ευρωζώνη σχεδόν αμέσως. Προνοεί τη δημιουργία ενός ταμείου εντός των επόμενων 18 μηνών, το οποίο θα μπορούσε να παρέχει κίνητρα στις χώρες που προσπαθούν να αναμορφώσουν την οικονομία τους. Ο κ. Μπαρόζο δήλωσε ότι η συγκέντρωση δύναμης πάνω από την Ευρωζώνη ήταν αναγκαία για να διασφαλιστεί η επιβίωση του κοινού νομίσματος και προειδοποίησε τους εθνικούς ηγέτες ότι δια-

κινδυνεύουν την αναζωπύρωση του πανικού στην αγορά αν δεν επιταχύνουν την αλλαγή του τρόπου διακυβέρνησης της νομισματικής ένωσης. «Πρέπει να αντικρούσουμε αυτή την κρίση εμπιστοσύνης δείχνοντας ότι είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε μπροστά και να ενισχύσουμε την συνεργασία και την ενσωμάτωση» δήλωσε ο κ. Μπαρόζο. «Ανησυχώ ότι τώρα δεν έχουν όλες οι πρωτεύουσες την ίδια αίσθηση του επείγοντος που είχαν πριν μερικούς μήνες» πρόσθεσε. Σημαντική υποχώρηση πληθωρισμού στην Ευρωζώνη. Ο ετήσιος εναρμονισμένος πληθωρισμός στην Ευρωζώνη υποχώρησε το Νοέμβριο στο 2,2% από 2,5% τον Οκτώβριο, σύμφωνα με την πρώτη προσωρινή εκτίμηση που δημοσιοποίησε πρόσφατα η Eurostat.

Η Παγκόσμια Τράπεζα προειδοποιεί ότι οι τιμές των τροφίμων είναι ψηλές

Η Παγκόσμια Τράπεζα προειδοποίησε ότι οι παγκόσμιες τιμές στα τρόφιμα παραμένουν κοντά στα υψηλά επίπεδα του τελευταίου έτους, αν και οι αυξητικές τάσεις των τιμών στα εμπορεύματα, τους τελευταίους μήνες έχουν σταθεροποιηθεί. Κατά την Παγκόσμια Τράπεζα η έλλειψη "πολιτικών πανικού", όπως ο περιορισμός στις εξαγωγές των τροφίμων από παραγωγές χώρες, έχει κατά κάποιο τρόπο, συμβάλει στη σταθεροποίηση των τιμών των βασικών εμπορευμάτων, σε σχέση βέβαια με τις ραγδαίες αυξήσεις των τιμών τον περασμένο Ιούλιο. Πάντως οι τιμές παραμένουν κατά 7% υψηλότερα σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας στην Ουάσιγκτον.

Η Τράπεζα Κύπρου έγινε Delphi Bank

Η Delphi Bank (Τράπεζα Δελφοί) είναι το νέο όνομα της (πρώην) Τράπεζας Κύπρου Αυστραλίας. Σε μια εντυπωσιακή τελετή στο ξενοδοχείο Sofitel της Μελβούρνης ο γενικός διευθυντής της Delphi Bank, Γιώργος Τακτικός και ο γενικός διευθυντής της Bendigo Bank και Adelaide Bank, Mike Hirst, ανακοίνωσαν το νέο όνομα της τράπεζας, το σύμβολό της αλλά κυρίως τους στόχους της που είναι αποκλειστικά η παροχή «εξαιρετικών τραπεζικών υπηρεσιών στον Ελληνισμό της Αυστραλίας». Όπως

είναι γνωστό πέρσι η Bendigo Bank και Adelaide Bank αγόρασε την Τράπεζα Κύπρου Αυστραλίας έναντι 130 εκατομμυρίων δολαρίων. Η Τράπεζα Κύπρου (Αυστραλίας) διαθέτει 14 υποκαταστήματα στη Βικτώρια, τη Νέα Νότια Ουαλία και τη Νότια Αυστραλία και η πώλησή της είχε να κάνει με την οικονομική κατάσταση στην Κύπρο, αλλά και την ευρωζώνη γενικότερα. Εκπρόσωποι της Τράπεζας Κύπρου δήλωσαν ότι ήταν δική τους η πρωτοβουλία να επιδιώξουν συνεργασία με τη συγκεκριμένη τράπεζα, καθώς, λόγω της οικονομικής κρίσης στην Κύπρο, δεν υπήρχαν διαθέσιμα κεφάλαια για την ανάπτυξη της στην Αυστραλία. «Εμείς πλησιάσαμε την Bendigo Bank γιατί θέλουμε να αναπτυχθούμε και να προσφέρουμε μεγαλύτερο δίκτυο και όσο το δυνατόν καλύτερες υπηρεσίες στην ομογένεια και όχι μόνο», τόνισαν.

Το βαθύ ρήγμα μεταξύ των χωρών

Βορρά και Νότου στην Ε.Ε.

Συγκρατημένη αισιοδοξία έως και βάσιμες προσδοκίες για θετική έκβαση στο ελληνικό ζήτημα πρόσφατα στις Βρυξέλλες, ενόψει του τρίτου Euro-group μέσα σε 15 ημέρες. Οι πιέσεις των θεσμικών παραγόντων της Ευρωζώνης, δηλαδή των κ. Γιούνκερ και Ρεν, για συνολική διευθέτηση, αλλά και οι θετικές δηλώσεις του «νέου φίλου» της Ελλάδας Γάλλου υπουργού Οικονομικών Πιέρ Μοσκοβισί έδωσαν ελπίδες για την επίτευξη συμφωνίας. Ωστόσο, ήταν σαφές ότι το «κλειδί» της λύσης είχαν, για ακόμη μια φορά, η επικεφαλής του ΔΝΤ Κριστίν Λαγκάρντ και ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε,

οι οποίοι διασταυρώνουν τα ξιφη τους στην πλάτη της χώρας μας. Από το αποτέλεσμα αυτής της διαμάχης, που δεν έχει τέλος, θα εξαρτηθεί η οριστική λύση στο ελληνικό πρόβλημα. Ανεξάρτητα από

τις ανακοινώσεις του πρόσφατου Eurogroup, το ζητούμενο είναι να υπάρξουν εγγυήσεις ότι το θέμα της Ελλάδας θα επιλυθεί συνολικά και δεν θα βρίσκεται σε εκκρεμότητα για μήνες έως και τις γερμανικές εκλογές το Φθινόπωρο του 2013. Ωστόσο, σε αυτά τα τρία χρόνια της κρίσης, η Γερμανία έχει αποδείξει ακριβώς το αντίθετο. Πιστό στην τακτική της «έσχατης λύσης», το Βερολίνο αφήνει τα πράγματα να φθάσουν στα άκρα πριν παρέμβει στο «και ένα» και βεβαίως εφόσον θα έχει εξασφαλίσει τα μέγιστα ανταλλάγματα. Πρόκειται, τελικά, για έλλειψη διάθεσης για συμβιβασμό, όπως διαπιστώθηκε και κατά την πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε. με αντικείμενο τον κοινοτικό προϋπολογισμό για την περίοδο 2014-2020. Παραδόξως, σύμμαχος της Ελλάδας στη διπλωματική αυτή μάχη ήταν το γεγονός ότι η Ε.Ε. δεν είχε τα περιθώρια και την πολυτέλεια για ένα νέο «ναυάγιο» μέσα σε λιγότερο από 72 ώρες. Με αποκλειστικό μέλημα την προόσπιση των εθνικών οικονομικών επιδιώξεων, οι Ευρωπαίοι, για άλλη μια φορά, αποδεικνύουν το βαθύ χάσμα απόψεων που επικρατεί μεταξύ Βορρά και Νότου, τα ρήγματα στα επιμέρους στρατόπεδα, που κάθε άλλο παρά συμπαγή είναι, και η επιμονή τελικά σε εθνικούς εγωισμούς εις βάρος του κοινοτικού και συνολικού συμφέροντος. Στις Βρυξέλλες, πολιτικοί παρατηρητές εκφράζουν, επίσης, δυσaráεσκεια για το γεγονός

ότι ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου έσπευσε να «πάρει από τα χέρια» της κυπριακής προεδρίας την ευθύνη του συντονισμού των διαπραγματεύσεων για τον προϋπολογισμό της Ε.Ε., χωρίς τελικά να πετύχει οποιοδήποτε αποτέλεσμα. Η κίνηση αυτή απέδειξε περίτρανα τις ελλείψεις και τις αστοχίες που εξακολουθούν να υπάρχουν στον τρόπο λειτουργίας της Ε.Ε., η οποία εξακολουθεί να αναζητά -ανεπιτυχώς- τον βηματισμό της

Οι Ελλαδικές τράπεζες

που δεν θα προχωρήσουν σε

ανακεφαλαιοποίηση θα διασπαστούν

Διάσπαση των μικρομεσαίων τραπεζών σε υγιή και προβληματικά στοιχεία, εφόσον δεν κεφαλαιοποιηθούν από τους μετόχους τους ή δεν συγχωνευθούν με αξιόπιστο business plan με άλλες τράπεζες, προβλέπει το μνημόνιο κατανόησης (MoU) που θα κληθεί να υπογράψει η Ελλάδα. Σύμφωνα με το MoU, η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί ως τον Απρίλιο του 2013 και εκτιμάται ότι για την κεφαλαιακή ενίσχυση και την εξυγίανση των τραπεζών θα απαιτηθούν κεφάλαια 50 δισ. ευρώ.

Βάσει του προσχεδίου συμφωνίας, μέχρι το τέλος του 2012 οι συστημικές τράπεζες θα έχουν λάβει νέες βεβαιώσεις από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ώστε να ανέλθουν τα βασικά εποπτικά τους κεφάλαια σε

τουλάχιστον 9% του σταθμισμένου ενεργητικού τους. Το δεύτερο βήμα θα είναι η έκδοση από τις τράπεζες, μέχρι το τέλος Ιανουαρίου του 2013, μετατρέψιμων ομολογιών ειδικού τύπου, των γνωστών CoCos (Contingent Convertibles), που θα καλυφθούν εξ ολοκλήρου από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Τρίτο βήμα προβλέπεται να είναι η ολοκλήρωση των αυξήσεων κεφαλαίου από τις συστημικές τράπεζες, μέχρι το τέλος Απριλίου του 2013. Το ΤΧΣ θα αναλάβει το ρόλο του εγγυητή κάλυψης της ΑΜΚ, αποκτώντας τυχόν αδιάθετες μετοχές. Για να διατηρήσουν οι τράπεζες τον ιδιωτικό τους χαρακτήρα θα πρέπει οι ιδιώτες να καλύψουν τουλάχιστον το 10% της αύξησης κεφαλαίου. Επιπρόσθετα, για τυχόν νέους μετόχους θα απαιτηθεί η έγκριση καταλληλότητας από τις ρυθμιστικές αρχές. Για το Ταχυδρομικό Ταμειτήριο προωθείται λύση αλά ΑΤΕ. Τέλος, για την Proton Bank προβλέπεται πώληση ή συγχώνευση μέχρι τα μέσα Μαΐου. Η νέα Proton είτε θα συγχωνευθεί με μία από τις συστημικές τράπεζες είτε θα πωληθεί μέσω διαδικασίας ανοιχτών προσφορών υπό την αιγίδα του ΤΧΣ.

Η Ευρωζώνη αναμένει πως η Ελλάδα θα

εξαγοράσει ομόλογά της αξίας 40 δισ. ευρώ

Δύο αξιωματούχοι κρατών-μελών της Ευρωζώνης δήλωσαν ότι αναμένουν πως η Ελλάδα θα είναι σε θέση να επαναγοράσει ομόλογά της αξίας 40 δισεκ. ευρώ που διακρατούν ιδιώτες επενδυτές. Οι υπουργοί

Οικονομικών της Ευρωζώνης περιμένουν από την Αθήνα να δαπανήσει περίπου 10,2 δισεκ. ευρώ για να εξαγοράσει τουλάχιστον τα δύο τρίτα των 63 δισεκ. ευρώ των χρεογράφων που βρίσκονται ακόμα στα χέρια ιδιωτών επενδυτών μετά την αναδιάρθρωση χρέους του Μαρτίου. Οι υπουργοί ανέφεραν ότι το τίμημα που προσφέρει η Αθήνα για τα ομό-

λόγα βάσει της διαδικασίας εξαγοράς που γίνεται σε εθελοντική βάση δεν θα πρέπει να είναι υψηλότερο από την τιμή κλεισίματος της 23ης Νοεμβρίου. Επειδή υπάρχουν ομόλογα διαφορετικής διάρκειας και ωρίμανσης, το φάσμα των τιμών αναμένεται να εκτείνεται από τα 25,15 λεπτά του ευρώ ως τα 34,41. Ερωτηθείς ποια είναι η εκτιμώμενη αξία της επαναγοράς, ένας αξιωματούχος κράτους-μέλους της ευρωζώνης απάντησε: «κατ' ελάχιστον 40 δισεκ. ευρώ», ενώ μια δεύτερη πηγή επιβεβαίωσε ότι αυτό είναι το ποσό που αναμένουν οι κυβερνήσεις της ευρωζώνης.

Αυξήθηκαν κατά 8% σε αξία οι εξαγωγές

του επώνυμου ελληνικού κρασιού το 2011

Οι εξαγωγές του επώνυμου ελληνικού κρασιού αυξήθηκαν κατά 8% σε αξία μέσα στο 2011, ενώ μέχρι στιγμής, το 2012 είναι ακόμα πιο ενθαρρυντικό. Αυτό προκύπτει από στοιχεία της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Αμπέλου και Οίνου (ΕΔΟΑΟ).

Στο περιβάλλον οικονομικής κρίσης που βρίσκεται η Ελλάδα, «ο κλάδος του κρασιού έχει αποδείξει τη δυνατότητα συνεννόησης και συντονισμένης προσπάθειας μεταξύ των μελών του. Το ελληνικό κρασί τα τελευταία χρόνια έχει κάνει αξιοσημείωτα ποιοτικά άλματα προς τα πάνω, κερδίζοντας πολυάριθμες διακρίσεις στο εξωτερικό, κατορθώνοντας να αναδειχθεί σε πρεσβευτή της δημιουργικής και παραγωγικής Ελλάδας, που μπορεί να αποτελέσει μοχλό εξόδου από την κρίση», αναφέρει χαρακτηριστικά ο Πρόεδρος της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Αμπέλου και Οίνου (ΕΔΟΑΟ), Σωτήρης Ιωάννου.

Το ελληνικό κρασί τα τελευταία χρόνια έχει κάνει αξιοσημείωτα ποιοτικά άλματα προς τα πάνω, κερδίζοντας πολυάριθμες διακρίσεις στο εξωτερικό, κατορθώνοντας να αναδειχθεί σε πρεσβευτή της δημιουργικής και παραγωγικής Ελλάδας, που μπορεί να αποτελέσει μοχλό εξόδου από την κρίση», αναφέρει χαρακτηριστικά ο Πρόεδρος της Εθνικής Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Αμπέλου και Οίνου (ΕΔΟΑΟ), Σωτήρης Ιωάννου.

Γίκιας Χαρδούβελης: «Να μην

καταντήσουμε ναζιστική Γερμανία»

Εξασθενούν τα ελληνικά lobbies στις Βρυξέλλες, σε μία περίοδο εξαιρετικά κρίσιμων αποφάσεων για την Ελλάδα και όταν είναι απολύτως υπαρκτή η ανάγκη συνδιαμόρφωσης των αποφάσεων στην Κομισιόν. Τη διαπίστωση αυτήν έκανε η κ. Μαρία Βελέτζα, αναπληρωτής επικεφαλής

της ομάδας της Κομισιόν που εργάζεται για την ασφάλεια των αγορών στην ημερίδα που οργάνωσε η Κεφαλαιαγορά με θέμα «οι προκλήσεις της κρίσης». Στην ίδια ημερίδα, ο οικονομολόγος καθηγητής κ.

Γίκιας Χαρδούβελης ανέλυσε τις πτυχές της κρίσης σημειώνοντας πως αποτελεί κρίση χρέους, τραπεζική κρίση, κρίση της πραγματικής οικονομίας και κρίση ανταγωνιστικότητας. Η τύχη της Ελλάδας, σημείωσε ο ίδιος, εξαρτάται από την Ευρωζώνη. Ο κ. Χαρδούβελης σημείωσε η Ελλάδα μία κατακερματισμένη αγορά, με πολλά μικρά συντεχνιακά συμφέροντα από τα οποία χάνονται πόροι που, αν υπήρχαν, θα μπορούσαμε να μην παίρνουμε οριζόντια μέτρα αποκλείοντας ένα περίπου 20% της κοινωνίας το οποίο βρίσκεται με την πλάτη στον τοίχο, δίνοντας καθημερινά αγώνα επιβίωσης. Δεν θα πρέπει να καταντήσουμε, τόνισε με έμφαση ο κ. Χαρδούβελης, ναζιστική Γερμανία. Την ημερίδα χαιρέτησε ο αναπληρωτής υπουργός οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας ο οποίος αναφέρθηκε στις θετικές για την Ελλάδα εξελίξεις μετά τις αποφάσεις για το Eurogroup και στην ανακεφαλαιοποίηση των ελλαδικών τραπεζών η οποία θα βελτιώσει τη ρευστότητα της ελληνικής οικονομίας. Μέσα από όλα αυτά επιχειρείται ένα νέο ξεκίνημα που θα μετατρέψει την κρίση σε ευκαιρία και θα επιτρέψει να τεθεί η χώρα σε τροχιά ανάκαμψης σημείωσε στον χαιρετισμό του ο αναπληρωτής υπουργός. Ο κ. Ζανιάς πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας σημείωσε πως το υφεσιακό πλήγμα που υπέστη η Ελλάδα οφείλεται κυρίως στην αβεβαιότητα που είχε δημιουργηθεί το προηγούμενο χρονικό διάστημα για την παραμονή ή όχι της χώρας στο ευρώ. Επεσήμανε πως τώρα που η αβεβαιότητα ξεπερνιέται για πρώτη φορά η Ελλάδα μπορεί να ελπίζει πως μπορεί να περάσει στη φάση της ανάκαμψης. Η Κεφαλαιαγορά θα πρέπει να παίξει το ρόλο που της αναλογεί ως μηχανισμός άντλησης κεφαλαίων σημείωσε ο πρόεδρος του Χ.Α. κ. Σωκράτης Λαζαρίδης. Συγχρόνως θα πρέπει να αντιμετωπίσει και το πρόβλημα που πάντα είχε και που δεν ήταν άλλο από το μικρό μέγεθος των εταιριών σε σχέση με αυτό που επιθυμούν οι ξένοι για να πραγματοποιήσουν επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό και με βάση την εμπειρία από Αγγλία και Καναδά, αναλάβαμε την πρωτοβουλία μαζί με την Κεφαλαιαγορά και προωθούμε ένα εξελιγμένο πλαίσιο για τις Εταιρίες Επενδύσεων και τα Venture Capitals που συνενώνουν τις εταιρίες κάτω από μία ομπρέλα η οποία διαθέτει το μέγεθος που οι ξένοι επιθυμούν για να πραγματοποιήσουν την επένδυσή τους. Ο κ. Σταύρος Θωμαδάκης, καθηγητής και πρώην πρόεδρος της Κεφαλαιαγοράς, αναφέρθηκε στις μεγάλες ροές κεφαλαίων συνεπεία της κρίσης που υπήρξαν από το Νότο προς το Βορρά με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί μία συστατική δημοσιονομική και «νομισματική» πολιτική λόγω αυτού στις χώρες του Νότου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ανάγκη από ένα ενιαίο σχέδιο έκφρασης σημείωσε ο πρόεδρος τη Κεφαλαιαγοράς κ. Κωνσταντίνος Μποτόπουλος ο οποίος συντόνιζε τη συζήτηση της ημερίδας. Αναφέρθηκε σε έναν έστω και εμβρυακό προϋπολογισμό που δημιουργείται στην Ε.Ε. και αποτελεί ένα στοιχείο ενοποίησης της Ευρωζώνης.

της ομάδας της Κομισιόν που εργάζεται για την ασφάλεια των αγορών στην ημερίδα που οργάνωσε η Κεφαλαιαγορά με θέμα «οι προκλήσεις της κρίσης». Στην ίδια ημερίδα, ο οικονομολόγος καθηγητής κ. Γίκιας Χαρδούβελης ανέλυσε τις πτυχές της κρίσης σημειώνοντας πως αποτελεί κρίση χρέους, τραπεζική κρίση, κρίση της πραγματικής οικονομίας και κρίση ανταγωνιστικότητας. Η τύχη της Ελλάδας, σημείωσε ο ίδιος, εξαρτάται από την Ευρωζώνη. Ο κ. Χαρδούβελης σημείωσε η Ελλάδα μία κατακερματισμένη αγορά, με πολλά μικρά συντεχνιακά συμφέροντα από τα οποία χάνονται πόροι που, αν υπήρχαν, θα μπορούσαμε να μην παίρνουμε οριζόντια μέτρα αποκλείοντας ένα περίπου 20% της κοινωνίας το οποίο βρίσκεται με την πλάτη στον τοίχο, δίνοντας καθημερινά αγώνα επιβίωσης. Δεν θα πρέπει να καταντήσουμε, τόνισε με έμφαση ο κ. Χαρδούβελης, ναζιστική Γερμανία. Την ημερίδα χαιρέτησε ο αναπληρωτής υπουργός οικονομικών κ. Χρήστος Σταϊκούρας ο οποίος αναφέρθηκε στις θετικές για την Ελλάδα εξελίξεις μετά τις αποφάσεις για το Eurogroup και στην ανακεφαλαιοποίηση των ελλαδικών τραπεζών η οποία θα βελτιώσει τη ρευστότητα της ελληνικής οικονομίας. Μέσα από όλα αυτά επιχειρείται ένα νέο ξεκίνημα που θα μετατρέψει την κρίση σε ευκαιρία και θα επιτρέψει να τεθεί η χώρα σε τροχιά ανάκαμψης σημείωσε στον χαιρετισμό του ο αναπληρωτής υπουργός. Ο κ. Ζανιάς πρόεδρος της Εθνικής Τράπεζας σημείωσε πως το υφεσιακό πλήγμα που υπέστη η Ελλάδα οφείλεται κυρίως στην αβεβαιότητα που είχε δημιουργηθεί το προηγούμενο χρονικό διάστημα για την παραμονή ή όχι της χώρας στο ευρώ. Επεσήμανε πως τώρα που η αβεβαιότητα ξεπερνιέται για πρώτη φορά η Ελλάδα μπορεί να ελπίζει πως μπορεί να περάσει στη φάση της ανάκαμψης. Η Κεφαλαιαγορά θα πρέπει να παίξει το ρόλο που της αναλογεί ως μηχανισμός άντλησης κεφαλαίων σημείωσε ο πρόεδρος του Χ.Α. κ. Σωκράτης Λαζαρίδης. Συγχρόνως θα πρέπει να αντιμετωπίσει και το πρόβλημα που πάντα είχε και που δεν ήταν άλλο από το μικρό μέγεθος των εταιριών σε σχέση με αυτό που επιθυμούν οι ξένοι για να πραγματοποιήσουν επενδύσεις. Στο πλαίσιο αυτό και με βάση την εμπειρία από Αγγλία και Καναδά, αναλάβαμε την πρωτοβουλία μαζί με την Κεφαλαιαγορά και προωθούμε ένα εξελιγμένο πλαίσιο για τις Εταιρίες Επενδύσεων και τα Venture Capitals που συνενώνουν τις εταιρίες κάτω από μία ομπρέλα η οποία διαθέτει το μέγεθος που οι ξένοι επιθυμούν για να πραγματοποιήσουν την επένδυσή τους. Ο κ. Σταύρος Θωμαδάκης, καθηγητής και πρώην πρόεδρος της Κεφαλαιαγοράς, αναφέρθηκε στις μεγάλες ροές κεφαλαίων συνεπεία της κρίσης που υπήρξαν από το Νότο προς το Βορρά με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί μία συστατική δημοσιονομική και «νομισματική» πολιτική λόγω αυτού στις χώρες του Νότου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ανάγκη από ένα ενιαίο σχέδιο έκφρασης σημείωσε ο πρόεδρος τη Κεφαλαιαγοράς κ. Κωνσταντίνος Μποτόπουλος ο οποίος συντόνιζε τη συζήτηση της ημερίδας. Αναφέρθηκε σε έναν έστω και εμβρυακό προϋπολογισμό που δημιουργείται στην Ε.Ε. και αποτελεί ένα στοιχείο ενοποίησης της Ευρωζώνης.

Παραιτήθηκε ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ

Την παραίτησή του από τη θέση του προέδρου του Eurogroup επιβεβαίωσε τη Δευτέρα 4 Δεκεμβρίου ο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, επιθυμία την οποία είχε εκφράσει και στο παρελθόν, αλλά εξαιτίας της διαφω-

νίας των χωρών σχετικά με το ποιος θα τον διαδεχόταν, αποφάσισε να παραμείνει στη θέση μερικούς μήνες ακόμα. «Ανακοίνωσα στους συνεργάτες μου ότι θα αποχωρήσω από τη θέση του προέδρου του Eurogroup μέχρι το τέλος του έτους ή τις αρχές του επόμε-

νου», ανακοίνωσε από τις Βρυξέλλες ο Γιούνκερ, μετά τη συνεδρίαση των 17 υπουργών Οικονομικών της ευρωζώνης. «Τους ζήτησα να κάνουν ό, τι είναι δυνατό προκειμένου να αποφασίσουν για το ποιος θα είναι ο νέος πρόεδρος του Eurogroup».

Porsche Cayman με κινητήρα

2.0 λίτρων και 350 ίππους;

Η νέα Porsche Cayman θα είναι, όπως όλα δείχνουν, το μοντέλο που θα δημιουργήσει τεράστιο «πονοκέφαλο» σε όλους τους κατασκευαστές σπορ αυτοκινήτων. Και αυτό διότι, όπως φημολογείται, θα διατίθεται

με έναν κινητήρα 2.0 λίτρων turbo, ο οποίος θα αποδίδει 350 ίππους και θα παράγει 500Nm ροπής! Αν επιβεβαιωθούν οι φήμες, τότε μιλάμε για

μία πολύ μεγάλη είδηση, γεγονός που θα μάθουμε στα σίγουρα (αν ποτέ το... μάθουμε) κατά τη διάρκεια της έκθεσης αυτοκινήτου της Φρανκφούρτης τον Σεπτέμβριο του 2013.

Αρνητική πρωτιά για την Ελλάδα

στην ποιότητα ζωής

Παγκόσμια έρευνα της εταιρείας συμβούλων «Mercer» υποδεικνύει την Αθήνα ως την πιο ακατάλληλη πόλη της Δυτικής Ευρώπης για να ζήσει κάποιος, εξαιτίας κυρίως της οικονομικής κρίσης. Για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά βρίσκεται η Βιέννη στην κορυφή της κατάταξης, αφού δια-

θέτει μία έντονη πολιτιστική ζωή σε συνδυασμό με αποτελεσματική υγειονομική περίθαλψη και λογικές -πλην όμως αυξανόμενες- τιμές ενοικίων. Η πολυτελής αρχιτεκτονική της από την εποχή της αυτοκρατορίας των Αψβούργων την καθιστά πόλο έλξης των τουριστών, καθώς και

το αξιόπιστο σύστημα μέσω μαζικής μεταφοράς που κοστίζει μόλις ένα ευρώ την ημέρα, ωθεί τους πολίτες στη μαζική και τακτική του χρήση. Παρά την κρίση χρέους, η Ευρώπη εμφανίζεται στη λίστα του 2012 σε 15 από τις 25 πρώτες θέσεις της. Η Γερμανία και η Ελβετία συμμετέχουν

με τρεις πόλεις η καθεμία στην πρώτη δεκάδα. Στη χαμηλότερη θέση της κατάταξης από τις πόλεις της δυτικής Ευρώπης βρίσκεται η Αθήνα εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που πλήττει την Ελλάδα.

Ισχυρό πλήγμα για το δολάριο

Αν και οι γενικότερες συνθήκες δεν είναι ιδανικές για τη διατήρηση της τάσης και οι δείκτες των αμερικανικών μετοχών -δείκτης της διάθεσης για ρίσκο- έχουν επηρεαστεί αρνητικά, το δολάριο δέχτηκε πλήγμα. Το αμερικανικό νόμισμα υποχώρησε, με το δείκτη Dow Jones FXCM Dollar Index να διασπείρει τη στήριξη του ανοδικού καναλιού τάσης που ακολουθεί από τα μέσα Σεπτεμβρίου. Με την ισοτιμία του ευρώ έναντι του δολαρίου να βρι-

σκεται μια ανάσα από τα υψηλά 7 μηνών (στο 1,3150), είναι σημαντικό να θυμηθούμε τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς. Αρχικά είναι δύσκολη η διαμόρφωση και διατήρηση μιας ισχυρής τάσης. Από τη μια πλευρά, υπάρχει ο παράγοντας της εποχικότητας λόγω του ότι εκπνέει το έτος. Από την άλλη πλευρά, οι αναλυτές παρατηρούν μια μη φυσιολογική απουσία συμμετοχής (όγκος συναλλαγών και ανοιχτές θέσεις) ως αποτέλεσμα των προβλέψεων για την ανάπτυξη, τα επιτόκια και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Να προστεθούν επίσης σε αυτά και τα αρνητικά δεδομένα («δημοσιονομικός γκρεμός» στις ΗΠΑ, κρίση χρέους στην Ευρωζώνη, απόφαση της Fed για τα επιτόκια εν όψει). Επομένως, επικρατεί επιφυλακτικότητα στη διαμόρφωση τάσης στην αγορά συναλλάγματος ως προς τη διάθεση για ρίσκο.

Πάνω από 39 χιλ. άνεργοι

Σε εκρηκτικά ψηλά επίπεδα διατηρείται η ανεργία στην Κύπρο εν αναμονή της συνομολόγησης του μνημονίου με την τρόικα, όπως διαφαίνεται από τα νέα στοιχεία που ανακοίνωσε η Στατιστική Υπηρεσία. Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας δεν είναι καθόλου ευόσινες καθώς ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις καταφεύγουν σε απολύσεις προσωπικού προκειμένου να αντιμετωπίσουν τη μειωμένη ζήτηση και τη

συρρίκνωση των εργασιών τους. Σύμφωνα με στοιχεία που ανακοίνωσε η Στατιστική Υπηρεσία, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων στο τέλος Νοεμβρίου 2012, έφτασε τα 39.522 πρόσωπα. Με βάση τα στοιχεία διορθωμένα για εποχικές διακυμάνσεις που δείχνουν την τάση της ανεργίας, ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων το Νοέμβριο 2012 μειώθηκε στα 39.105 πρόσωπα σε σύγκριση με 39.241 τον προηγούμενο μήνα. Ο αριθμός των ανέργων ξεπερνά τις 39 χιλ. για δεύτερο συνεχές μήνα και είναι ο μεγαλύτερος από τότε που υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Οι επίσημες εκτιμήσεις είναι ότι η ανεργία θα φθάσει τα επίπεδα του 14% τα επόμενα χρόνια, από 12% που είναι σήμερα. Οι περισσότεροι άνεργοι έχουν ηλικία 30-39 (9.141) ενώ ακολουθούν οι ηλικίες 50-59 (8.057) και οι ηλικίες 40-49 (8.057). Όσον αφορά στη διάρκεια της ανεργίας, 16.029 άτομα αναζητούν εργασία από 15 μέρες μέχρι 3 μήνες ενώ για πάνω από δώδεκα μήνες, ψάχνουν δουλειά 4.572 άτομα.

AUDIT • TAX
CUTTING THROUGH COMPLEXITY
CYPRUS • IT ADVISOR
PEOPLE AND CHANGE • ISO • CSR
FORMATION SECURITY • BUSINESS PERFORMANCE SERVICES • SHIPPING TAX
CORPORATE PRACTICE • FUNDS
ACADEMY • NICOSIA
PERFORMANCE MEASUREMENT • REGULATORY ACCOUNTING & AUDIT
ADVISORY
IMASSOL • INFORMATION
DIT • TAX • ADVISORY • INDIRECT TAX • FUNDS • ACADEMY
BUSINESS PERFORMANCE
FINANCIAL RISK MANAGEMENT • RECYCL
INDIRECT TAX
ARNACA • PARALIMNI
EUROPE • CYPR
REGULATORY ACCOUNTING & AUDIT
OIL AND GAS
APHOS • POLIS CHE
ACADEMY
OPLE AND CHANGE • INFORMATION SECURITY
FORENSIC
HOLDING COMPANY
MARKETING
REGULATORY ACCOUNTING & AUDIT
AT • FUND
MARKETS • HR
BUSINESS INTELLIGENCE
CSR

©2013 KPMG Limited, a Cyprus limited liability company
 and member of the KPMG network of independent member
 firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG
 International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Together we succeed

Quality service is a total and continuing
 commitment for us. Our highest priority
 is to work closely with our clients, listen
 carefully and help them in anticipating and
 defining future needs and opportunities.

Visit our website at:
www.kpmg.com.cy

or our web tv at:
www.kpmgcy.tv

Νέα συνεργασία των κάβων La Maison Du Vin και του οινοποιείου Ζαμπάρτας

Οι κάβες La Maison Du Vin πρωτοπόρες στο λιανικό και χονδρικό εμπόριο, επιλεκτικών κρασιών από το 1998 και με συνεργάτες τα καλύτερα ξενοδοχεία, κάβες και εστιατόρια παγκύπρια ανακοίνωσαν την καινούργια καινοτόμα συνεργασία που συνήψαν με το οινοποιείο Ζαμπάρτας σε μια εκδήλωση στο La Maison Du Vin Λευκωσίας για φίλους της κάβας και άτομα από το χώρο των ΜΜΕ. Η συνεργασία των δύο εταιρειών αποσκοπεί στην ανάπτυξη του δικτύου τους αλλά και στη δημιουργία καινούργιων υπηρεσιών και προϊόντων για αναβάθμιση της κυπριακής οινοποιίας. Στα πλαίσια της καινούργιας συνεργασίας τα κρασιά Ζαμπάρτας θα διανέμονται από τις κάβες La Maison Du Vin σε επίλεκτες κάβες στις επαρχίες Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου. Το οινοποιείο Ζαμπάρτας ιδρύθηκε το 2006 και παρότι είναι σχετικά καινούργιο στην οινοποιία έχει καταφέρει να κερδίσει τον λάτρη του κρασιού αλλά και οινολόγους παγκοσμίως με τα κρασιά τους, κερδίζοντας παράλληλα και δεκάδες τιμητικές διακρίσεις και μετάλλια καθιστώντας τα ανάμεσα στα καλύτερα του κυπριακού αμπελώνα.

Σε δηλώσεις του ο Άκης Ζαμπάρτας εκ μέρους του Οινοποιείου Ζαμπάρτας ανέφερε: «Είμαι πολύ αισιόδοξος για το μέλλον του

κυπριακού κρασιού και βέβαιος ότι η συνεργασία μας με το La Maison du Vin σίγουρα θα βοηθήσει στη σωστή προώθηση και τοποθέτηση του ποιοτικού κυπριακού κρασιού και ειδικά του Οινοποιείου Ζαμπάρτας».

Ο Βίκτωρ Παπαδόπουλος της κάβας La Maison Du Vin πρόσθεσε: «Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι με τη δημιουργία αυτής της στρατηγικής συνεργασίας με το οινοποιείο Ζαμπάρτας. Οι κάβες La Maison Du Vin υπερηφανεύονται για την ευρεία γκάμα και ποιότητα των προϊόντων που προσφέρουν και με την νέα συνεργασία θα μπορούσαμε να συνεισφέρουμε στην περαιτέρω ανάπτυξη και προώθηση του κυπριακού αμπελώνα.»

Για την καλύτερη και ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση των πελατών τους, οι κάβες La Maison Du Vin έχουν ετοιμάσει το «Χριστουγεννιάτικο Κατάλογο», που είναι διαθέσιμος στην ιστοσελίδα (www.lamaisonduvin.com.cy) αλλά και στα καταστήματα της Λευκωσίας και Λεμεσού που περιλαμβάνουν μια πλειάδα επιλογών όλα σε ειδικές τιμές, καθώς και εταιρικά πακέτα και πρωτότυπα χριστουγεννιάτικα δώρα που μπορούν να ικανοποιήσουν όλες τις ανάγκες.

Ξεχωριστή επιλογή που είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα και στα καταστήματα είναι και το πακέτο Ζαμπάρτας.

Φιλανθρωπική Έκθεση Ζωγραφικής «Δημιουργούμε για την κοινωνική ενσωμάτωση»

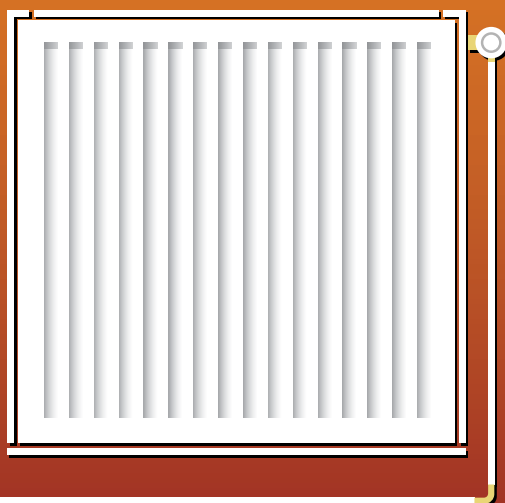
Πραγματοποιήθηκαν πρόσφατα τα εγκαίνια της φιλανθρωπικής έκθεσης ζωγραφικής με τίτλο «Δημιουργούμε για την κοινωνική ενσωμάτωση». Τα έσοδα από τις πωλήσεις των έργων τέχνης θα διατεθούν για την αγορά αγωνιστικών τροχοκαθισμάτων της ομάδας παραπληγικών καλαθοσφαιριστών. Οι διοργανωτές της εκδήλωσης ήταν η Οργάνωση Παραπληγικών Κύπρου, η ομάδα πρωτοβουλίας "Awakening Difabilities" και συνδιοργανωτές η εταιρεία "Emilios Signs" και το Συνεργατικό Ταμειευτήριο Λεμεσού. Χορηγοί ήταν η Σχολική Εφορεία Λεμεσού και η εταιρεία Dcon. Η εκδήλωση ήταν

υπό την αιγίδα του Δήμαρχου Λεμεσού κ. Ανδρέα Χρίστου. Την εκδήλωση χαιρέτησαν ο Δήμαρχος Λεμεσού που η έκθεση ήταν και υπό την αιγίδα του. Εκ μέρους της Οργάνωσης χαιρέτησαν και ο Πρόεδρος της Παγκύπριας Οργάνωσης Παραπληγικών κ. Δημήτρης Λαμπριανίδης και ο κ. Ανδρέα Ιωάννου γραμματέα της Παγκύπριας Οργάνωσης Παραπληγικών και Ιδρυτικό μέλος της ομάδας καλαθοσφαιριστών. Το κοινό είχε την ευκαιρία να παρακολουθήσει ένα σύντομο βίντεο με τη δράση της ομάδας παραπληγικών καλαθοσφαιριστών, καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά.

Με τις κάρτες
της Λαϊκής Τράπεζας
αυτός ο χειμώνας
θα είναι ιδιαίτερα "ζεστός"!

4%
Επιστροφή
χρημάτων

Μοναδική προσφορά στο πετρέλαιο θέρμανσης, για πρώτη φορά στην Κύπρο, από τις κάρτες της Λαϊκής Τράπεζας και την ESSO.

Φέτος, για πρώτη φορά στην Κύπρο, πληρώνοντας με οποιαδήποτε κάρτα της Λαϊκής Τράπεζας το πετρέλαιο θέρμανσης από τα πρατήρια της ESSO που συμμετέχουν, ποσοστό 4% της συναλλαγής θα επιστρέφεται στην κάρτα σας. Η προσφορά ισχύει μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2013 για συναλλαγές από €400 μέχρι €1500 ανά παράδοση.

Το ποσοστό της επιστροφής θα πιστώνεται στο λογαριασμό της κάρτας σας τον επόμενο μήνα. Κάνετε τις συναλλαγές σας με κάρτες της Λαϊκής Τράπεζας και ζήστε ένα πιο άνετο και "ζεστό" χειμώνα.

 facebook.com/laikibank

Τηλετράπεζα: 8000 2000

www.laiki.com

 ΛΑΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Νέα διάκριση για τον Όμιλο της Ελληνικής Τράπεζας

Άλλη μια αναγνώριση πέτυχε ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας. Με συνεχείς βραβεύσεις και διακρίσεις, ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας υλοποιεί βήμα - βήμα τη δεδηλωμένη στρατηγική του για ανάπτυξη κουλτούρας συνεχούς ποιότητας βελτίωσης και εξελίξης.

Η Ελληνική Τράπεζα βραβεύτηκε, από την Citi, ένα από τα μεγαλύτερα τραπεζικά ιδρύματα της Αμερικής, με το βραβείο (Citi PERFORMANCE EXCELLENCE AWARD), για την πλήρως αυτοματοποιημένη μετάδοση όλων σχεδόν των εμβασμάτων (SWIFT) που αποστέλλονται από την Ελληνική Τράπεζα προς τη Citi. Η βράβευση αυτή είναι αποτέλεσμα των έντονων προσπαθειών της Τράπεζας για τεχνολογική αναβάθμιση των συστημάτων προετοιμασίας και αποστολής των διεθνών

πληρωμών. Οι ενέργειες προς αυτή την κατεύθυνση έφεραν βελτίωση στο χρόνο διεκπεραίωσης των πληρωμών, μείωση στο κόστος εκτέλεσής τους και, ασφαλώς, αναβάθμιση των προ-

σφερόμενων υπηρεσιών της Τράπεζας προς τους πελάτες της.

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας προσπαθεί συνεχώς να επιτυγχάνει τη μέγιστη βελτίωση σε εξυπηρέτηση προς τους πελάτες τους. Ακόμη, δεσμεύεται για ποιότητα και ικανοποίηση των πελατών μέσα από συνεχή αύξηση της παραγωγικότητας. Η πιο πάνω διάκριση αποτελεί αναγνώριση των μέχρι τώρα συστηματικών προσπαθειών που καταβάλει το ανθρώπινο δυναμικό της Ελληνικής Τράπεζας, με την παράλληλη δέσμευση και ενθάρρυνση από τη διοίκηση του Ομίλου. Η διάκριση δημιουργεί εφελκυστικό νέων στόχων για διαρκή βελτίωση της ποιότητας εξυπηρέτησης σε όλα τα επίπεδα, σε όλους τους τομείς, προς όφελος των πελατών.

Η Ελληνική Τράπεζα χορήγησε ημερίδα θεατρικών έργων για το περιβάλλον

Με χορηγό την Ελληνική Τράπεζα πραγματοποιήθηκε ημερίδα θεατρικών έργων για το περιβάλλον η οποία διοργανώθηκε πρόσφατα από τη CYMEPA και το Υπουργείο Παιδείας & Πολιτισμού, στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας με τη στήριξη του Δήμου Λάρνακας. Στην ημερίδα συμμετείχαν παιδιά από Οικολογικά Σχολεία των επαρχιών Λάρνακας και Αμμοχώστου.

Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν 6 θεατρικά μονόπρακτα από 113 συνολικά παιδιά των ακόλουθων οικολογικών Δημοτικών Σχολείων:

- Αγίου Ιωάννη Λάρνακας, τίτλος έργου: «Επιδρομή στο δάσος»
- Ειδικό Σχολείο Αγ. Σπυρίδωνα, τίτλος έργου: «Η κυρά Φύση και ο κακός ο Ρύπος»
- Β' Δρομολαξιάς, τίτλος έργου: «Το κουκλοθέατρο των αλουμινοχαρτών»
- Α' Ξυλοφάγου, τίτλος έργου: «Καραγκιόζης»
- Β' Αυγόρου, τίτλος έργου: «Ο εφιάλτης της Περσεφόνης»
- Φρενάρους, τίτλος έργου: «Για το περιβάλλον ενεργώ»

Η ενασχόληση με το θέατρο κατάρφερε να αφυπνίσει την οικολογική συνείδηση των παιδιών με τον πιο ευχάριστο τρόπο. Με την καθοδή-

γηση και σημαντική υποστήριξη των δασκάλων τους, αγκάλιασαν αυτή την πρόκληση με ιδιαίτερο ενθουσιασμό και παρουσίασαν πολύ ενδιαφέροντα θεατρικά έργα, με κοινωνικά μηνύματα.

• Λίγα λόγια για τα Οικολογικά Σχολεία:

Η Ελληνική Τράπεζα με γνώμονα την επιμόρφωση των παιδιών για διατήρηση του περιβάλλοντος, επιχορηγεί από 1999 το Ευρωπαϊκό Πρό-

γραμμα της FEEE (FOUNDATION FOR ENVIRONMENTAL EDUCATION IN EUROPE) «Οικολογικά Σχολεία», το οποίο απευθύνεται σε Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια. Έχει ως στόχο, μέσα από μελέτη θεμάτων όπως: Ενέργεια, Νερό, Απορρίμματα, Βιοποικιλότητα και Περιβάλλον & Πολιτισμός, οι αυριανοί πολίτες να αποκτήσουν μια πιο υπεύθυνη και ενεργητική στάση απέναντι στο Περιβάλλον. Κινητήρια δύναμη των Οικολογικών Σχολείων είναι η Περιβαλλοντική Επιτροπή του κάθε Σχολείου που διενεργεί την Επισκόπηση του Περιβάλλοντος και καταρτίζει το Σχέδιο Δράσης του. Όλα αυτά γίνονται σε συνεργασία με τη CYMEPA, τον εθνικό χειριστή του Προγράμματος. Το κάθε Σχολείο παίρνοντας στοιχεία από το Αναλυτικό Πρόγραμμα καταρτίζει τον Οικολογικό του Κώδικα. Μαζί με τους μαθητές, συμμετέχουν στις δραστηριότητες του προγράμματος το διδακτικό προσωπικό, η τοπική αυτοδιοίκηση, οι γονείς κ.α. βοηθώντας έτσι στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού. Στόχος είναι χρόνο με το χρόνο να συμμετέχουν όλο και περισσότερα σχολεία στο πρόγραμμα αυτό. Φέτος ο αριθμός των σχολείων ανέρχεται στα 312.

Νέα χρονιά, νέα ματιά.
Να δούμε το 2013 αισιόδοξα.
Καλή μας Χρονιά.

μία εταιρία
μία ιδέα
καλόγια όλους

Η Τράπεζα Κύπρου χορηγός του συνεδρίου «Cyprus Congress»

Την αξιολόγηση των ευκαιριών που προσφέρει η Κύπρος στον τομέα των διεθνών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων είχε ως στόχο του το συνέδριο «Cyprus Congress» που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα, χορηγός, μεταξύ άλλων, ήταν η Τράπεζα Κύπρου.

Στο συνέδριο παρευρέθηκαν πέραν των 300 εκπροσώπων επιχειρήσεων μεγάλου και μεσαίου μεγέθους από περισσότερες από 40 χώρες. Το συνέδριο κάλυψε θέματα σχετικά με:

- επενδυτικές ευκαιρίες,
- επιχειρησιακό περιβάλλον,
- διεθνή φορολογικό προγραμματισμό,
- εταιρική δομή και
- δυνατότητα μετεγκατάστασης φυσικών και νομικών προσώπων στην Κύπρο.

Η παρουσίαση του κ. Ανδρέα Γιασεμίδη, Προϊστάμενου του Τμήματος Θεματοφυλακής και Καταπιστευμάτων της Τράπεζας Κύπρου, ο οποίος ήταν ένας από τους ομιλητές στο συνέδριο, είχε ως θέμα τα Διεθνή Συλλογικά Επενδυτικά Σχέδια (ICIS) τα οποία αδειοδοτούνται και εποπτεύονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Ο σκοπός δημιουργίας ενός ICIS είναι η συλλογική επένδυση κεφαλαίων που συγκεντρώνονται από τους επενδυτές ενός τέτοιου σχεδίου. Τα σχέδια ICIS προσφέρουν μία ευέλικτη επενδυτική δομή καθώς οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο μπορεί να αποτελέσει μέρος της επενδυτικής στρατηγικής ενός ICIS και επιπρόσθετα παρέχουν σημαντικά φορολογικά πλεονεκτήματα. Παρατηρείται αυξανόμενος αριθμός ICIS που εγκρίνονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, τα οποία προέρχονται από διάφορες χώρες παγκοσμίως. Η Τράπεζα Κύπρου προσφέρει το πλήρες φάσμα των υπηρεσιών θεματοφυλακής σε αυτά τα σχέδια.

Τράπεζα Πειραιώς (Κύπρου): Με κάθε συναλλαγή μπορεί να σώσετε μια ζωή!

Κάθε αγορά, ένα εμβόλιο για τα παιδιά της UNICEF

Για κάθε αγορά, οποιοδήποτε ποσού, που θα πραγματοποιείτε με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα της Τράπεζας Πειραιώς τον μήνα Δεκέμβριο, η Τράπεζα θα προσφέρει εμβόλιο σε παιδιά της UNICEF! Με κάθε συναλλαγή, μπορεί να σώσετε μια ζωή! Με αυτή την πρωτοβουλία, η Τράπεζα Πειραιώς καλεί τους πελάτες της να συμμετέχουν σε μία προσπάθεια προσφοράς ανθρωπιστικής βοήθειας και αλληλεγγύης. Η κάθε σας αγορά ενισχύει το έργο της UNICEF και μπορεί να σώσει ακόμη και μία ζωή!

Κλήρωση Διαγωνισμού της Alpha Bank Enter Youth Visa

Δωρεάν ταξίδι στο Dubai για τη συναυλία της Jennifer Lopez

Στο πλαίσιο του Διαγωνισμού της Alpha Bank Enter Youth Visa, που διοργανώθηκε από την Alpha Bank σε συνεργασία με το MTV-NRG, όσοι απέκτησαν και χρησιμοποίησαν τη νέα Χρεωστική Κάρτα έως την 31 Οκτωβρίου 2012, εξασφάλισαν τη συμμετοχή τους σε κλήρωση για ένα δωρεάν πακέτο ταξιδιού για δύο άτομα, για τη συναυλία της Jennifer Lopez, στο Dubai Media City Outdoor Amphitheatre. Στην κλήρωση που διεξήχθη στις 2 Νοεμβρίου 2012, αναδείχθηκαν οι δύο μεγάλες τυχερές, που είναι η κυρία Βαρβάρα Δημητρίου και η κόρη της, Χρυστάλλα, η οποία είναι και η κάτοχος της κάρτας Alpha Bank Enter Youth Visa. Η Alpha Bank Enter Youth Visa είναι μία χρεωστική κάρτα, ειδικά σχεδιασμένη για τη νέα γενιά, που προσφέρει στους νέους περισσότερη ανεξαρτησία και ευελιξία κινήσεων και στους γονείς μεγαλύτερο έλεγχο και ασφάλεια. Απευθύνεται αποκλειστικά σε παιδιά και νέους από 13 έως 23 ετών και επιτρέπει στους γονείς να καθορίσουν το ημερήσιο όριο συναλλαγών, καθώς και να περιορίσουν ή όχι τη χρήση της κάρτας για ανάληψη μετρητών από τα ATM και για διενέργεια αγορών σε καταστήματα και επιχειρήσεις ή στο διαδίκτυο.

Αισιόδοξος ο Γιώργος Προβόπουλος:

Η ανάκαμψη στην Ελλάδα μπορεί να έρθει νωρίτερα

✓ Τα τελευταία χρόνια υπήρξε πρόοδος και μάλιστα ουσιαστική

Η ελληνική οικονομία θα μπορούσε να ανακάμψει πιο σύντομα από όσο προβλέπεται και αναμένεται, αλλά για να συμβεί αυτό απαιτείται η συνεπής εφαρμογή όσων θεσμοθετήθηκαν, παράλληλα με μέτρα που επισπεύδουν την ανάκαμψη και ένα ευρύτερο πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Αυτά σημειώνει μεταξύ των άλλων ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιώργος Προβόπουλος στην εισήγησή του που περιλαμβάνεται στην ενδιάμεση έκθεση για την νομισματική πολιτική, που δόθηκε αρχές Δεκεμβρίου στον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, επισημαίνοντας ταυτόχρονα ότι πλέον έχουν δημιουργηθεί όλες εκείνες οι συνθήκες που επιτρέπουν η εκτίμησή αυτή να γίνει πραγματικότητα.

Αναφερόμενος στην κατάσταση που επικρατεί στην ελληνική οικονομία ο Γ. Προβόπουλος σημειώνει ότι παρά τις σημαντικές αδυναμίες και τα προβλήματα, τα τελευταία χρόνια υπήρξε πρόοδος και μάλιστα ουσιαστική. Η πρόοδος όμως ήταν ασύμμετρη, καθώς η δημοσιονομική προσαρμογή υπήρξε σχετικά ταχύτερη, ενώ οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις έχουν καθυστερήσει, σημειώνει χαρακτηριστικά. Και πιο συγκεκριμένα γίνεται ειδικά αναφορά:

Η δημοσιονομική προσαρμογή των τελευταίων ετών είχε ως αποτέλεσμα τη μεγάλη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων. Το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης σε εθνολογιστική βάση μειώθηκε από 15,6% του ΑΕΠ το 2009 σε 9,4% το 2011, ενώ περαιτέρω σημαντική μείωση (στο 6,6% του ΑΕΠ) προβλέπεται για το τρέχον έτος, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό. Ακόμη πιο μεγάλη είναι η μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος, το οποίο από 10,5% του ΑΕΠ το 2009 περιορίστηκε στο 2,3% του ΑΕΠ το 2011 και αναμένεται φέτος να μειωθεί περισσότερο στο 1,2% του ΑΕΠ, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού.

Η πρόοδος της δημοσιονομικής προσαρμογής θα ήταν ακόμη ταχύτερη εάν η οικονομία δεν βρισκόταν σε βαθιά και παρατεταμένη ύφεση. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι, εάν το ονομα-

στικό ΑΕΠ είχε παραμείνει στα επίπεδα του 2008, ο εκτιμώμενος λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ το 2012 θα ήταν χαμηλότερος κατά 30 εκατοστιαίες μονάδες περίπου.

Την τριετία 2010 - 2012 εκτιμάται ότι έχει ανακτηθεί ένα μεγάλο μέρος (το 72%) της απώλειας της διεθνούς ανταγωνιστικότητας κόστους της εννιάετίας 2001 - 2009. Αυτό αποτελεί ήδη σημαντική θετική εξέλιξη. Επιπλέον, εντός του 2013 εκτιμάται ότι θα έχει ανακτηθεί το 100% της απώλειας της περιόδου 2001 - 2009.

Έξι προϋποθέσεις

Σύμφωνα με την ΤτΕ οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη είναι να αρθεί η αβεβαιότητα για τη θέση της Ελλάδας στο ευρώ και παράλληλα να ολοκληρωθεί ένα εθνικό σχέδιο για τη μετάβαση σε νέο αναπτυξιακό μοντέλο. Για να επιτευχθεί η ανάκαμψη απαιτείται:

- Άμεση εφαρμογή μέτρων που ευνοούν την επανεκκίνηση της οικονομίας, όπως είναι η επιτάχυνση της απορρόφησης των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, η δημιουργία του Ελληνικού Επενδυτικού Ταμείου, η αξιοποίηση όλων των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και η επανέναρξη της κατασκευής των οδικών αξόνων.
- Η αποκατάσταση ομαλών συνθηκών ρευστότητας.

- Η άμεση βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και η απλοποίηση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου.
- Ένα σταθερό φορολογικό καθεστώς και η μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης.
- Η επιτάχυνση των αποκρατικοποιήσεων.
- Η αποτελεσματική αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων.

Τράπεζες

Αναφερόμενος στη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος, αναφέρει ότι έστω και με καθυστέρηση, ξεκίνησε η αναγκαία συγκέντρωση του τραπεζικού συστήματος.

Η ΤτΕ θεωρεί σχεδόν βέβαιο ότι οι συνεργασίες θα έχουν συνέχεια και σημειώνει ότι η ισχυροποίηση των τραπεζών θα διευκολύνει την πρόσβασή τους στις αγορές του εξωτερικού και θα δώσει κίνητρα στους ιδιώτες επενδυτές να συμμετάσχουν στις επερχόμενες αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου των τραπεζών.

Σύμφωνα με τον διοικητή της ΤτΕ, όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία, θα παραμείνουν τρεις μεγάλες και ισχυρές τράπεζες, μαζί με ακόμη μερικές μικρότερες.

Παράλληλα θεωρεί ότι η απομάκρυνση του ενδεχομένου εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ θα συμβάλει στην επιστροφή των καταθέσεων.

STEP Cyprus Cocktail Party

Πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 7 Δεκεμβρίου 2012, η δεξίωση του STEP Cyprus στο ξενοδοχείο Χίλτον. Η Έμιλυ Γιολίτη, πρόεδρος του STEP Cyprus, καλωσόρισε

τα μέλη και συνεργάτες του οργανισμού που ήταν παρόντες. Η Δήμητρα Καλογήρου, Πρόεδρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, ήταν η επίσημη

προσκεκλημένη της εκδήλωσης. Στην ομιλία της ανέφερε το νέο νομοσχέδιο που αφορά διοικητικές (fiduciary) υπηρεσίες, το οποίο αναμενόταν να ψηφιστεί τον Δεκέμβριο. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα είναι η εποπτεύουσα αρχή των παροχών εταιρικών υπηρεσιών. Φωτογραφία: Γιώργος Θεοχαρίδης, Στέλλα Καμμίση, Έμιλυ Γιολίτη, Ιωάννης Δημητριάδης, Δήμητρα Καλογήρου, Πέτρος Οικονομίδης

Η PwC παρέχει πληροφορίες για μια επιτυχημένη στρατηγική

Η επιτυχία στην παγκοσμιοποίηση και στην επίτευξη ανάπτυξης έγκειται στο «πώς»

Όταν ο στόχος είναι η επίτευξη ανάπτυξης στις νέες αγορές, το «πού» και το «γιατί» σπάνια επιδέχονται αμφισβήτηση. Η πραγματική πρόκληση είναι το «πώς;». Η PwC έχει διερευνήσει τις εμπειρίες κορυφαίων διεθνών εταιρειών και χρησιμοποίησε δεδομένα από 1,250

διευθύνοντες συμβούλους προκειμένου να σκιαγραφήσει ένα πλαίσιο που θα βοηθήσει τους επιχειρηματικούς ηγέτες να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες και να αποφύγουν τις συνήθεις παγίδες. Ο Tony Rouiter, επικεφαλής συμβουλευτικών υπηρεσιών της PwC διεθνώς, δηλώνει σχετικά: «Για πολλές εταιρείες η παγκοσμιοποίηση είναι απαραίτητη, δεν είναι επιλογή. Ωστόσο, παραμένει ριψοκίνδυνη καθώς επιφέρει πολλές αποτυχίες παράλληλα με τις επιτυχίες. Η συγκεκριμένη μελέτη εντοπίζει τρεις βασικές προτεραιότητες ώστε να εφαρμοστεί σωστά».

Συγκεκριμένα, οι τρεις προτεραιότητες είναι:

- **Αποφύγετε την απεργκλιτη** τήρηση ενός πλάνου διάρκειας 7-10 ετών. Εξετάστε ένα ευρύ φάσμα εκβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των πιο απαισιόδοξων σεναρίων και των τολμηρότερων καινοτομιών.
- **Εξισορροπήστε τα αντικειμενικά** με τα επιχειρηματικά ένστικτα.

Εντοπίστε τις σωστές επιχειρηματικές πληροφορίες που θα συντείνουν στην από-κινδυνopoίηση κρίσιμων αποφάσεων.

- **Ετοιμαστείτε για βαθύτερη** συνεργασία στις αγορές που αποτελούν για σας προτεραιότητα. Εστιάστε στις ευρύτερες ανάγκες της χώρας παράλληλα με τους εμπορικούς σας στόχους.

Alpha Bank Cyprus Ltd

Κύριος Χορηγός του 8ου Συνεδρίου Οικονομικής Διεύθυνσης

Η Alpha Bank Cyprus Ltd ήταν ο Κύριος Χορηγός του 8ου Συνεδρίου Οικονομικής Διεύθυνσης, το οποίο διοργανώθηκε από την εταιρία IMH. Το θέμα του Συνεδρίου ήταν, “Κυπριακή Επιχείρηση: Η κρίσιμη ώρα του Οικονομικού Διευθυντή”. Στόχος του Συνεδρίου ήταν να δώσει στους Οικονομικούς Διευθυντές ιδέες, λύσεις και εργαλεία ικανά για να αντιμετωπίσουν, αλλά και να διαμορφώσουν, τις εξελίξεις μέσα στο επόμενο έτος, το οποίο αναμένεται να είναι ακόμη πιο δύσκολο για την οικονομία. Στο Συνέδριο συμμετείχε, ως ομιλητής, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Alpha Bank Cyprus Ltd, κ. Γεώργιος Γεωργίου, με θέμα “Αναδιοργάνωση Τραπεζικών Δανείων”.

Η Alpha Bank Cyprus Ltd στηρίζει τον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, της ανάπτυξης της αλληλεγγύης, της κοινωνικής προσφοράς και ευαισθησίας που επιδεικνύει διαχρονικά ο Όμιλος Alpha Bank, η Alpha Bank Cyprus Ltd στηρίζει και εφέτος τα καθιερωμένα Χριστουγεννιάτικα Παζάρια του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού. Τα Παζάρια πραγματοποιήθηκαν τον Δεκέμβριο στο “The Mall of Cyprus” και στην Πλατεία Ελευθερίας στη Λευκωσία, καθώς επίσης και στη Λάρνακα, Λεμεσό, Πάφο και Παραλίμνι. Τα έσοδα θα διατεθούν από τον Ερυθρό Σταυρό για την ενίσχυση απόρων οικογενειών. Ο Κυπριακός Ερυθρός Σταυρός είναι ένας ανθρωπιστικός οργανισμός, ιδρυθείς το 1950, με σκοπό την εθελοντική κοινωνική προσφορά. Πέρα από τις μόνιμες φιλανθρωπικές δραστηριότητες, η ανθρωπιστική προσφορά και δράση του υπαγορεύεται και από τις παρουσιαζόμενες έκτακτες ανάγκες (www.redcross.org.cy).

ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ
ΚΡΙΣΤΗΣ

Προετοιμάζουμε με ασφάλεια το μέλλον που αξίζουμε

Ενώνουμε τις δυνάμεις μας σήμερα, για ένα καλύτερο αύριο, για όλους μας.

Εμείς, οι άνθρωποι της εταιρείας Χαραλαμπίδης Κρίστης βασιζόμαστε σε αξιόπιστα αποτελέσματα και αποδεικνύουμε την ανάπτυξη με αριθμούς. Έχουμε ήδη βάλει σε εφαρμογή, τα 3 τελευταία χρόνια, ένα επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 20.000.000 ευρώ. Επενδύουμε στην ανανέωση και στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού του εργοστασίου μας. Ενισχύουμε τις υποδομές για αποθήκευση και διανομή προϊόντων τόσο στην Κύπρο, όσο και στο εξωτερικό. Στοχεύουμε στην περαιτέρω ανάπτυξη και στη δημιουργία νέων, καινοτόμων προϊόντων, καλύπτοντας την ολοένα αυξανόμενη ζήτηση για ποιότητα.

Εμείς στην Κύπρο, επενδύουμε στη ζωή. Εργαζόμαστε καθημερινά με αγάπη και μεράκι, για να πετύχουμε το καλύτερο. Για εμάς και τα παιδιά μας. Για όλους μας.

Η εταιρία Χαραλαμπίδης Κρίστης ΛΤΔ δημιουργήθηκε με την ένωση των 2 μεγαλύτερων και ιστορικών γαλακτοβιομηχανιών του τόπου, Χαραλαμπίδης και Κρίστης. Είναι σήμερα μία από τις μεγαλύτερες κυπριακές εταιρείες στο χώρο των τροφίμων και κατέχει ηγετική θέση στην αγορά, σχεδόν σε όλους τους τομείς που δραστηριοποιείται: Νο1 στο Φρέσκο γάλα, στο Αρωματισμένο γάλα (σοκολατούχο και μπανάνα), στο Γιαούρτι, στην Κρέμα γάλακτος και στο Παραδοσιακό μας χαλούμι.

Ένωμένοι χινόμαστε καλύτεροι

www.charalambideschristis.com.cy

Βράβευση Ναυαγοσωστών από τον ΚΟΤ

Σε μια σεμνή εκδήλωση που διοργάνωσε ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού στην Δημοσιογραφική Εστία στη Λευκωσία, βραβεύτηκαν από τον Οργανισμό η Παγκύπρια Ναυαγοσωστική Ομοσπονδία όπως και οι Επαρχιακοί Ναυαγοσωστικοί Όμιλοι Κύπρου. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 5 Δεκεμβρίου 2012 και είχε ως στόχο να εκφραστεί η εκτίμηση του ΚΟΤ προς τους ναυαγοσώστες για την πολύτιμη προσφορά τους στην ασφάλεια των κυπριακών παραλιών.

Στην ομιλία του ο Πρόεδρος του ΚΟΤ κ. Αλέκος Ορουντιώτης ανέφερε μεταξύ άλλων: «Αξιόπαινα στελέχη πρώτης γραμμής στη θάλασσα και τις παραλίες είναι οι ναυαγοσώστες μας, οι οποίοι, με την ετοιμότητα και τον επαγγελματισμό τους, διασφαλίζουν τη φήμη και τη φερεγγυότητα του τόπου μας, ως αξιόπιστου και ασφαλούς προορισμού.

Με τη σειρά μας, στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού - αλλά και προσωπικά ως καλός φίλος της θάλασσας και της κολύμβησης - αναγνωρίζουμε και εκτιμούμε τη σκληρή και πολυδιάστατη δουλειά που γίνεται από τη Ναυαγοσωστική Ομοσπονδία και τους Ναυαγοσωστικούς Ομίλους Κύπρου και για αυτό είμαστε σήμερα εδώ: Για να αποδείξουμε εμπράκτως την εκτίμηση και το σεβασμό μας, βραβεύοντας το αντίστοιχο πολύτιμο έργο που γίνεται διαχρονικά».

Σε άλλο σημείο της ομιλίας του ο Πρόεδρος του ΚΟΤ αναφέρθηκε στη σημαντική συνεισφορά του ΚΟΤ στην ασφάλεια των παραλιών μας: «Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά τη διάρκεια του 2010 και 2011 και παρά τους μειωμένους προϋπολο-

γισμούς του ο ΚΟΤ επιχορήγησε μεταξύ άλλων την κατασκευή 16 ναυαγοσωστικών πύργων, την αγορά 12 εξωλέμβιων σκαφών έρευνας και διάσωσης, την αγορά 10 απινιδωτών και τον πλήρη εξοπλισμό 3 ναυαγοσωστικών μονάδων, συμπεριλαμβανομένων συσκευών ασύρματης επικοινωνίας, νοσοκομειακών φορειών, φιαλών οξυγόνου, σανίδων διάσωσης, και κουτιών πρώτων βοηθειών.

Επίσης, για σκοπούς καθαριότητας και ευταξίας παραλιών επιχορηγήθηκαν η αγορά 2 μηχανών καθαρισμού άμμου και η διεξαγωγή τοπικών

εκστρατειών καθαριότητας, ενώ για το θέμα επικινδυνότητας νερών λόγω θαλάσσιων ρευμάτων σε παραλίες ο ΚΟΤ επιχορήγησε την ανάρτηση αριθμού προειδοποιητικών Πινακίδων.

Η έμπρακτη στήριξη του ΚΟΤ επεκτείνεται και στο θέμα βελτίωσης της προσβασιμότητας προς/από τις παραλίες μας. Κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου επιχορηγήθηκε η κατασκευή και τοποθέτηση μεταλλικών σκαλών σε δύσβατες παραλίες. Ιδιαίτερη ευαισθησία επιδεικνύεται στο θέμα προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρίες (ΑμεΑ) ή άλλες κινητικές δυσκολίες, όπου το 2011 επιχορηγήθηκε η αγορά και εγκατάσταση πρωτοποριακού αυτόνομου συστήματος θαλάσσιας πρόσβασης ΑμεΑ, στην Δημοτική Παραλία Πόλης Χρυσού. Αντίστοιχο σύστημα προγραμματίζει να υιοθετήσει σύντομα ο Δήμος Γεροσκήπου με τη στήριξη του ΚΟΤ. Σε άλλες παραλίες επιχορηγήθηκε η κατασκευή ξύλινων ή πλαστικών διαδρόμων πρόσβασης, για δυνατότητα διακίνησης τροχαοθισμάτων.

Κατά τη φετινή χρονιά 2012 εγκρίθηκε επιχορήγηση 3 ναυαγοσωστικών πύργων, 2 παρατηρητηρίων, 13 απινιδωτών, 3 ναυαγοσωστικών σκαφών και ενός σκάφους καθαρισμού της θάλασσας, μιας μηχανής καθαρισμού άμμου και άλλου ναυαγοσωστικού εξοπλισμού που αναμένεται να εξασφαλιστεί από τις τοπικές αρχές μέχρι το τέλος της χρονιάς».

Τα τιμητικά βραβεία απένειμαν ο Πρόεδρος του ΚΟΤ κ. Αλέκος Ορουντιώτης, ο Γενικός Διευθυντής του ΚΟΤ κ. Μάριος Χαννίδης και ο Διευθυντής Τουρισμού του ΚΟΤ κ. Λεύκος Φυλακτίδης.

9η Ετήσια Γενική Συνέλευση Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού

Με ιδιαίτερη επιτυχία διοργανώθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2012, στο Εκπαιδευτικό Κέντρο ΚΟΤ στη Λευκωσία, η 9η Ετήσια Γενική Συνέλευση της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού με την συμμετοχή μελών, αξιωματούχων του ΚΟΤ, εκπροσώπων του Συνδέσμου Ειδικών Ενδιαφερόντων και Πολιτιστικού Τουρισμού, της Εταιρείας Τουριστικής Ανάπτυξης Τροόδους, του Συνδέσμου Ξεναγών, και άλλων φορέων.

Τη Συνέλευση τίμησε με την παρουσία του ο κ. Μάριος Χαννίδης - Γενικός Διευθυντής ΚΟΤ ο οποίος χαιρέτισε τις εργασίες της Συνέλευσης και την συμβολή του Αγροτουρισμού στον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος ως επίσης και τον σημαντικό ρόλο και πολύχρονη συνεισφορά της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού. Στην

ομιλία της, η Πρόεδρος της Εταιρείας, κα Αννίτα Δημητριάδου αναφέρθηκε στις δραστηριότητες της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού, στους μελλοντικούς στόχους και προοπτικές, στις δράσεις του ΚΟΤ για ανάπτυξη και προώθηση του Αγροτουρισμού και Τουρισμού Υπαίθρου ως επίσης και στην αξιοποίηση των σχετικών ευρωπαϊ-

κών προγραμμάτων και κονδυλίων. Τόνισε επίσης ότι με στοχευμένες ενέργειες προβολής, όπως την αναβάθμιση της ιστοσελίδας της Εταιρείας και του Κεντρικού Συστήματος Κρατήσεων, η Εταιρεία θα προσφέρει ελκυστικές προτάσεις για διακοπές με διαμονή σε παραδοσιακά αγροτουριστικά καταλύματα και προγράμματα ενασχόλησης με ειδικές μορφές τουρισμού και θεματικές δραστηριότητες στην κυπριακή ύπαιθρο.

Αναμφισβήτητα, ο Αγροτουρισμός προσφέρει μια εναλλακτική πρόταση διακοπών με ξεχωριστές εμπειρίες στην φιλόξενη κυπριακή ύπαιθρο. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προβαίνουν σε κρατήσεις μέσω της ιστοσελίδας της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού www.agrotourism.com.cy

MAKE
WAVES

pepsi

REFRESHYOURWORLD.COM

ΕΚΕ πρωταρχικός ο ρόλος της για την ανάπτυξη της οικονομίας

• Της Χριστίνας Νεοφυτίδου,
Ερευνητική Ομάδα ΕΚΕ ΤΕΠΑΚ,
www.csrcyprusnetwork.com

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη (ΕΚΕ), όπως αυτή έχει οριστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποτελεί την ευθύνη που φέρουν οι επιχειρήσεις για τις επιπτώσεις που επιφέρουν οι λειτουργίες τους στην κοινωνία. Τα κινήματα ΕΚΕ αφορούν τόσο το εσωτερικό περιβάλλον της εταιρείας (εργαζόμενοι, ηγεσία, διαδικασίες, οργανωσιακή κουλτούρα), όσο και το εξωτερικό περιβάλλον (οικονομικό, πολιτικό, τεχνολογικό, κοινωνικό, ανταγωνιστικό, φυσικό, μέτοχοι, προμηθευτές, συνεργάτες, καταναλωτές, κ.α.) και αποτελούν ένα σύνολο στρατηγικών κινήσεων που εφαρμόζονται εθελοντικά από τις επιχειρήσεις, έτσι ώστε να αντιμετωπιστούν κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα με στόχο την ισόρροπη επίτευξη κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης. Όπως ανέφερε και ο κ. Björn Stigson, Πρώην Πρόεδρος του Παγκόσμιου Επιχειρηματικού Συμβουλίου για την Αειφόρο Ανάπτυξη, σε ομιλία του στο 5ο διεθνές συνέδριο για την ΕΚΕ που έγινε τον περασμένο Οκτώβρη στο Βερολίνο, «Οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να επιτύχουν σε μια κοινωνία που αποτυγχάνει». Ως εκ τού-

του, η ΕΚΕ αποτελεί πλέον ένα επίκαιρο θέμα συζήτησης σχετικά με το ρόλο των επιχειρήσεων στην κοινωνία, σε ό,τι αφορά τις προκλήσεις για το κράτος ευημερίας, για τη διακυβέρνηση και για την κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη.

Αναγνωρίζοντας τις προοπτικές της ΕΚΕ, το ΤΕΠΑΚ συμμετέχει ως εταίρος στο ευρωπαϊκό έργο με τίτλο Regional Policies for Responsible Development: evaluation of CSR and economic performance in the MED area (ResponsibleMed) το οποίο χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα Διακρατικής Συνεργασίας Μεσογειακού χώρου MED.

Το έργο είχε διάρκεια 2.5 χρόνια και συνολικό προϋπολογισμό ύψους 1.358,690.00 ευρώ

και συμμετέχουν 9 εταίροι από 6 χώρες: την Πορτογαλία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Ελλάδα, τη Γαλλία και την Κύπρο. Τα κύρια επιτεύγματα του έργου ήταν η καταγραφή των πορισμάτων σε ηλεκτρονικό βιβλίο (e-book) το οποίο έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.csrcyprusnetwork.com, καθώς επίσης και η δημιουργία εργαλείου αξιολόγησης (<http://csr.magentalab.it/csr/home.html>) της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που εφαρμόζουν την ΕΚΕ με βάση τα 4 κριτήρια: αγορά, εργασιακός χώρος, κοινότητα και περιβάλλον. Το εν λόγω εργαλείο επιτρέπει στους χρήστες να αξιολογούν το επίπεδο ωριμότητας της συνεισφοράς τους προς την ΕΚΕ, λαμβάνοντας πληροφορίες σχετικά με πιθανές στρατηγικές ΕΚΕ στη βάση των περιφερειακών χαρακτηριστικών / του επιπέδου ωριμότητας / και του τομέα των δράσεων.

Στο τελικό συνέδριο του έργου ResponsibleMED, που πραγματοποιήθηκε στην Λούκα της Φλωρεντίας, τέθηκαν διάφορα θέματα σχετικά με την εφαρμογή της ΕΚΕ στις επιχειρήσεις και αναφέρθηκαν επίσης διάφορα παραδείγματα για δράσεις επιχειρήσεων και τοπικών αρχών σχετικά με την ΕΚΕ. Για παράδειγμα, προκειμένου να παρέχει κίνητρα στις επιχειρήσεις για να ενσωματώνουν την ΕΚΕ στην στρατηγική τους, η περιοχή της Τοσκάνης προσφέρει μείωση 5% στο φόρο επαρχιακής διοίκησης όταν μια επιχείρηση δεν ρυπαίνει το περιβάλλον αφού το δημαρχείο χρειάζεται πιο λίγα χρήματα για να καθαρίσει τη ζημιά. Όπως ανέφερε και ο κ. Γιώργος Γεωργίου, ο Γενικός Διευθυντής του Γραφείου Προγραμματισμού, στο συνέδριο που έγινε πρόσφατα στη Λεμεσό για την ΕΚΕ κάτω από την Κυπριακή Προεδρία, «Για τις εταιρείες να επενδύσουν στην ΕΚΕ δεν σημαίνει αναγκα-

στικά να κάνουν περισσότερα από ό, τι κάνουν, αλλά να κάνουν τα ίδια πράγματα καλύτερα, με πιο αποτελεσματικό τρόπο».

Επίσης, ο πρόεδρος της Συνεταιριστικής Τράπεζας Θεσσαλίας κ. Αθανάσιος Λάμπας, υπογράμμισε πως το καταστατικό της τράπεζας προβλέπει τη διάθεση για κάθε χρόνο ποσοστού 2% επί των κερδών μετά φόρων για δράσεις ΕΚΕ, μια ιδέα που εφαρμόστηκε στη Συνεταιριστική Τράπεζα Θεσσαλίας δανεισμένη από το συνεργατισμό της Κύπρου. Κατ' επέκταση, όταν μια επιχείρηση δεσμεύεται στο να προσφέρει πίσω στην κοινωνία, και ενσωματώνει στρατηγικά την ΕΚΕ, μπορεί να βελτιώσει την εταιρική εικόνα της, να αποκτήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, και να αποκτήσει καλύτερες σχέσεις με την τοπική κοινωνία και τους εργαζόμενούς της. Παράλληλα, κατά τη διάρκεια του συνεδρίου, συζητήθηκε επίσης το γεγονός ότι αν και πολλές επιχειρήσεις εφαρμόζουν δράσεις ΕΚΕ, δεν τις κατονομάζουν λόγω του ότι δεν γνωρίζουν τι είναι η ΕΚΕ και ποιες δράσεις υπάγονται κάτω από αυτή την ιδέα, αποτυγχάνοντας έτσι να έχουν συγκεκριμένα οφέλη από τις δράσεις ΕΚΕ.

Στο συνέδριο αναφέρθηκε επίσης πως λόγω της οικονομικής κρίσης και των καθυστερήσεων διαφόρων πληρωμών, οι πολίτες πλέον απαιτούν περισσότερη διαφάνεια και υπευθυνότητα στις δαπάνες της κυβέρνησης, του δημόσιου τομέα και των επιχειρήσεων. Μέσω λοιπόν της εφαρμογής της ΕΚΕ, ένας οργανισμός έχει την ευκαιρία να λειτουργεί με περισσότερη διαφάνεια, ενώ επίσης μπορεί να ασχοληθεί πιο εποικοδομητικά με τις προτάσεις των εργαζομένων του, αφού θα προωθεί και θα αξιοποιεί τον ανοιχτό διάλογο μέσω της επικοινωνίας και της διαφάνειας. Κατ' επέκταση, όταν ένας οργανισμός δείχνει ενδιαφέρον για τους υπαλλήλους του, αποκτά ένα ικανοποιημένο και πιστό ανθρώπινο δυναμικό με περισσότερη όρεξη για δουλειά. Όπως ανέφερε και ο κ. David Aguinaga από το Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο της Τερράσας, χρησιμοποιώντας το παράδειγμα μιας μικρής οικογενειακής επιχείρησης, η οποία προσφέρει ισορροπία στην εργασία και την προσωπική ζωή των εργαζομένων της, μέσω της ΕΚΕ οι υπάλληλοι δεσμεύονται στο να εργαστούν σκληρότερα και περισσότερες ώρες σε περιόδους κρίσης, όταν τα πράγματα είναι πιο δύσκολα για την επιχείρηση.

Για να έχεις όμως πιστό ανθρώπινο δυναμικό, θα πρέπει επίσης η ηγεσία της επιχείρησης να συμβάλλει στη δημιουργία της κατάλληλης κουλτούρας και των σχετικών αξιών στον οργανισμό. Λόγω του ότι οι ιδιοκτήτες και οι διαχειριστές μιας επιχείρησης διαδραματίζουν μεγάλο ρόλο

στην υπεύθυνη συμπεριφορά της επιχείρησης, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να επιλέγουν με προσοχή τα ηγετικά τους στελέχη, έτσι ώστε να μπορούν να διασφαλίσουν τη δέσμευση στην κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνη επιχειρηματική δράση. Τα ηγετικά στελέχη θα πρέπει να έχουν δεσμευθεί πλήρως στην προώθηση και ενσωμάτωση της ΕΚΕ στις δραστηριότητες της επιχείρησης, καθορίζοντας και δημοσιεύοντας τις αξίες της εταιρείας με στόχο την ευαισθητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Έρευνες έχουν αποδείξει πως όταν οι εργαζόμενοι γνωρίζουν τις αξίες της εταιρείας και υποστηρίζουν και οι ίδιοι αυτές τις αξίες, τότε λαμβάνουν περισσότερη ικανοποίηση από τη δουλειά τους και είναι πιο αποδοτικοί.

Έχοντας σκοπό την προώθηση της ΕΚΕ στις επιχειρήσεις ακόμα και μετά το τέλος του ευρωπαϊκού έργου ResponsibleMed, το ΤΕΠΑΚ (Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου) δημιούργησε

μια ερευνητική ομάδα για την ΕΚΕ και μια περιφερειακή συντονιστική επιτροπή με μέλη από τη βιομηχανία, το δημόσιο τομέα, και τις δημόσιες αρχές. Επίσης, το ΤΕΠΑΚ υπέγραψε Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ του ΚΕΒΕ (Κυπριακό Εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο) και του Γραφείου Προγραμματισμού για τη δημιουργία πλατφόρμας για προώθηση της ΕΚΕ. Στο Δίκτυο ΕΚΕ Κύπρου (<http://www.csrcyprusnetwork.com/>) αναρτώνται πληροφορίες σχετικά με την έννοια και τις δράσεις της ΕΚΕ που ενδιαφέρουν τόσο τον επιχειρηματικό κόσμο όσο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Ο απώτερος στόχος του δικτύου είναι η ενσωμάτωση και η προώθηση της ΕΚΕ στις επιχειρήσεις, έτσι ώστε να αυτές να ενεργοποιηθούν προς την κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι σε Ευρωπαϊκό επίπεδο είναι η πρώτη φορά όπου οι δημόσιες αρχές, η ακαδημαϊκή κοινότητα και ο ιδιωτικός τομέας συνεργάζονται με σκοπό να προωθήσουν την ΕΚΕ. Το Δίκτυο ΕΚΕ Κύπρου αποτελεί πηγή έμπνευσης και για άλλες χώρες, αφού τόσο η Γαλλία όσο και η Ελλάδα ακολουθούν το παράδειγμα της Κύπρου, υπογράφοντας Πρωτόκολλα Συνεργασίας με τις τοπικές αρχές με σκοπό τη δημιουργία παρόμοιων πλατφόρμων.

Το ΤΕΠΑΚ δραστηριοποιείται έντονα σε ό,τι αφορά την ΕΚΕ. Μεταξύ άλλων δράσεων, οργανώνει εκστρατείες για συλλογή τροφίμων και άλλων ειδών (ρούχα, παπούτσια, παιχνίδια) για τους ανθρώπους που τα έχουν ανάγκη, χρηματοδοτεί 25 άπορα παιδιά μέσω της Μητρόπολης Λεμεσού, και ίδρυσε το «Green@cut» το οποίο στοχεύει στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής πολιτικής σε κάθε λειτουργία του ΤΕΠΑΚ και την προώθηση της ΕΚΕ στην κουλτούρα των φοιτητών και του προσωπικού.

PwC: Οι ασφαλιστές του κλάδου ζωής καλούνται να προετοιμαστούν για ένα διαφορετικό μέλλον

Τα μισά από τα εκτελεστικά στελέχη του κλάδου ασφαλειών ζωής και συντάξεων πιστεύουν ότι το διαδίκτυο θα επηρεάσει τα είδη των ασφαλιστικών προϊόντων που επιλέγουν οι καταναλωτές. Νέα έκθεση της PwC με τίτλο “Κλάδος Ασφαλειών Ζωής 2020: Ανταγωνισμός ενόψει του Μέλλοντος”, διαπιστώνει αυξανόμενη ζήτηση για ασφαλιστικά προϊόντα στις αναδυόμενες αγορές (Νότια Αμερική, Αφρική, Ασία και Μέση Ανατολή) καθώς οι οικονομίες τους αναπτύσσονται και οι καταναλωτές τους αποκτούν μεγαλύτερο πλούτο τον οποίο καλούνται να προστατεύσουν. Επίσης, σχεδόν το 50% των ηγετικών στελεχών του ασφαλιστικού κλάδου θεωρεί τις αναδυόμενες αγορές πιο σημαντικές από τις αναπτυγμένες για το μέλλον του οργανισμού τους. Ο κλάδος ασφαλειών ζωής εμφανίζει συρρίκνωση σε κάποιες χώρες όπως είναι οι ΗΠΑ ενώ ο κλάδος των συντάξεων και του εισοδήματος μετά τη συνταξιοδότηση στα αναπτυγμένα έθνη και στην Κίνα καταγράφει αύξηση ως αποτέλεσμα των δημογραφικών αλλαγών. Η ζήτηση για συνταξιοδοτικά προϊόντα στις αναδυόμενες αγορές πιθανόν να φτάσει την αντίστοιχη ζήτηση στο δυτικό κόσμο καθώς η υγεία του πληθυσμού βελτιώνεται και οι καταναλωτές ζουν περισσότερο.

Οι ασφαλιστές του κλάδου ζωής ενδέχεται να προβούν σε σημαντικές αλλαγές στα επιχειρηματικά τους μοντέλα μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια. Ο καθορισμός ανώτατου ορίου στις αμοιβές των χρηματοοικονομικών συμβούλων σε πολλές χώρες περιλαμβανομένης και της Ινδίας καθώς και η προγραμματιζόμενη κατάργηση των προμηθειών για τους συμβούλους στο Ηνωμένο Βασίλειο φέρνει στο προσκήνιο την αξία που επιφέρουν αυτές οι χρεώσεις στους κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Επίσης, η τεχνολογία θα ασκεί όλο και μεγαλύτερη επιρροή στην αγορά ασφαλιστικών προϊόντων.

Με την αύξηση της απ’ ευθείας προσέγγισης του πελάτη από τους ασφαλιστές του κλάδου ζωής, της χρήσης εικονικών δικτύων και της αλληλεπίδρασης μέσα από πολλαπλά κανάλια, η αλυσιδωτά αξία θα κατακερματίζεται ολοένα και περισσότερο ενώ οι ασφαλιστές θα κληθούν να προσαρμόσουν τα επιχειρηματικά τους μοντέλα ώστε να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Η έκθεση διαπιστώνει επίσης ότι τα μισά ηγετικά στελέχη του κλάδου πιστεύουν ότι ο πληθωρισμός σε συνδυασμό με το αυξημένο κυβερ-

νητικό χρέος και τις δύσκολες οικονομικές συγκυρίες απειλούν τους μικρότερους ασφαλιστικούς οργανισμούς, ιδιαίτερα στις δυτικές αγορές. Η Ανδρούλλα Πήττα, Συνεταίρος Ελεγκτικών Υπηρεσιών και Επικεφαλής Υπηρεσιών Ασφαλιστικής Βιομηχανίας στην PwC Κύπρου, δήλωσε σχετικά:

«Το παλιό γνωμικό ότι η ασφάλεια πωλείται, δεν αγοράζεται, τίθεται σήμερα υπό αμφισβήτηση. Καθώς οι καταναλωτές χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και τα δικά τους κοινωνικά δίκτυα για να αποκτήσουν γνώση αναφορικά με τα είδη των προϊόντων που χρειάζονται ενώ παράλληλα αξιοποιούν την τεχνολογία για να προσδιορίσουν πόσο οικονομικά προσιτό είναι ένα ασφαλιστικό προϊόν και ποια είναι η αξία του, οι ασφαλιστές του κλάδου ζωής θα πρέπει να προσαρμοστούν ανάλογα. Η ανάπτυξη του κλάδου διαμορφώνεται από τις πολύ διαφορετικές οικονομικές προοπτικές και τα δημογραφικά προφίλ στις αναδυόμενες και τις αναπτυγμένες αγορές. Ως συνέπεια της πιο ραγδαίας αύξησης της αστικοποίησης και του προσδόκιμου ζωής στις αναδυόμενες αγορές σε σύγκριση με τις αναπτυγμένες οικονομίες, διανοίγονται τεράστιες προοπτικές ανάπτυξης των ασφαλιστικών οργανισμών του κλάδου ζωής στις αγορές αυτές.

Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί, και ιδιαίτερα οι μικρότεροι σε μέγεθος στις δυτικές αγορές, καλούνται να επιδείξουν την απαραίτητη γενναιοδωρία και να κοιτάζουν πέρα από τα βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις τους ώστε να τοποθετηθούν για το μέλλον. Αυτό συνεπάγεται τη χαρ-

τογράφηση των πιθανών επιπτώσεων των κοινωνικών, τεχνολογικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών και πολιτικών αλλαγών. Σήμερα παρατηρείται ένας καταγισμός πληροφοριών αλλά και αλλαγών, ωστόσο με το να κατανοήσουν πώς θα διαμορφωθεί ο κλάδος ασφαλειών ζωής το 2020 θα είναι σε θέση να προσδιορίσουν καλύτερα το όραμά τους για το μέλλον.

Η αποτελεσματική χρήση της τεχνολογίας εκ μέρους των ασφαλιστών θα αποβεί ζωτικής σημασίας. Οι καταναλωτές έχουν συνηθίσει την ευκολία, τη διαίσθηση και την κομψότητα που προσφέρει η ψηφιακή αλληλεπίδραση στο λιανικό εμπόριο και αναμένουν την ίδια εμπειρία και από τους ασφαλιστές του κλάδου ζωής. Με τη ραγδαία εξάπλωση των έξυπνων τηλεφώνων και άλλων κινητών συσκευών, οι πελάτες θα απαιτούν ολοένα και πιο έντονα τη δυνατότητα να αγοράζουν αυτό που θέλουν, όταν και όποτε το θέλουν. Οι ασφαλιστές πρέπει να μελετήσουν πώς μπορούν να αξιοποιήσουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό την τεχνολογία, με στόχο να βοηθήσουν τους πελάτες τους, αλλά και να εξετάσουν το ενδεχόμενο απλοποίησης των προϊόντων ώστε οι καταναλωτές να νιώσουν άνετα να πραγματοποιήσουν την αγορά.»

Μεταξύ των άλλων πορισμάτων της έκθεσης περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα:

- Το 70% των ηγετικών στελεχών στον ασφαλιστικό κλάδο δήλωσε ότι αναμένει επιδείνωση της πρόνοιας σε ό,τι αφορά τη δημόσια υγεία και το 40% πιστεύει ότι τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης θα συρρικνωθούν δραματικά μέσα στα επόμενα δέκα χρόνια. Η κρατική στήριξη προς τους πληθυσμούς που βρίσκονται σε γήρανση σε πολλές αγορές διαβρώνεται από ένα συνδυασμό κυβερνητικού χρέους και μείωσης της αναλογίας των εργαζομένων σε σχέση με τους συνταξιούχους ενώ οι κυβερνήσεις προσβλέπουν στους ασφαλιστές για να πληρώσουν τα κενά της δημόσιας πρόνοιας.

- Το 50% πιστεύει ότι η αξιοποίηση των εξελίξεων σε ό,τι αφορά τα «μεγάλα δεδομένα» θα αποτελεί μια βασική πηγή ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και αυξημένου μεριδίου της αγοράς.

- Το ένα τρίτο (34%) αναμένει ότι οι καταναλωτές θα στραφούν προς τα κοινωνικά τους δίκτυα για να εξασφαλίσουν συμβουλές και να ανταλλάξουν πληροφορίες, ενισχύοντας έτσι το αίτημα για μεγαλύτερη διαφάνεια.

MBA

το μεταπτυχιακό που
σας μεταμορφώνει

UNIVERSITY OF NICOSIA

Ο δρόμος της επιτυχίας

Στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, δεν πιστεύουμε ότι υπάρχουν σύντομοι δρόμοι για να γίνει κάποιος ψηλά. Για να πετύχεις τους επαγγελματικούς σου στόχους, χρειάζεται σκληρή δουλειά, αντοχή, επιμονή, μεθοδικότητα, διαορατικότητα, σύνθετη σκέψη. Δεξιότητες που θεμελιώνουν το χαρακτήρα ενός αυριανού ηγετικού στελέχους. Χρειάζεται βέβαια και ένα πρόγραμμα σπουδών που θα καλλιεργήσει τις αναγκαίες αυτές δεξιότητες και γνώσεις.

Ένα διαφορετικό MBA

Το μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Λευκωσίας δεν είναι ένα ακόμα προσόν. Είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών που σας προσφέρει μια καλή γενική βάση στους κύριους τομείς της διεύθυνσης και, στη συνέχεια, εμβάθυνση και ειδίκευση, σε σημαντικούς τομείς σταδιοδρομίας:

- Management
- Marketing
- Finance
- Human Resource Management (HRM)
- Management Information Systems (MIS)
- Oil, Gas and Energy Management (Νέα ειδικευση)

Υπόσχεση μεταμόρφωσης

Το άρτια καταρτισμένο διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου, με ευρεία πείρα σε διεθνές και τοπικό επίπεδο, ξέρει να εμπνέει και να καθιστά τη γνώση μια ευχάριστη περιπέτεια αναζήτησης και μάθησης. Η διδασκαλία στηρίζεται στην εμβάθυνση μέσα από περιπτώσιακές μελέτες επιτυχημένων επιχειρήσεων και οργανισμών. Οι προσκεκλημένοι ομιλητές εμπλουτίζουν το πρόγραμμα με τις δικές τους εμπειρίες ζωής. Το Πανεπιστήμιο, από μέρους του, προσφέρει ένα σωστό περιβάλλον μάθησης και δημιουργίας.

Το MBA του Πανεπιστημίου Λευκωσίας δεν προσφέρει στεγνές γνώσεις. Σας προσφέρει την υπόσχεση της μεταμόρφωσης σε ένα ολοκληρωμένο ηγετικό στέλεχος, έτοιμο για τις προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Γραφείο Προγραμμάτων MBA

Κα Julie Boyadjian
Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία,
Τηλ.: +357 22841671, Φαξ: +357 22813531
E-mail: mba@unic.ac.cy

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Γνώση, Παιδεία, Δημιουργία.

Λεωφ. Μακεδονίτισσας 46, Τ.Κ. 24005, 1700 Λευκωσία, Τηλ.: 22841500

www.unic.ac.cy

Ημέρα Αιμοδοσίας KPMG

Η KPMG στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής της Ευθύνης διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία ημέρα αιμοδοσίας με σκοπό την ενίσχυση της Τράπεζας Αίματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Τα στελέχη της εταιρείας και το προσωπικό έδωσαν για άλλη μια φορά δυναμικά το παρόν τους, δείχνοντας έμπρακτα την ευαισθησία τους για προσφορά στους συνανθρώπους μας. Η εταιρεία θα ήθελε να ευχαριστήσει θερμά όλους τους εθελοντές αιμοδότες, νέους και σταθερούς, για την αλtruιστική τους πράξη και τη συνεχή υποστήριξη τους στο θεσμό της αιμοδοσίας που έχει καθιερωθεί δύο φορές το χρόνο στα γραφεία της KPMG.

Ξεκίνησαν τα Y'ello Lessons

Δωρεάν «ψηφιακά» μαθήματα της MTN

Η MTN, στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής της ευθύνης, συνεχίζει και διευρύνει τα Y'ello Lessons, τις ανοικτές, δωρεάν εκπαιδευτικές παρουσιάσεις της στο κοινό. Έτσι, από την Τετάρτη 28 Νοεμβρίου και κάθε μήνα, σε κάθε πόλη της Κύπρου, ένα MTN Store φιλοξενεί πολίτες που ενδιαφέρονται να μάθουν πώς να αξιοποιούν σωστά τις δυνατότητες των έξυπνων συσκευών, laptops, κινητών και tablets.

«Η MTN ανταποκρίνεται και το αποδεικνύει έμπρακτα, ακόμη μια φορά. Τα Y'ello Lessons είναι μια πρωτοβουλία που στόχο έχει να μειώσει το ψηφιακό έλλειμμα, να δείξει στον απλό πολίτη πώς να κερδί-

ζει περισσότερα από την τεχνολογία που έχει στα χέρια του και να βελτιώσει έτσι την καθημερινότητά του» δήλωσε ο κ. Θάνος Χρονόπουλος Chief Marketing Officer της MTN.

Τα πρώτα Y'ello Lessons έγιναν σε MTN Stores σε όλη την Κύπρο αλλά και σε έδρες δήμων και οργανισμών. Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια γίνονται από ομάδα εξειδικευμένων data gurus της εταιρείας που καταρτίστηκαν ειδικά για τα μαθήματα και οι οποίοι ασχολούνται εθελοντικά με το πρόγραμμα. Συνολικά, μέχρι σήμερα, παρακολούθησαν τα σεμινάρια περισσότερα από 300 άτομα.

Η MTN προσφέρει πάντα περισσότερα: Με την ανοικτή πρωτοβουλία των Y'ello Lessons δίνει την ευκαιρία σε όλους να εξοικειωθούν με τη ψηφιακή τεχνολογία και να την εντάξουν στην καθημερινή τους ζωή.

«Nonstop»: Η νέα υπηρεσία της MTN αλλάζει ριζικά τις συνήθειες στην καρτοκινητή τηλεφωνία

Η MTN, με μια ακόμη πρωτιά, αλλάζει το τοπίο των τηλεπικοινωνιών στην Κύπρο: Η νέα υπηρεσία «nonstop» απελευθερώνει τους χρήστες της καρτοκινητής τηλεφωνίας από το άγχος της εξάντλησης των μονάδων τους. Έτσι, κάθε υφιστάμενος αλλά και καινούριος συνδρομητής καρτοκινητής MTN PayAsYouGo έχει πλέον τη δυνατότητα να μιλά απεριόριστα με κάθε άλλο συνδρομητή MTN. Η καινοτομική υπηρεσία της MTN προσφέρει ασταμάτητη ομιλία προς όλη την MTN, χωρίς όριο, για 30 μέρες, με μόνο 5 ευρώ. Σχετικά με το «nonstop», ο κ. Χρονόπουλος, Chief Marketing Officer της MTN δήλωσε: «Η MTN πρωτοπορεί ακόμη μια φορά: Σε αυτή τη δύσκολη εποχή ανταποκρίνεται στις νέες ανάγκες του χρήστη για οικονομία και ευελιξία. Οι συνδρομητές μας αλλά κι αυτοί που πρόκειται να συνδεθούν με την καρτοκινητή MTN PayAsYouGo έχουν τη δυνατότητα να απολαύσουν αποκλειστικά προνόμια και μοναδικές υπηρεσίες. Στην MTN προσφέρουμε πάντα περισσότερα». Για να ενεργοποιηθεί η υπηρεσία ο συνδρομητής θα πρέπει να στείλει με γραπτό μήνυμα τη λέξη nonstop στο 8008. Η ενεργοποίηση ισχύει για 30 ημέρες για κλήσεις εντός Κύπρου. Παράλληλα, η MTN δίνει στον συνδρομητή τη δυνατότητα να μάθει οποιαδήποτε στιγμή πότε λήγει η υπηρεσία του, στέλνοντας γραπτό μήνυμα με τη λέξη exp ή expire στο 8008. Ξεκίνα τώρα να μιλάς ασταμάτητα μέρα και νύχτα με την υπηρεσία «nonstop» της MTN PayAsYouGo! Η MTN προσφέρει πάντα περισσότερα: απεριόριστη επικοινωνία με σταθερό ποσό, εντυπωσιακά προνόμια και χαμηλές χρεώσεις στην καρτοκινητή.

Για κρατήσεις/πληροφορίες:

22 713 760

και στην ιστοσελίδα

cyprusshortescapes.com

Κρατήσεις θα γίνονται δεκτές μέχρι την Πέμπτη το αργότερο, ώρα 13:00 για το επόμενο Σαββατοκυριακό.

ΑΠΟ
€40
ΤΟ ΑΤΟΜΟ

ΚΥΠΡΟΣ

**Μικρές Αποδράσεις...
Μεγάλες Εμπειρίες!**

Αποδράστε από την καθημερινότητα και απολαύστε τις απaráμιλλες ομορφίες της Κύπρου μας μέσω των ειδικών πακέτων του **Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού**.

Ζήστε ένα μοναδικό διήμερο μακριά από την καθημερινότητα, τις σκοτούρες και το άγχος.

Ξεγνοιάστε, σας αξίζει!

Ο Όμιλος Λεπτός στο συνέδριο ενωμένης Ευρώπης και Αιγύπτου για Ανάπτυξη και Τουρισμό

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε το διήμερο συνέδριο που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κυβέρνηση της Αιγύπτου με σκοπό την ανάπτυξη και προώθηση των μεταξύ τους επαγγελματικών σχέσεων και την βοήθεια της Ε.Ε. ώστε να ορθοποδήσει η οικονομία της Αιγύπτου λόγω της διεθνούς οικονομικής κρίσης και ειδικά μετά την Αραβική Άνοιξη. Μεταξύ των 100 Ευρωπαίων Υψηλών Εκπροσώπων μεγάλων Ομίλων ήταν και ο Γενικός Διευθυντής Μάρκετινγκ του Ομίλου Εταιρειών Λεπτός κ. Σάκης Χ'Αλεξάνδρου ο οποίος είχε την ευκαιρία να συνομιλήσει τόσο με Αιγυπτίους, όσο και με Ευρωπαίους εταίρους ειδικά το θέμα της γενικότερης ανάπτυξης της Ανατολικής Μεσογείου, σε επενδύσεις και τουρισμό. Φώτο: Ο κ. Χατζηαλεξάνδρου (αριστερά) μαζί με τον Έλληνα Σύμβουλο για Οικονομικά και Εμπορικά θέματα κ. Ντεϊρετζή (κέντρο) και κ. Λένο Αναπληρωτή Πρόσβη της Κυπριακής Πρεσβείας στο Κάιρο.

Με το παράσημο Grande Ufficiale τίμησε τον Δρα Ανδρέα Πίττα η Ιταλική Δημοκρατία

Σε μια σεμνή τελετή, ο Πρόσβης της Ιταλίας στην Κύπρο, κ. Alfredo Bastianelli απένειμε στον Δρα Ανδρέα Πίττα, το παράσημο του Grande

Ufficiale, του «Μεγάλου Αξιωματικού». Πρόκειται για την ύψιστη διάκριση της Ιταλικής Δημοκρατίας, καθώς είναι το παράσημο της Ιταλικής Αλληλεγγύης. Στην προσφώνηση του ο Ιταλός πρόσβης, αναφέρθηκε στους στενούς εμπορικούς δεσμούς του Δρα Πίττα με την Ιταλία, ως επίσης και στη βοήθεια που ο ίδιος και η εταιρεία Medochemie, προσφέρουν στην Ιταλική Πρεσβεία στην Κύπρο τα τελευταία δέκα χρόνια, για τη στήριξη πολιτιστικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων.

Ο Alfredo Bastianelli σχολιάζοντας την ενασχόληση του Δρα Ανδρέα Πίττα με την Ιταλική τέχνη και την αγάπη του για αυτή, τον χαρακτήρισε ως ένα πραγματικό Ευρωπαίο άνδρα της Αναγέννησης με υψηλό γούστο και πολύ βαθιές γνώσεις. Ο Δρ. Ανδρέας Πίττας, δήλωσε ιδιαίτερα συγκινημένος και ευχαρίστησε τον κ. Bastianelli και τον Πρόεδρο της Ιταλίας για την μεγάλη τιμή και την παρασημοφόρηση του για δεύτερη φορά. Ο τιμώμενος, αναφέρθηκε στους στενούς δεσμούς της Κύπρου με την Ιταλία για περισσότερα από 2000 χρόνια και εξήρε τη θέση της Ιταλίας ανάμεσα στις μεγάλες χώρες της Ευρώπης, στην τέχνη, την επιστήμη και τη δημοκρατία. Στην εκδήλωση παρέστησαν κρατικοί αξιωματούχοι, καθώς και σημαντικές προσωπικότητες της επιχειρηματικής και κοινωνικής ζωής της Κύπρου.

Χριστουγεννιάτικο Απόγευμα του Αντιρευματικού Συνδέσμου Κύπρου

Πραγματοποιήθηκε πρόσφατα το καθιερωμένο Χριστουγεννιάτικο Απόγευμα του Αντιρευματικού Συνδέσμου Κύπρου. Η εκδήλωση διοργανώθηκε στο Hilton Park, υπό την αιγίδα της Συζύγου του Προέδρου κυρίας Έλσης Χριστόφια.

Η εκδήλωση περιλάμβανε κοκτέιλ, ψυχαγωγικό καλλιτεχνικό πρόγραμμα με Χριστουγεννιάτικα και ποιοτικά τραγούδια. Μετά ακολούθησε η διεξαγωγή της τόμπολας, χορευτικό πρόγραμμα από σχολή μπαλέτου και αφήγηση ποιημάτων. Έγινε επίσης κλήρωση λαχών που περιλάμβαναν πλούσια δώρα. Θερμές ευχαριστίες στους δωροθέτες του Συνδέσμου μας για την πολύτιμη στήριξη τους.

Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης υπήρχαν προς πώληση χειροποίητες κατασκευές από μέλη και φίλους του Συνδέσμου.

Στην εκδήλωση μας τίμησαν με την παρουσία τους μέλη και φίλοι του Συνδέσμου, Ρευματολόγοι, εκπρόσωποι φαρμακευτικών εταιρειών, επαγγελματίες υγείας, αξιωματούχοι, και πολλοί αξιόλογοι συνεργάτες μας.

Προσφορές Cytanet που μετρούν για σένα!

Μπορείς να αντισταθείς;

- Ο δωδέκατος μήνας δωρεάν με ετήσια δέσμευση
- Νέες γρηγορότερες ταχύτητες μέχρι 32Mbps
- Η δεύτερη σύνδεση σε προϊόν Internet Home με έκπτωση μέχρι και 48%

Όσα μετρούν για σένα.

8000 80 80

www.cytanet.com.cy

@cytacyprus

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Η STAROIL χορηγός καυσίμων στο Αυγόρου

Η εταιρεία πετρελαιοειδών STAROIL, στο πλαίσιο της κοινωνικής της πολιτικής, χορηγεί για έναν ολόκληρο χρόνο, τα καύσιμα του κοινοτικού οχήματος του Αυγόρου. Το συγκεκριμένο όχημα χρησιμοποιείται καθημερινά για κοινωνικούς σκοπούς, μεταξύ άλλων της μεταφοράς ηλικιωμένων σε χώρους περιθάλψης, αλλά και των αθλητικών ομάδων που διαγωνίζονται στα κατά τόπους πρωταθλήματα. Με αυτή τη χορηγία η STAROIL επιβεβαιώνει το κοινωνικό της έργο, καθώς επίσης και τη δέσμευσή της για στήριξη της τοπικής κοινωνίας.

Η Ελληνική Τράπεζα στηρίζει άπορες οικογένειες

Με την ευκαιρία των γιορτών και μέσα στα πλαίσια της Κοινωνικής Προσφοράς ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας πρόσφερε δωροκουπόνια για αγορά τροφίμων σε άπορες οικογένειες της Κοινότητας Βрусούλλων και του Δήμου Σωτήρας στην ελεύθερη Αμμόχωστο.

Σε σεμνή τελετή στο Κοινοτικό των Βрусούλλων στην παρουσία του κοινοτάρχη κου Παναγιώτη Ζαχαρίου Ζάκου και στο Δημαρχείο της Σωτήρας στην παρουσία του Αντιδημάρχου κου Ιωάννη Πασχάλη, δημοτικών συμβούλων και στελεχών του Ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, παραδόθηκαν οι δωροεπιταγές στις άπορες οικογένειες.

Οι Διευθυντές της Ελληνικής Τράπεζας κ.κ. Δημήτρης Οικονόμου, Δ/ντής Δικτύου Καταστημάτων Αμμοχώστου και Νίκος Μουλαζιμής Δ/ντής Κέντρου Επιχειρήσεων Παραλιμνίου τόνισαν ότι η Ελληνική Τράπεζα για ακόμα μια φορά στηρίζει συνανθρώπους μας που έχουν

πραγματική ανάγκη και μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων της συμπαραστέκεται σε συνδέσμους, σωματεία και ιδρύματα που χρειάζονται βοήθεια και στήριξη. Ευχαρίστησαν τον Κοινοτάρχη των Βрусούλλων και τον Αντιδήμαρχο της Σωτήρας για τη συνεργασία και ευχθήθηκαν στις άπορες οικογένειες να είναι η τελευταία χρονιά που αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα.

Οι κ.κ. Ζάκου και Πασχάλη όσο και εκπρόσωποι των οικογενειών που βοηθήθηκαν ευχαρίστησαν την Ελληνική Τράπεζα για την ενέργεια αυτή ειδικά αυτή τη δύσκολη περίοδο που περνούν λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης και της ανεργίας.

Η Πάφος πρώτη επιλογή στην αγορά ακινήτων

Η Πάφος αποτελεί ξανά την πρώτη επιλογή στην αγορά ακινήτων και ειδικά στις νέες αγορές με την πρώτη την αγορά της Κίνας.

Δεκάδες Κινέζοι αγοραστές και επενδυτές επικοινωνούν καθημερινά με τις μεγάλες κυρίως αναπτυξιακές εταιρίες της επαρχίας και ζητούν να αγοράσουν εδώ και τώρα ακίνητα, στα παράλια ακόμη και στα χωριά της επαρχίας. Κατά το μήνα Νοέμβριο οι πωλήσεις στην Πάφο αυξήθηκαν κατά 50% περίπου σε σχέση με τις περσινές κι' αυτό κυρίως λόγω του ενδιαφέροντος που επιδεικνύεται από τους Κινέζους αγοραστές και επενδυτές. Φαίνεται ότι οι απaráμιλλες ομορφίες της επαρχίας Πάφου, το γλυκό της κλίμα, η υψηλή ποιότητα και η μεγάλη ποικιλία των περιουσιών που διαθέτει η επαρχία έχει ελκύσει τόσο το ενδιαφέρον των Κινέζων αγοραστών αλλά και επενδυτών από την Αίγυπτο, τον Λίβανο καθώς επίσης και των Ρώσων από διάφορες περιοχές εκτός Μόσχας όπως Σιβηρία, Ουράλια και Κριμαία.

Leptos Estates

the Leading property developers

Elegant Living

FOR SALE

The best Limassol & Paphos have to offer in residential, holiday, retirement & investment properties

Cyprus

- 340 days of sunshine
- Safety for you and your family
- Generous tax benefits
- Low cost of living
- Ideal retirement destination
- Projects in Paphos, Limassol, Nicosia

Leptos Estates

- Market Leaders since 1960
- Over 20,000 happy home owners
- Over 300 prime developments
- 5-star award winning developments
- Low prices / Easy payment terms
- Reliable after sales management

For Sale

- Exclusive Villas
- Luxury Apartments
- Stylish Maisonettes
- Shops - Offices
- Large Plots
- Investment Properties

мы говорим по русски

العربية نتحدث نحن

CALL FREE: 8000 07 07

HEAD OFFICE: 111, Apostolos Pavlos Ave., CY - 8046, Paphos - Cyprus

tel: (+357) 26 880120 | e-mail: info@LeptosEstates.com | www.LeptosEstates.com

Όλι Ρεν: Η Ελλάδα δεν θα εγκαταλείψει την Ευρωζώνη

Πεισιμένος για τη χορήγηση της επόμενης δόσης προς την Ελλάδα εμφανίστηκε ο ευρωπαϊός επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων Όλι Ρεν, την ίδια ώρα που το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο περιμένει τα αποτελέσματα της εξαγοράς του ελληνικού χρέους. Το ΔΝΤ ανακοίνωσε πρόσφατα ότι θέλει να εκτιμήσει τα αποτελέσματα της διαδικασίας εξαγοράς προτού να υποβάλει την συμφωνία προς έγκριση στο διοικητικό του συμβούλιο, απαραίτητη προϋπόθεση για την αποδέσμευση της νέας δόσης προς την Ελλάδα.

Ο Όλι Ρεν ανέφερε πως θα υπάρξει άλλη μία συνάντηση του Eurogroup για τη λήψη της επίσημης απόφασης και απέρριψε την πιθανότητα να εγκαταλείψει η Ελλάδα τον ευρωπαϊκό μηχανισμό. «Υπάρχει μια ισχυρή δέσμευση να μην καταρρεύσει η ευρωζώνη», σημείωσε. Ο ευρωπαϊός επίτροπος επανέλαβε πως τα μέτρα που υιοθετήθηκαν στις αρχές Δεκεμβρίου για την χορήγηση του πακέτου στήριξης προς την Ελλάδα επικυρώθηκαν «με σαφήνεια» από τους γερμανούς βουλευτές και αυτό αποτελεί ένα επιπλέον σημάδι πως θα προχωρήσουμε με το πακέτο στήριξης.

Αισιοδοξία Γιούνκερ για την επαναγορά των ομολόγων

Βέβαιος ότι το πρόγραμμα επαναγοράς ελληνικών ομολόγων θα πετύχει εμφανίστηκε ο επικεφαλής του Eurogroup Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ, ενώ υπεραμύνθηκε των αποφάσεων που έλαβαν οι ΥΠΟΙΚ της Ευρωζώνης για την Ελλάδα, λέγοντας ότι έτσι έρχεται πιο κοντά μια λύση για τη χώρα και ικανοποιείται ολόκληρη η νομισματική ένωση.

Σε συνέντευξή του στους Financial Times Deutschland, ο κ. Γιούνκερ είπε πως έχει «πλήρη εμπιστοσύνη» στην Ελλάδα όσον αφορά στο πρόγραμμα επαναγοράς κρατικών ομολόγων. Και γι' αυτό, πρόσθεσε, δεν πρόκειται να εμπλακεί σε «μη υγιείς εικασίες» περί αποτυχίας της διαδικασίας επαναγοράς. «Ο αποκλεισμός της "Grexit" είναι το πέρασμα στην έξοδο από την κρίση», πρόσθεσε ο κ. Γιούνκερ. Αισιόδοξος ότι το πρόγραμμα επαναγοράς ελληνικών ομολόγων θα έχει τα επιθυμητά αποτελέσματα εμφανίστηκε, εξάλλου, σύμφωνα με το ΑΜΠΕ, και άλλος ανώτατος αξιωματούχος της Ευρωζώνης,

αποφεύγοντας, ωστόσο, να διευκρινίσει ποιες είναι οι προσδοκίες του Eurogroup από το πρόγραμμα. «Δεν θέλω να πω, σε αυτό το στάδιο, ποιες είναι οι προσδοκίες μας από το πρόγραμμα, αυτό που μπορώ όμως να πω είναι ότι δεν είναι ασημαντες», είπε από τις Βρυξέλλες ο εν λόγω αξιωματούχος. Πρόσθεσε, πάντως, ότι η Ευρωζώνη αναμένει από το σύνολο του ελληνικού χρηματοπιστωτικού τομέα να συμμετάσχει στο πρόγραμμα. Κληθείς να σχολιάσει τι σκοπεύουν να κάνουν Ευρωζώνη και ΔΝΤ σε περίπτωση που τα αποτελέσματα του προγράμματος επαναγοράς δεν είναι τα επιθυμητά, ο αξιωματούχος είπε ότι δεν υπάρχει «Σχέδιο Β», επιμένοντας ότι το πρόγραμμα θα πετύχει.

Αναγνώρισε, ωστόσο, ότι σε περίπτωση αποτυχίας θα υπάρξει πρόβλημα και η Ευρωζώνη «δεν θα μείνει με τα χέρια σταυρωμένα». Δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο, σε μια τέτοια περίπτωση, να συγκληθεί έκτακτο Eurogroup, πριν από την επόμενη προγραμματισμένη συνεδρίαση στις 21 Ιανουαρίου 2013.

Ο αξιωματούχος της Ευρωζώνης εκτίμησε επίσης ότι το ΔΝΤ δεν θα αποχωρήσει από το πρόγραμμα της Ελλάδας, τονίζοντας ότι το Ταμείο συμμετέχει από την πρώτη στιγμή στη στήριξη της χώρας και «εργάζεται για τα συμφέ-

ροντά της». Καταλήγοντας, υπογράμμισε την πάγια θέση του Eurogroup ότι «η Ελλάδα αποτελεί μοναδική περίπτωση» και ότι «μοναδικές είναι και οι αποφάσεις», που ελήφθησαν στις 26 Νοεμβρίου.

ΙΙΦ: Αβέβαιο το αποτέλεσμα της επαναγοράς χρέους

Το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο (ΙΙΦ) εκτιμά πάντως, από την πλευρά του, πως η συμφωνία ανάμεσα στην Ελλάδα και τους πιστωτές της δεν αίρει όλες τις αβεβαιότητες και σημειώνει πως είναι κρίσιμο η εξαγορά του ελληνικού χρέους να γίνει αποκλειστικά και μόνο σε εθελοντική βάση.

Σε συνεδρίασή τους στη Νέα Υόρκη, τα μέλη της ομάδας επίβλεψης των αγορών του ΙΙΦ εξέφρασαν ικανοποίηση για τη συμφωνία που συνήφθη ανάμεσα στο ΔΝΤ και την Ευρωζώνη για να αποφευχθεί μια έκρηξη του ελληνικού χρέους. Το ΙΙΦ επισημαίνει ωστόσο πως «η αβεβαιότητα παραμένει», κυρίως όσον αφορά ένα από τα πιο περίπλοκα μέτρα της συμφωνίας: την εξαγορά από την Ελλάδα ενός μέρους του χρέους της που κατέχουν οι ιδιώτες πιστωτές. «Προς το παρόν, το θέμα της εξαγοράς - και η τελική απόφαση για την αποδέσμευση μιας νέας δόσης βοήθειας προς την Ελλάδα - παραμένει αβέβαιο», αναφέρει το ΙΙΦ, το οποίο καλεί την ΕΕ και το ΔΝΤ να αυξήσουν την υποστήριξή τους και να κάνουν περισσότερες παραχωρήσεις. Το ΙΙΦ επέμεινε πως είναι κρίσιμης σημασίας οποιαδήποτε εξαγορά χρέους να διεξαχθεί σε εθελοντική βάση. Σε κάθε περίπτωση, για το ΙΙΦ, η συμφωνία που συνήφθη στις Βρυξέλλες δεν διευθετεί το πρόβλημα του ελληνικού χρέους.

«Σημαντική πρόοδος προς ένα βιώσιμο χρέος δεν θα καταστεί δυνατό να πραγματοποιηθεί παρά μόνο με την επιστροφή της ανάπτυξης» στην Ελλάδα, η οποία βρίσκεται σε ύφεση για πέμπτη διαδοχική χρονιά, υπογραμμίζει το Ινστιτούτο στην ανακοίνωσή του.

«Απαιτείται επειγόντως ένας πιο μετριοπαθής ρυθμός μείωσης των ελλειμμάτων (...) ώστε να επιστρέψει η ανάπτυξη» στην Ελλάδα, λέει το ΙΙΦ, το οποίο ζητεί επίσης να δοθεί έμφαση στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, όπως οι ιδιωτικοποιήσεις και φορολογικό σύστημα.

Επαγγελματικές Υπηρεσίες

✓ Η κινητήρια δύναμη απασχόλησης και οικονομικής ανάπτυξης για την Κύπρο

Η PwC Κύπρου υποστηρίζει την έκδοση της νέας έρευνας με τίτλο «Επαγγελματικές Υπηρεσίες: Η κινητήρια δύναμη απασχόλησης και οικονομικής ανάπτυξης για την Κύπρο» που στόχο έχει να αποτελέσει βάση συζήτησης για έναν εποικοδομητικό διάλογο για την ανάκαμψη και την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας. Η έρευνα διεξήχθη από τις κ.κ. Fiona Mullen, Διευθύντρια της Sapienta Economics Ltd και Μαρίνα Θεοδότου, Ιδρύτρια και Διευθύνουσα Σύμβουλο της Curveball Ltd, ενώ την επιμέλεια της έκδοσης ανέλαβε ο κ. Σταύρος Ζένιος, Καθηγητής Διοικητικής Επιστήμης και Χρηματοοικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Η μελέτη παρουσιάστηκε κατά την διάρκεια εκδήλωσης που διοργάνωσε η PwC την Τρίτη, 11 Δεκεμβρίου 2012 στο Ξενοδοχείο Hilton Park στη Λευκωσία και στην οποία παρευρέθηκαν επαγγελματίες του κλάδου, επιχειρηματίες και εκπρόσωποι του πολιτικού κόσμου.

Τα ευρήματα της έρευνας καταδεικνύουν ότι ο τομέας των επαγγελματικών υπηρεσιών, ειδικά μέσα στην κρίση, είναι η κινητήρια δύναμη οικονομικής ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας για την Κύπρο. Χαρακτηριστικά, η έρευνα αναφέρει ότι τα τελευταία πέντε χρόνια, οι διεθνείς υπηρεσίες (επαγγελματικές και διεθνείς οικονομικές υπηρεσίες) αναπτύχθηκαν 40 φορές ταχύτερα από ότι ο τουρισμός και δημιουργήσαν περισσότερες θέσεις εργασίας ανά μονάδα σε σύγκριση με οποιονδήποτε άλλο τομέα της οικονομίας. Αξίζει δε να αναφερθεί ότι οι επαγγελματικές υπηρεσίες δεν ανταγωνίζονται άλλους τομείς της οικονομίας αλλά αντίθετα δημιουργούν συνεργείες μαζί τους και υποστηρίζουν την ανάπτυξη τους. Η έρευνα συγκρίνει την Κύπρο με άλλες ομόλογες χώρες όπως η Ιρλανδία, η Μάλτα και το Λουξεμβούργο αλλά και γειτονικές χώρες στον τομέα προσφοράς των διεθνών επιχειρηματικών υπηρεσιών όπως η Σιγκαπούρη. Το αποτέλεσμα της σύγκρισης είναι ότι η Κύπρος υστερεί στην καινοτομία και στην πολυπλοκότητα σε σχέση με τις ανταγωνίστριες χώρες.

Η έρευνα καταλήγει σε δέκα εισηγήσεις στρατηγικού επιπέδου για τους διαμορφωτές χάραξης πολιτικής, τον τομέα τον ίδιο αλλά και τους αντιπροσώπους του, που θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου τους επόμενους 12 με 24 μήνες. Οι ειση-

γήσεις προς την κυβέρνηση περιλαμβάνουν την διαβούλευση με τον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών σε τακτική και δομημένη βάση, με στόχο τη βελτίωση της θέσης της Κύπρου σε διάφορους δείκτες παγκοσμίως, αφού αυτό ενδιαφέρει τους ξένους επενδυτές.

Όσον αφορά τις απειλές που εντοπίστηκαν από τις συγγραφείς, ο ιδιωτικός τομέας καλείται να είναι ενεργός ώστε να συνεισφέρει στην ανάπτυξη νέων τομέων, στην προώθηση της καινοτομίας, της τεχνολογίας και στην ενδυνάμωση της νεολαίας. Οι βασικές εισηγήσεις για τους εκπροσώπους του κλάδου περιλαμβάνουν στενότερη συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των διαφόρων φορέων έτσι ώστε να ισχυροποιηθούν, να μπορέσουν να αναδιοργανώσουν τις ιστοσελίδες τους και να αξιοποιήσουν την τεχνολογία και τα social media. Επιπλέον, η έκθεση περιλαμβάνει

συγκεκριμένες προτάσεις. Για παράδειγμα, η κυβέρνηση μπορεί να επωφεληθεί από τη πρόταση της τρόικας και να χρησιμοποιήσει το προσωπικό της για να δημιουργήσει μια ειδική ομάδα που θα ασχολείται με τις συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας, ενώ ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να βοηθήσει την επιχειρηματικότητα με τις ιδιωτικές επενδύσεις. Σύμφωνα με τις συγγραφείς της έρευνας, η υιοθέτηση των συγκεκριμένων εισηγήσεων μπορεί να δημιουργήσει 9,700 νέες θέσεις εργασίας μέσα σε πέντε χρόνια και έσοδα ύψους 13 εκατομμυρίων ετησίως για τα κυβερνητικά ταμεία μέσα από την είσπραξη φόρων και την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Είναι γεγονός ότι μία κρίση φέρνει και ευκαιρίες. Η έρευνα προσδιορίζει με σαφήνεια τις ευκαιρίες που έχει μπροστά της η κυπριακή οικονομία και ειδικά ο τομέας επαγγελματικών υπηρεσιών. Ο κ. Ευγένιος Ευγενίου, Διευθύνων Σύμβουλος της PwC Κύπρου, ο οποίος χαρτίσει την εκδήλωση, τόνισε τη σημασία της έρευνας αυτής κατά την συγκεκριμένη περίοδο, όπου η Κύπρος καλείται να πάρει καθοριστικές αποφάσεις για το μέλλον της σημειώνοντας ότι: «Η έρευνα, μέσα από τη σε βάθος μελέτη του τομέα επαγγελματικών υπηρεσιών, προτείνει συγκεκριμένους τρόπους και ενέργειες για την έξοδο της κυπριακής οικονομίας από την ύφεση και την αντιμετώπιση της ανεργίας. Ελπίζω και εύχομαι η ανάλυση αυτών των προτάσεων να αποτελέσει τη βάση ενός ουσιαστικού διαλόγου μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που θα οδηγήσει σε ένα ξεκάθαρο σχέδιο δράσης».

Η έκθεση «Επαγγελματικές Υπηρεσίες: Η κινητήρια δύναμη απασχόλησης και οικονομικής ανάπτυξης για την Κύπρο» είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.pwc.com.cy

Γαλλογερμανική διαμάχη για την τραπεζική ένωση

«Στον αέρα» βρίσκεται η δέσμευση που ανέλαβαν οι ηγέτες της Ευρωζώνης τον Ιούνιο για σύσταση του ενιαίου μηχανισμού εποπτείας των τραπεζών ως πρώτο βήμα προς την τραπεζική ένωση την 1η Ιανουαρίου 2013. Ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Β. Σόμπλε φρόντισε να προσγειώσει ανώμαλα όσους ήλπιζαν για προκαταρκτική συμφωνία για το νομικό πλαίσιο στο πρόσφατο ECOFIN, δηλώνοντας ότι «Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν μπορεί να έχει τον τελευταίο λόγο στην εποπτεία των τραπεζών». Είπε ακόμα ότι η εκχώρηση της εποπτείας των γερμανικών αποταμιευτικών τραπεζών (Landes-banken) στην ΕΚΤ δεν θα περάσει από τη γερμανική Βουλή κι ότι δεν μπορεί να υπάρξει συμφωνία εάν οι εθνικές εποπτικές αρχές δεν παραμείνουν υπεύθυνες για τις περισσότερες τράπεζες. «Κανείς δεν πιστεύει ότι οποιοσδήποτε οργανισμός μπορεί να εποπτεύσει 6.000 τράπεζες», τόνισε. Ο κ. Σόμπλε έφτασε στο σημείο να αμφισβητήσει εάν η ΕΚΤ πρέπει να είναι στην «καρδιά» του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού εκφράζοντας προβληματισμό για το αν μπορεί να υπάρξει πλήρης διαχωρισμός μεταξύ της άσκησης νομισματικής πολιτικής και των αρμοδιοτήτων εποπτείας. Άμεση ήταν η αντίδραση του Γάλλου υπουργού Οικονομικών Π. Μοσκοβισί που ανταπάντησε ότι «δεν έχουμε εντολή να θεσπίσουμε σύστημα εποπτείας δυο ταχυτήτων» κι ότι «δεν πρέπει να καθυστερούμε». Την τακτική κωλυσιεργίας του Βερολίνου επέκρινε και ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ Βίτορ Κονσάνσιο που υπογράμμισε ότι η υπόσχεση για ταχεία πρόοδο προς την τραπεζική ένωση αποτελεί «κρίσιμο παράγοντα για την αξιοπιστία της Ευρωζώνης κι αν δεν τηρηθεί, οι αγορές θα αντιδράσουν αρνητικά». Υπάρχει έντονος προβληματισμός μεταξύ των χωρών που δεν ανήκουν στην Ευρωζώνη για τον έλεγχο που θα ασκεί η ΕΚΤ στις τράπεζές τους. Η Σουηδία για παράδειγμα που βρίσκεται εκτός ΟΝΕ, αλλά ελέγχει σημαντικό μέρος του τραπεζικού συστήματος της Φινλανδίας (που ανήκει στο ευρώ), ζητά να έχει ισότιμη μεταχείριση και λόγο στις αποφάσεις της ΕΚΤ. Και υπάρχει φυσικά το «αγκάθι» της Βρετανίας, η οποία επιδιώκει πάση θυσία να μην υπονομευθεί ο ρόλος του City του Λονδίνου και φοβάται μην περιθωριοποιηθεί από το 17μελές «μπλοκ» της ΕΚΤ κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από την ΕΒΑ που καθορίζει τους κανονισμούς για το τραπεζικό σύστημα σε επίπεδο Ε.Ε. Πλην όμως, η απαίτηση του Λονδίνου για σύστημα «διπλής πλειονότητας» όπου θα απαιτείται και πλειονότητα των χωρών εκτός ευρώ για να λαμβάνονται αποφάσεις στην ΕΒΑ ισοδυναμεί ουσιαστικά με βέτο και προσκρούει στις αντιρρήσεις της Κομισιόν και των μεγάλων χωρών της Ευρωζώνης.

Στο νέο ρεκόρ των 4,91 εκ. ανήλθαν οι άνεργοι στην Ισπανία

Σε νέο ρεκόρ, στα 4,91 εκατομμύρια, ανήλθε το Νοέμβριο στην Ισπανία ο αριθμός των ατόμων που αναζητούν εργασία, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία που ανακοινώθηκαν πρόσφατα, ένα ζοφερό σημάδι για μια χώρα που βρίσκεται στο έλεος ύφεσης που καταστρέφει τις θέσεις εργασίας. Ο αριθμός των ατόμων που έχουν εγγραφεί ως άνεργοι αυξήθηκε κατά 74.296 ή 1,5%, σε 4,91 εκατ. ευρώ το Νοέμβριο, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, ανακοίνωσε το ισπανικό Υπουργείο Εργασίας. Τα στοιχεία κατέγραψαν αύξηση μέχρι 11% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος. Αυτός είναι ο μεγαλύτερος αριθμός ανέργων στην Ισπανία από την έναρξη καταγραφής των στοιχείων για την ανεργία το 1996. Η τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης συρρικνώθηκε για 15ο στη σειρά μήνα και η Κυβέρνηση αναμένει ότι η ύφεση θα συνεχίσει σε όλη τη διάρκεια του 2013 πριν επανέλθει σε ανάπτυξη το 2014. Μια ευρύτερη τριμηνιαία έρευνα ανάμεσα στα νοικοκυριά από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ισπανίας, κατέδειξε ότι το επίσημο ποσοστό ανεργίας ανήλθε στο 25% το τρίτο τρίμηνο, για πρώτη φορά στη σύγχρονη ιστορία της χώρας.

Σενάρια για τον νέο πρόεδρο του Eurogroup

Ανοίγει η κούρσα διαδοχής του Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ στην προεδρία του Eurogroup, μετά την ανακοίνωση του πρωθυπουργού του Λουξεμβούργου ότι αποχωρεί στις αρχές του 2013 από τη θέση που κα-

τείχε από το 2005. Σε πρώτη φάση ακούστηκε το όνομα του Γάλλου υπουργού Οικονομικών Πιερ Μοσκοβισί που δήλωσε «έκπληκτος και κολακευμένος», ενώ ως πιθανοί υποψήφιοι φέρονται οι υπουργοί Οικονομικών της Ολλανδίας και του Λουξεμβούργου Χ. Ντίσελμπλοεμ και Λικ Φρίντεν. «Εκτός μάχης» φαίνεται ότι τίθεται ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Β. Σόιμπλε, ενώ η Αυστριακή ομόλογός του Μαρία Φέκτερ περιέπλεξε τα πράγματα υποστηρίζοντας ότι ο νέος επικεφαλής του Eurogroup θα πρέπει να είναι αρχηγός κράτους, όπως και ο απερχόμενος.

Νέα μέτρα λιτότητας στην Ιρλανδία

Η Ιρλανδική κυβέρνηση πρόκειται να δοκιμάσει την υπομονή των πολιτών και την ελαστικότητα της οικονομίας, με ένα ακόμα σχέδιο λιτότητας για την εξοικονόμηση 3,5 δισεκατομμυρίων ευρώ, στον έκτο προϋπολογισμό της χώρας από τότε που ξεκίνησε η οικονομική κρίση. Η Ιρλανδία έχει πραγματοποιήσει μian περιορισμένη επιστροφή στις αγορές ομολόγων και αποτελεί μία από τις λίγες χώρες της ζώνης του ευρώ που έχει καταφέρει να σημειώσει ήπια ανάπτυξη. Έχοντας όμως ένα από τα υψηλότερα δημοσιονομικά ελλείμματα στην Ευρώπη, αναμένεται να υπάρξουν περαιτέρω σκληρές περικοπές δαπανών και αυξήσεις φόρων. «Ο προϋπολογισμός θα είναι σκληρός, αλλά θα μας φέρει στο 85% των ρυθμίσεων που πρέπει να γίνουν», δήλωσε ο Υπουργός Εξωτερικών Ίμον Γκίλμορ. Οι γενικές γραμμές του προϋπολογισμού έχουν ήδη συμφωνηθεί στο πλαίσιο των όρων του πακέτου της Ιρλανδίας ύψους 85 δισεκατομμυρίων ευρώ από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Περίπου 1 δισεκατομμύριο ευρώ θα προέλθουν από τα νέα φορολογικά μέτρα, 500 εκατομμύρια ευρώ από περικοπές στον προϋπολογισμό της χώρας και 1,7 δισεκατομμύρια θα εξοικονομηθούν από τρέχουσες τμηματικές δαπάνες. Η προσεκτική εφαρμογή του σχεδίου λιτότητας της Ιρλανδίας έχει μέχρι στιγμής προκαλέσει τις εντυπώσεις των επενδυτών και έχει βοηθήσει τις αποδόσεις των ιρλανδικών ομολόγων για το 2020, στο 4,5%. Όπως αναφέρει το Reuters, παρά την ανεργία που έχει φτάσει στο 15% και τους ιδιοκτήτες ακινήτων να βρίσκονται σε απόγνωση προκειμένου να πληρώσουν τα δάνεια, η κυβέρνηση φαίνεται ότι πρόκειται να δοκιμάσει περαιτέρω την υπομονή των πολιτών.

Ομπάμα: Σε θέση απογείωσης η αμερικανική οικονομία

Ο Αμερικανός Πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα επισήμανε, ότι μέχρι να λήξει το 2012 δεν υπάρχει επαρκές χρονικό περιθώριο προκειμένου να υπάρξει συνολική αναθεώρηση του αμερικανικού φορολογικού συστήματος και ταυτοχρόνως της ειδικής φορολόγησης στις μεγάλες πετρελαϊκές εταιρείες για το νέο πετρέλαιο που εξόρυξαν, όπως ζητούν ως προϋπόθεση οι Ρεπουμπλικάνοι για να συμφωνήσουν σε μια δέσμη μέτρων στο Κογκρέσο ώστε να αποφευχθεί το λεγόμενο δημοσιονομικό βάραθρο. Παρ' όλα αυτά, σε συνέντευξη που παραχώρησε στην τηλεόραση του πρακτορείου οικονομικών ειδήσεων Bloomberg, ο Ομπάμα είπε πως πιστεύει ότι παρά την οικονομική κάμψη στην Ευρώπη όσο και στην Ασία, η αμερικανική οικονομία «έχει μπει σε θέση για να απογειωθεί». Ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών πρόσθεσε ότι σχεδιάζει να φέρει στο άμεσο μέλλον στο οικονομικό του επιτελείο ένα κορυφαίο στέλεχος μιας επιχείρησης, διευκρινίζοντας ωστόσο ότι η διαδικασία επικύρωσης των διορισμών από τη Γερουσία είναι τόσο δύσκολη που συχνά στελέχη επιχειρήσεων διστάζουν να αναλάβουν κρατικές θέσεις.

Νέα μείωση των επιτοκίων στην Αυστραλία

Η Κεντρική Τράπεζα της Αυστραλίας μείωσε τα επιτόκια κατά 0,25% και έτσι το επίσημο επιτόκιο κατέβηκε στο 3%. Αμέσως μετά την σχετική ανακοίνωση η αξία του δολαρίου Αυστραλίας σημείωσε μικρή άνοδο και έφτασε στο 1.046 σεντ έναντι του αμερικανικού νομίσματος. Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, Γκλεν Στίβενς, απέδωσε τη μεί-

ωση των επιτοκίων στη συνεχιζόμενη αδυναμία των ευρωπαϊκών οικονομικών, στις ανησυχίες για τη νομισματική πολιτική των ΗΠΑ αλλά και στην αβεβαιότητα για το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας της Κίνας. Όμως και τα τελευταία στοιχεία για την αυστραλιανή οικονομία δεν είναι ενθαρρυντικά. Οι επενδύσεις στην εξόρυξη ορυκτού πλούτου μειώθηκαν. Το ίδιο και οι οικοδομές. Η Κεντρική Τράπεζα πιστεύει ότι η μείωση των επιτοκίων θα τονώσει τις οικοδομές και την κτηματομεσιτική αγορά, χωρίς να εκτινάξει στα ύψη τις τιμές των ακινήτων. Αν οι τράπεζες περάσουν όλη τη μείωση των επιτοκίων στους πελάτες τους, (κάτι που δεν είναι βέβαιο) τότε όσοι εξοφλούν ένα στεγαστικό δάνειο 300.000 δολαρίων θα κερδίσουν 50 δολάρια το μήνα. Η Κεντρική Τράπεζα εκτιμά πάντως πως ο πληθωρισμός θα συνεχίσει να κυμαίνεται μεταξύ του «αποδεκτού» 2 με 3%. Στο μεταξύ στη Μελβούρνη συνεχίζεται η πτώση των τιμών των ακινήτων. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία κατά μέσον όρο μόνο το Νοέμβριο ένα σπίτι έχασε 4.860 δολάρια από την αξία του.

120 εκ. Ευρωπαίοι κινδυνεύουν από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό

Με την ανεργία να καλπάζει στην Ευρώπη, ένας στους τέσσερις Ευρωπαίους ή 120 εκατομμύρια άνθρωποι κινδυνεύουν από τη φτώχεια ή τον κοινωνικό αποκλεισμό. Το θέμα εξετάστηκε στη δεύτερη ετήσια Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας κατά της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού που πραγματοποιήθηκε από τις 5 μέχρι τις 7 Δεκεμβρίου στις Βρυξέλλες στην παρουσία του Προέδρου της Κομισιόν Ζοζέ Μπαρόζο και του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Χέρμαν βαν Ρομπέι. Στη Συνέλευση επανεξετάστηκε η πρόοδος που έχει σημειωθεί προς την επίτευξη του στόχου για καταπολέμηση του φαινομένου της φτώχειας. «Σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης βλέπουμε μια πραγματικά κοινωνική έκτακτη ανάγκη με την αύξηση της φτώχειας και τη μαζική ανεργία, ιδιαίτερα μεταξύ των νέων μας», δήλωσε ο Λάσλο Αντορ, Επίτροπος Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης. Η Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, που ξεκίνησε το 2010, καθορίζει τις δράσεις για τη στήριξη των κρατών μελών στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ για τη μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού κατά τουλάχιστον 20 εκατομμύρια μέχρι το 2020. Η ευρωπαϊκή πλατφόρμα είναι μία από τις εμβληματικές πρωτοβουλίες της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού αποτελεί πρωτίστως ευθύνη των κρατών μελών, ωστόσο η ΕΕ εφαρμόζει δράσεις που συμπληρώνουν εκείνες σε εθνικό επίπεδο.

Μπομπ πωλήσεων για BMW

Μεγάλη αύξηση που έφθασε το 45% κατέγραψαν το Νοέμβριο οι πωλήσεις της Bayerische Motoren Werke AG (BMW) ξεπερνώντας τη Mercedes. Οι πωλήσεις της BMW αυξήθηκαν στα 31.213 τον περασμένο μήνα με τη θετική ώθηση να δίνει το 5 series sedan που σημείωσε άνοδο 64%. Η αύξηση στις πωλήσεις της Mercedes ανήλθε στο 13% στα 30.315 οχήματα με την ώθηση να δίνει το E-Class sedan που κατέγραψε άνοδο 59% στα 8.126. Το Lexus της Toyota αυξήθηκε κατά 17% στα 22.719.

Βρετανία: Επικρίσεις και μέτρα για τη φοροαποφυγή από ξένες εταιρείες

Για «ανηθικότητα» και «προσβολή προς τις βρετανικές επιχειρήσεις» κατηγορούν μεγάλες ξένες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στη Βρετανία και καταβάλλουν χαμηλούς φόρους μέσα από μια σειρά λογιστικών τεχνασμάτων, οι βουλευτές της Επιτροπής Δημοσίων Λογιστικών τεχνασμάτων, οι βουλευτές της Επιτροπής Δημοσίων Λογιστικών της Βουλής των Κοινοτήτων. Η επιτροπή καλεί επίσης τη βρετανική εφορία να πάψει να είναι τόσο «επιεικής» και να υιοθετήσει πιο επιθετικές πρακτικές, ώστε να αντιμετωπίσει τις μεθόδους φοροαποφυγής. Η έκθεση ακολουθεί καταθέσεις ενώπιον της επιτροπής τον περασμένο μήνα από στελέχη των εταιρειών Starbucks, Google και Amazon. Μέσα από τις καταθέσεις αποκαλύφθηκαν οι νόμιμες μεν, αλλά κατά τους βουλευτές αμφίβολου ηθικής, τεχνικές που μετέρχονται οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις για να πετύχουν όσο το δυνατόν μικρότερη φορολογική επιβάρυνση στη Βρετανία. Ανακοίνωση της εταιρείας Amazon διαβεβαιώνει ότι καταβάλλονται όλοι οι φόροι που της αναλογούν σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται, ενώ η διοίκηση της Starbucks δήλωσε ότι θα εξεταστεί η φορολογική συμπεριφορά της εταιρείας στη Βρετανία. Υποκαταστήματα της γνωστής αλυσίδας καφέ έχουν γίνει στόχος διαδηλωτών και καταληψιών στο Λονδίνο τις τελευταίες εβδομάδες. Εν τω μεταξύ, ο κ. Όσμπορν προανήγγειλε αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης για τους πλουσιότερους Βρετανούς, καθώς παραδέχθηκε ότι παίρνει περισσότερο χρόνο από όσο υπολόγιζε για τη μείωση του χρέους της χώρας και την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

Αυξήθηκαν 3,6% οι γερμανικές εξαγωγές

Αύξηση 3,6% σημείωσαν οι εξαγωγές της Γερμανίας κατά το γ' τρίμηνο του έτους και διαμορφώθηκαν στα 254 δισ. ευρώ, καθώς η αυξημένη ζήτηση από χώρες εκτός Ε.Ε. (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Ιαπωνία κ.ά.) αντιστάθμισε τη μειωμένη ζήτηση από τις άλλες χώρες της Ευρωζώνης, ιδίως από αυτές του Νότου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε η Στατιστική Υπηρεσία της χώρας, οι εξαγωγές προς χώρες εκτός Ε.Ε. αυξήθηκαν κατά 9,9% στα 122,3 δισ. ευρώ, με το μερίδιό τους επί του συνόλου των εξαγωγών να διευρύνεται στο 44%. Εντυπωσιακή ήταν η αύξηση των εξαγωγών προς τις ΗΠΑ (+25,7%, στα 23,6 δισ. ευρώ), την Ν. Κορέα (+15,8%), την Ιαπωνία (+12,9%) και την Ρωσία (+7,6%). Η εξέλιξη αυτή αντιστάθμισε τη μείωση κατά 3% των εξαγωγών προς χώρες-μέλη της Ευρωζώνης, οι οποίες αντιμετωπίζουν οικονομικά και δημοσιονομικά προβλήματα και δη την καθίζηση της ζήτησης για γερμανικά προϊόντα από την Ισπανία (-13,2%), την Ιταλία (-12,9%) και την Ελλάδα (-6,9%). Σύμφωνα άλλωστε με το Σύνδεσμο Γερμανών Εξαγωγέων BGA, το ύψος των εξαγωγών από την αρχή του έτους ξεπέρασε το Νοέμβριο το φράγμα του 1 τρισ. Ευρώ.

Το Λονδίνο να μην είναι το κέντρο του ευρώ υποστηρίζει ο Γάλλος Διοικητής ΚΤ

Το Λονδίνο θα πρέπει να σταματήσει πλέον να είναι το κύριο οικονομικό κέντρο του ευρώ, προκειμένου η ζώνη του ευρώ να έχει τον έλεγχο των οικονομικών διεργασιών της περιοχής, δήλωσε σε συνέντευξη Τύπου που δημοσιεύτηκε πρόσφατα, ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας της Γαλλίας. Ο Κριστιάν Νοιέρ είπε ότι δεν είναι λογικό να επιτρέπεται στη Βρετανία να είναι ο υπεράκτιος οικονομικός κόμβος της ζώνης του ευρώ. Τα θέματα του ευρώ θα πρέπει να διευθετούνται εντός της ευρωζώνης. Είναι κάτι που συνδέεται άμεσα με την ικανότητα της Κεντρικής Τράπεζας για την παροχή ρευστότητας και την εξασφάλιση της εποπτείας του

δικού της νομίσματος, δήλωσε ο Νοιέρ στους Financial Times, κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Ασία. Τα σχόλια του Νοιέρ, ο οποίος είναι επίσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, είναι πιθανό να δημιουργήσουν σενάρια συνωμοσίας ότι η ευρωζώνη στοχεύει στο να πάψει το Λονδίνο να αποτελεί το χρηματοοικονομικό κέντρο της Ευρώπης.

Πολωνία: «Ναι» στην ευρωζώνη αλλά... μετά την κρίση

Η Πολωνία σκοπεύει να ενταχθεί στην ευρωζώνη μόλις αυτή ξεπεράσει τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει, δήλωσε σήμερα ο Πολωνός υπουργός Οικονομικών Γιάτσεκ Ροστόφσκι στη διάρκεια μιας διάσκεψης στο Παρίσι. «Δεν είμαστε μέλη της ευρωζώνης, σκοπεύουμε να γίνουμε μόλις η ευρωζώνη ανακάμψει και έχουν εξαλειφθεί οι πιο θεμελιώδεις αδυναμίες της», δήλωσε ο Ροστόφσκι. Ο Ροστόφσκι συμμετείχε στο Παρίσι σε μια διάσκεψη σχετικά με το σχέδιο της τραπεζικής ένωσης στην ευρωζώνη. «Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι ο τρόπος που θα εξελιχθεί η ευρωζώνη είναι για εμάς

ζωτικής σημασίας και ότι το σύστημα που θα δημιουργηθεί πρέπει να είναι ισχυρό και ανθεκτικό», πρόσθεσε αναφερόμενος στην τραπεζική ένωση. «Οι Καναδοί λένε ότι το να είσαι Καναδός στο πλάι των ΗΠΑ είναι σαν να βρίσκεσαι στο κρεβάτι με μια φάλανα. Με τον ίδιο τρόπο, το να είσαι Πολωνός κοντά στην ευρωζώνη είναι κάπως σαν να βρίσκεσαι στο κρεβάτι με μια φάλανα και γι' αυτό είναι σημαντικό να γνωρίζουμε αν η φάλανα νιώθει καλά ή όχι», ασειεύτηκε ο Ροστόφσκι. Μέχρι στιγμής η Πολωνία δεν έχει ορίσει συγκεκριμένη ημερομηνία για την ένταξή της στην ευρωζώνη.

Σημαντική υποχώρηση πληθωρισμού στην Ευρωζώνη

Ο ετήσιος εναρμονισμένος πληθωρισμός στην Ευρωζώνη υποχώρησε το Νοέμβριο στο 2,2% από 2,5% τον Οκτώβριο, σύμφωνα με την πρώτη προσωρινή εκτίμηση που δημοσιοποίησε πρόσφατα η Eurostat.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας της ΕΕ, η υποχώρηση του πληθωρισμού στην Ευρωζώνη οφείλεται στη μείωση των τιμών στον τομέα της ενέργειας, όπου η ετήσια αύξηση από 8,0% τον Οκτώβριο υποχώρησε στο 5,8% το Νοέμβριο. Μείωση από 3,1% σε 3,0% καταγράφηκε και στις τιμές τροφίμων, οινοπνευματωδών και προϊόντων καπνού, ενώ αυξήθηκαν 1,7% οι τιμές στον τομέα των υπηρεσιών, όσο και τον Οκτώβριο.

Διαψεύδει ο Στρος Καν

Δεν κλείνει τελικά, η υπόθεση του ροζ σκανδάλου στο ξενοδοχείο Sofitel της Νέα Υόρκης που ήθελαν τον τότε διευθυντή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου Ντομνίκ Στρος Καν να έχει επιτεθεί σεξουαλικά το Μάιο του 2011 στην καμαριέρα του ξενοδοχείου Ναφισατού Ντιαλό. Σύμφωνα με δημοσιεύματα της Le Monde και των New York Times, ο άλλοτε ισχυρός άνδρας της διεθνούς πολιτικής σκηνής ήρθε σε συμβιβασμό με την Ντιαλό για το κλείσιμο της υπόθεσης, καταβάλλοντας σε εκείνη έξι εκατ. δολάρια. Είδηση, όμως,

την οποία διαψεύδουν οι δικηγόροι του Στρος Καν, Γουίλιαμ Τάιλορ και Αμίτ Μέτα, με ανακοίνωσή τους. Στην ανακοίνωση, ωστόσο, παραδέχονται ότι υπήρξαν «σζητήσεις» προκειμένου να επιτευχθεί εξωδικαστική συμφωνία, αλλά οι διαπραγματεύσεις αυτές δεν καρποφόρησαν. Μάλιστα, χαρακτήρισαν τις πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν περί κλεισίματος της υπόθεσης ως «εντελώς λανθασμένες».

Ανακάμπτει η κινέζικη μεταποίηση

Ανακάμπτει η κινέζικη μεταποίηση σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της HSBC αλλά και της στατιστικής υπηρεσίας της χώρας. Σύμφωνα με την πρώτη, ο δείκτης δραστηριοτήτων PMI του μεταποιητικού κλάδου ενισχύθηκε το Νοέμβριο στο 50,5 από 49,5 τον προηγούμενο μήνα. Είναι η πρώτη φορά από τον Οκτώβριο του 2011 που ο δείκτης διαμορφώνεται πάνω από το 50 που διαχωρίζει την ανάπτυξη από τη συρρίκνωση δραστηριοτήτων. Τα επίσημα στοιχεία της κινέζικης στατιστικής υπηρεσίας δείχνουν ενίσχυση του δείκτη στο 50,6 από 50,2 τον προηγούμενο μήνα. «Αυτό επιβεβαιώνει ότι η κινέζικη οικονομία συνεχίζει σταδιακά να ανακάμπτει» δήλωσε ο Hongbin Qu της HSBC. Δεν

συμμερίζονται όμως, όλοι την ίδια άποψη. «Τα βελτιωμένα στοιχεία οφείλονται κυρίως σε κρατικές επενδύσεις» Dong Xian' an της Peking First Advisory και συμπλήρωσε: «Από το δεύτερο τρίμηνο, η κυβέρνηση έχει ξεκινήσει πολλά έργα, και αυτό γίνεται αισθητό στην οικονομία, αλλά δεν μπορεί ακόμη να γίνεται λόγος για υγιή ανάκαμψη.

Fitch: Κόβει εκτιμήσεις για παγκόσμια ανάπτυξη

Σε μείωση των εκτιμήσεων του για την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας, προχώρησε ο οίκος αξιολόγησης Fitch. Στην τελευταία του έκθεση για την παγκόσμια οικονομία, ο οίκος εκτιμά ότι η ανάπτυξη θα ανέλθει στο 2% το 2012, στο 2,4% το 2013 και 2,9% το 2014 έναντι προηγούμενης πρόβλεψης για 2,1%, 2,6% και 3% αντίστοιχα. Ο οίκος τονίζει ότι η συρρίκνωση των οικονομιών της ευρωζώνης και της Ιαπωνίας και η μικρότερη από την αναμενόμενη ανάπτυξη σε αναπτυσσόμενες οικονομίες όπως η Βραζιλία και η Ινδία στο τρίτο τρίμηνο, υπογραμμίζουν τους κινδύνους και τα καθοδικά ρίσκα που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία. Ο οίκος προβλέπει ανάπτυξη 0,9% για τις ανεπτυγμένες οικονομίες το 2012, ενώ αναμένει μια ήπια επιτάχυνση στο 1,2% το 2013 και στο 1,9% το 2014. Όσον αφορά την ευρωζώνη, αναμένει ότι θα αναπτυχθεί κατά 0,5% το 2012, θα συρρικνωθεί κατά 0,1% το 2013 και θα επιστρέψει στην ανάπτυξη το 2013 με 1,2%.

Αισιόδοξοι για την παγκόσμια οικονομία οι αναλυτές

Η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται στο καλύτερο επίπεδο των τελευταίων 18 μηνών καθώς οι προοπτικές για την Κίνα βελτιώνονται, ενώ και οι ΗΠΑ φαίνεται πως θα αποφύγουν τον δημοσιονομικό γκρεμό. Σύμφωνα με παγκόσμια δημοσκόπηση του πρακτορείου Bloomberg σε επενδυτές, τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων εκτιμούν ότι η παγκόσμια οικονομία είτε σταθεροποιείται είτε βελτιώνεται. Στη δημοσκο-

πηση του Σεπτεμβρίου, το αντίστοιχο ποσοστό περιοριζόταν σχεδόν στο 50%. Στην ερώτηση «ποιά αγορά παρουσιάζει τις καλύτερες ευκαιρίες για τον επόμενο χρόνο;» η πλειοψηφία ψήφισε τις ΗΠΑ. Η Κίνα βρέθηκε στη δεύτερη θέση, ενώ στη δημοσκόπηση του Σεπτεμβρίου βρισκόταν στην τέταρτη. «Η παγκόσμια οικονομία βελτιώνεται, ανακάμπει, γιατρέυ-

Bloomberg

εται, χάρη στις ΗΠΑ και στις αναδυόμενες αγορές», δήλωσε ο Αντρέα Γκούτζι, αντιπρόεδρος της IST Investmentstiftung fuer Personalvorsorge, και συμπλήρωσε: «Περισσότεροι άνθρωποι γίνονται πλούσιοι και λιγότεροι φτωχαίνουν». Η τοποθέτηση που πήρε τις περισσότερες ψήφους είναι οι μετοχές, καθώς ένας στους τρεις ερωτηθέντες δήλωσε ότι τα χρηματιστήρια θα καταγράψουν τις μεγαλύτερες αποδόσεις τον επόμενο χρόνο. Στη δεύτερη θέση βρίσκονται οι τοποθετήσεις σε real estate, ενώ οι χειρότερες αποδόσεις προβλέπονται για τα ομόλογα.

ΗΠΑ: Νέο πλάνο για μείωση ομοσπονδιακού ελλείμματος από Ρεπουμπλικάνους Βουλευτές

Οι 7 εκπρόσωποι της κοινοβουλευτικής ομάδας των Ρεπουμπλικάνων στη Βουλή των Αντιπροσώπων, με επικεφαλής τον Πρόεδρο του νομοθετικού σώματος Τζον Μπένερ γνωστοποίησαν, το νέο πλάνο τους για τη μείωση του ομοσπονδιακού ελλείμματος, με 10ετή χρονικό ορίζοντα, αυτοσυμποσούνται (αρχικώς) στα 2,2 τρις δολάρια. Ανακοινώθηκε εκ μέρους των 7 εκπροσώπων των Ρεπουμπλικάνων ότι πρόκειται για «πλάνο μείωσης αυτού του ομοσπονδιακού ελλείμματος με περικοπές οι οποίες κατανεμήθηκαν σε 10 ομοσπονδιακούς προϋπολογισμούς». Έως ότου να παρέλθει όλη η 10ετία η στρατιωτική παρουσία των ΗΠΑ στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν θα έχει προσλάβει εντελώς διαφορετική (συγκριτικά με την τωρινή) μορφή, είναι ένας παράγοντας που προσμετρήθηκε όπως και το γεγονός ότι σε αυτά τα 2,2 τρις δολάρια οφείλεται να προστεθούν οι εξοικονομήσεις ομοσπονδιακών δαπανών που συμφωνήθηκαν διακομματικά φέτος τον Αύγουστο στο Κογκρέσο για να εφαρμοστούν από το 2013. Εκτιμάται από τους Ρεπουμπλικάνους Βουλευτές ότι «το πλάνο τους αντιστοιχεί συνολικώς σε περικοπές δαπανών ύψους 4,6 τρις δολαρίων». Το πλάνο αυτό των Ρεπουμπλικάνων απεστάλη γραπτώς στον Λευκό Οίκο στον Πρόεδρο Ομπάμα, ενημέρωσε ο κ. Μπένερ.

Το 1^ο νερό σε πωλήσεις στην Ελλάδα

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ Α&Ρ (ΑΝΔΡΕΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΙΔΕΣ) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD, ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΔΙΑΝΟΜΕΙΣ ΤΩΝ PEPSI, 7UP, ΗΒΗ, GATORADE, LIPTON ICE TEA.

Πρότυπο με κατευθύνσεις για την επιλογή συμβούλων για τα συστήματα διαχείρισης ποιότητας...

Όταν ένας οργανισμός ή μια εταιρεία αποφασίσει να εφαρμόσει ένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας είτε δεσμεύει μέλη του προσωπικού της εταιρείας για το σκοπό αυτό, είτε αποφασίζει στην πρόσληψη ενός εξωτερικού συμβούλου. Στις μέρες μας ολοένα και περισσότερες εταιρείες προβαίνουν στην πρόσληψη συμβούλου για την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ποιότητας θεωρώντας ότι με αυτό τον τρόπο εξοικονομούν χρόνο και χρήμα. Η επιλογή όμως ενός συμβούλου δεν είναι απλή υπόθεση αλλά πρέπει να γίνεται με επαγγελματισμό και συνέπεια.

Της Αγγελικής Λοΐζου

Ηλεκτρολόγου μηχανικού και Λειτουργού Τυποποίησης στον CYS

Επιτακτική ανάγκη είναι λοιπόν η επιλογή του καταλληλότερου συμβούλου να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε το σύστημα διαχείρισης ποιότητας που θα εφαρμοστεί να ικανοποιεί τους σκοπούς για το οποίο

τέθηκε με τον πιο αποτελεσματικό και εποικοδομητικό τρόπο. Ακόμη και με την εμπλοκή ενός συμβούλου, η εμπλοκή και η δέσμευση της ανώτατης διοίκησης μιας εταιρείας είναι ουσιώδης και αναγκαία για τη σωστή εφαρμογή του συστήματος.

Η Διεθνής Επιτροπή ISO TC 176 Διαχείριση και Διασφάλιση της ποιότητας, Υποομάδα SC3, Υποστηρικτικές Τεχνολογίες αντιλαμβανόμενη την ανάγκη της αγοράς για τη δημιουργία ενός κατευθυντήριου εγγράφου προχώρησε στην εκπόνηση του προτύπου ISO 10019 Κατευθυντήριες οδηγίες για την επιλογή συμβούλου για τα συστήματα διαχείρισης της ποιότητας και χρήση των υπηρεσιών τους. Το πρότυπο αυτό περιέχει κατευθυντήριες οδηγίες σε ότι αφορά τους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διάρκεια της επιλογής συμβούλου για την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ποιότητας. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε από τους συμβούλους των συστημάτων διαχείρισης ποιότητας ως οδηγός για την παροχή των υπηρεσιών που πρέπει να παράσχουν στην εκάστοτε εταιρεία/ οργανισμό που θα προχωρήσει με την εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ποιότητας είτε από τους ίδιους τους οργανισμούς που επιθυμούν να αγοράσουν συμ-

βουλευτικές υπηρεσίες για το σκοπό αυτό.

Το πρότυπο αναφέρεται στους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία επιλογής αλλά και αξιολόγησης ενός συμβούλου όπως είναι τα προσωπικά χαρακτηριστικά και η πείρα, το ρόλο που πρέπει να έχει

ένας σύμβουλος καθ' όλη τη διάρκεια του έργου καθώς επίσης και στις γνώσεις που πρέπει να κατέχει. Γίνεται επίσης αναφορά στις επιλογές δραστηριοτήτων που διέπουν την εφαρμογή ενός συστήματος στις οποίες μπορεί να εμπλακεί ο σύμβουλος, στις αρχές που πρέπει να διέπουν τη σύμβαση που θα υπογραφεί μεταξύ του συμβούλου και της εταιρείας καθώς επίσης και τα κρίσιμα σημεία στα οποία πρέπει να δίνεται προσοχή ώστε να επιτευχθεί η αποτελεσματική εφαρμογή του.

Στο πρώτο παράρτημα του προτύπου δίνεται ως παράδειγμα το πλάνο δραστηριοτήτων που πρέπει να ακολουθείται από το αρχικό στάδιο μέχρι και την εφαρμογή του συστήματος καθώς και το υπεύθυνο άτομο για την υλοποίηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Στο δεύτερο παράρτημα του προτύπου παρέχονται κατευθυντήριες οδηγίες για τα στοιχεία που πρέπει αξιολογούνται από την εταιρεία ή τον οργανισμό κατά τη διαδικασία επιλογής του συμβούλου.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS) ως ο εθνικός φορέας τυποποίησης πιστός στα καθήκοντα του να προωθήσει τη χρήση και την εφαρμογή των προτύπων στην Κυπριακή οικονομία και κοινωνία, παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις για το εν λόγω θέμα και ενημερώνει ανάλογα όλους τους ενδιαφερόμενους είτε με τη διεξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων, είτε με άλλες δραστηριότητες προβολής.

**30 YEARS AS SCOTLAND'S FAVOURITE WHISKY
CALLS FOR A SMALL CELEBRATION.**

for the facts drinkaware.co.uk

FAMOUS FOR A REASON.

Κτίρια σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης

Ο κτιριακός τομέας αντιπροσωπεύει το 40 % της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Επομένως, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε αυτόν τον τομέα αποτελεί προτεραιότητα στο γενικότερο πλαίσιο των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ.

Το νέο πρότυπο που έχει εκπονήσει ο ISO, καθορίζει ένα πλαίσιο για τον ενεργειακό σχεδιασμό των κατοικιών και μικρών εμπορικών κτιρίων και εισάγει την έννοια της ενεργειακής αποδοτικότητας στη διεργασία σχεδιασμού, ούτως ώστε να οδηγούμαστε σε ελάττωση των ενεργειακών απαιτήσεων μέσα από μια ολοκληρωμένη και συνολική προσέγγιση στο κτίριο. Το διεθνές πρότυπο ISO

Του Μάριου Μαυρογιάννου

Χημικού Μηχανικού και Λειτουργού Τυποποίησης στον CYS

13153:2012, «Πλαίσιο διεργασίας σχεδιασμού για ενεργειακά αποδοτικές κατοικίες και μικρά εμπορικά κτίρια», έχει ως στόχο να βοηθήσει τους σχεδιαστές να αξιολογήσουν την ενεργειακή αποδοτικότητα των τεχνολογικών επιλογών στα διάφορα στάδια του σχεδιασμού. Το θέμα της ενεργειακής απόδοσης τίθεται πλέον σε ένα στάδιο πέραν από τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών και ασχολείται με την αξιολόγηση και ενσωμάτωση τους σε ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό.

Η προβλεπόμενη εξοικονόμηση εκφράζεται με ένα δείκτη ενεργειακής κατανάλωσης ο οποίος επιτρέπει τη διεξαγωγή χρήσιμων συγκρίσεων πραγματικής κατανάλωσης και δυνατών εξοικονομήσεων. Το πρότυπο μπορεί να εφαρμοστεί σε νέα κτίρια αλλά και σε αυτόνομα συστήματα θέρμανσης, κλιματισμού, φωτισμού, ζεστού νερού χρήσης, εξαερισμού κλπ.

Το πρότυπο περιλαμβάνει και 3 παραρτήματα, τα οποία είναι πολύ βοηθητικά για το χρήστη:

- Παραδείγματα για βασικές τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και πιθανές προδιαγραφές.
- Σημειώσεις για την πειραματική αξιολόγηση συστημάτων, λαμβάνοντας υπόψη πραγματικές συνθήκες χρήσης.

- Περιεχόμενα οδηγιών σχεδιασμού συμπεριλαμβανομένων των δεικτών ενεργειακής κατανάλωσης των βασικών τεχνολογιών και προδιαγραφών.

Το πρότυπο ISO 13153:2012 μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για την υλοποίηση των στόχων που έχει θέσει η ΕΕ για το 2020. Η προσπάθεια της ΕΕ για ελάττωση της κατανάλωσης ενέργειας στα κτίρια με βάση την οδηγία 2010/31/ΕΕ προϋποθέτει ανάμεσα σε άλλα για την Κύπρο, και όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα το άρθρο 9 της οδηγίας, όπως διασφαλίζει από την 31η Δεκεμβρίου 2020, ότι όλα τα νέα κτίρια θα έχουν σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Επίσης, τα νέα κτίρια που θα στεγάζουν δημόσιες αρχές ή είναι ιδιοκτησίας τους θα πρέπει να πληρούν τα ίδια κριτήρια μετά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Ένα κτίριο σχεδόν μηδενικής ενεργειακής κατανάλωσης είναι, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας EPBD, ένα κτίριο το οποίο έχει πολύ υψηλή ενεργειακή απόδοση. Η σχεδόν μηδενική ή πολύ χαμηλή ενέργεια που απαιτείται για τη λειτουργία του θα πρέπει να καλύπτεται σε μεγάλο ποσοστό από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης ενέργειας που παράγεται επί τόπου ή σε κοντινή απόσταση. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Τυποποίησης (CEN), απαντώντας στην εντολή 343 της ΕΕ, ανέθεσε σε 5 τεχνικές επιτροπές τυποποίησης

την εκπόνηση υποστηρικτικών προτύπων που να αφορούν μεθοδολογία υπολογισμού της συνολικής ενεργειακής απόδοσης κτιρίου και την εκτίμηση των περιβαλλοντικών του επιπτώσεων:

- CEN/TC 89 Θερμική απόδοση κτιρίων
- CEN/TC 156 Εξαερισμός κτιρίων
- CEN/TC 169 Φως και φωτισμός
- CEN/TC 228 Συστήματα θέρμανσης κτιρίων
- CEN/TC 247 Αυτοματισμός κτιρίων, συστήματα ελέγχου και διαχείριση κτιρίου

Έχοντας ολοκληρωθεί η πρώτη γενιά προτύπων, έχουν εκπονηθεί συνολικά 43 πρότυπα. Σε εθνικό επίπεδο, ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS) έχει υιοθετήσει και τα 43 πρότυπα, τα οποία διατίθενται στο Κέντρο Πληροφόρησης & Εξυπηρέτησης. Σε νομοθετικό επίπεδο, με βάση την Κ.Δ.Π. 446/2009 καθίσταται υποχρεωτικό από την 1/1/2010 όπως όλα τα νέα κτίρια στην Κύπρο διαθέτουν Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης με ενεργειακή κλάση τουλάχιστον Β προκειμένου να εξασφαλίσουν πολεοδομική άδεια. Υπάρχει βεβαίως πολλή δουλειά που απομένει να γίνει σε όλα τα επίπεδα, ωστόσο τόσο το νέο πρότυπο που έχει εκδώσει ο ISO όσο και η αναμενόμενη 2η γενιά προτύπων της CEN σε συνεργασία με τον ISO, θα συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων του 2020.

Πηγή: ISO, CEN, EE, CIE, MCIT

Πολυτελείς Κατοικίες Προς Πώληση - Luxury residences For Sale

BEST DEVELOPMENT
GREECE
Theseus Beach Village
by TEAK S.A.

Με φόντο το κρυστάλλινο μπλέ της Μεσογείου, σε μιά από τις πιο μαγευτικές τοποθεσίες του Ηρακλείου, δημιουργήσαμε το παραθαλάσσιο χωριό "Θησέας" και σας προσφέρουμε την ευκαιρία να αποκτήσετε την δική σας πολυτελή κατοικία! Το έργο περιλαμβάνει κατοικίες σε διάφορα μεγέθη από 60-400 τ.μ. για να επιλέξετε εκείνο το χώρο που σας ταιριάζει καλύτερα. Με τρία γήπεδα τένις, ελεγχόμενη πύλη εισόδου και υπηρεσία συντήρησης επί τόπου να αποτελούν ένα μικρό δείγμα των υπηρεσιών του, ο Θησέας δεν παρέχει μόνο πολυτελείς κατοικίες αλλά προσφέρει ποιότητα ζωής.

"Theseus" Beach Village is created in front of the crystal blue waters of the Mediterranean Sea. Situated in one of the most enchanting locations of Heraklion, "Theseus" gives you the privilege to be the owner of a luxurious residence, only steps away from the beach. The project consists of different style houses ranging from 60-400m² in size, so that you can choose the best fit for your taste. With athletic courts, controlled security access and full management services being only just a few of its facilities, "Theseus" offers more than a luxurious residence; it provides quality of life.

Πληροφορίες - Information

t: +30 2810 811 930-1

f: + 30 2810 371 935

e: info@theseusbv.com

www.theseusbv.com

Το πιο απολαυστικό ταξίδι

Μερικοί λένε ότι η ζωή είναι ένας αγώνας, μια πρόκληση. Οι ικανότητες και οι δεξιότητες που χρειαζόμαστε για να επιβιώσουμε και να διαπρέψουμε σε αυτό το ταξίδι που ονομάζεται ζωή είναι για πάντα ριζωμένες μέσα μας και προέρχονται από τους γονείς και τους δασκάλους μας. Σε αυτό το γρήγορο και συνεχώς εξελισσόμενο κόσμο, ο καθένας μας είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που του ρίχνει η ζωή.

**Του Δημήτρη
Στυλιανίδη**

Dip.LC, CTM, CL, FAIA,
FCCA, CPA, Διεθνή
Εκπαιδευτή NLP

Άλλοι πάλι λένε ότι η ζωή είναι μια αξιόλογη διαδρομή που μας ταξιδεύει στο δρόμο της επιτυχίας, της ανάπτυξης και της εξέλιξης. Ο καθένας έχει το δικό του ταξίδι αλλά όλοι βιώνουμε τα ίδια συναισθήματα και τους ίδιους αγώνες που είναι συνώνυμοι με τη ζωή. Κάθε φάση της ζωής μας, μας προε-

τοιμάζει για την επόμενη. Έχουμε καθορίσει τον προορισμό μας, τί είδους δρόμο θα πάρουμε για να φθάσουμε εκεί και πόσο ευτυχημένοι θα είμαστε όταν φθάσουμε; Κάποιες διαδρομές είναι σύντομες σε διάρκεια ενώ μερικές είναι πολύ χρονοβόρες. Το ταξίδι αυτό μπορεί να έχει διάφορες φάσεις. Μπορεί να συναντήσουμε πολλά εμπόδια.

Εάν δουλεύετε πραγματικά σκληρά για να επιτύχετε τους στόχους σας αλλά δεν απολαμβάνετε το ταξίδι αυτό, τότε χάνετε την ουσία της ζωής. Η αφοσίωση στους στόχους σας δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι κάνετε κάποια δουλειά που αντιπαθείτε, περιμένοντας να γιορτάσετε την επιτυχία μόνο όταν φθάσετε στον προορισμό. Μια πραγματική αφοσίωση σε κάτι σημαίνει ότι αγαπάτε αυτό που κάνετε και το απολαμβάνετε κάθε μέρα. Είστε τουλάχιστον τόσο ενθουσιασμένοι για την πορεία όπως είστε και για το αποτέλεσμα. Εάν αγαπάτε την πορεία που έχετε διαλέξει τότε το πάθος σας παρακινεί για να κάνετε το επόμενο βήμα. Αλλά το πάθος από μόνο του δεν είναι αρκετό.

Το πάθος απαιτεί συγκεκριμένη κατεύθυνση και η κατεύθυνση εκείνη πρέπει να έχει σαν προέλευση της τρεις άλλους παράγοντες: το σκοπό σας, τα έμφυτα ταλέντα σας, και τις ανάγκες σας.

Κατ' αρχάς, ο σκοπός και το πάθος πηγαίνουν πάντα μαζί. Εάν δεν γνωρίζετε το σκοπό

της ζωής σας, τότε μην περιμένετε το πάθος σας να ακολουθεί την κάθε κίνηση σας μέχρι να τον ανακαλύψετε. Πολλοί εγκληματίες διαλέγουν αυτό το δρόμο - είναι δηλαδή ενθουσιασμένοι για ορισμένες ενέργειες που αποφασίζουν να κάνουν, αλλά δυστυχώς για αυτούς οι ενέργειες εκείνες δεν παρακινούνται από έναν θετικό σκοπό. Όταν το πάθος και ο σκοπός έχουν την ίδια κατεύθυνση, τότε αυτό σημαίνει ότι είστε ερωτευμένοι με την πορεία της ζωής σας. Αγαπάτε αυτό που κάνετε, και συμβάλλετε συνάμα θετικά στον κόσμο. Μια σύμπραξη δημιουργείται όταν το πάθος σας αυξάνεται πολλαπλάσια, μια φυσική συνέπεια ότι κάνετε κάτι που αγαπάτε ειδικά όταν γνωρίζετε ότι αυτό που κάνετε επηρεάζει θετικά τους συνανθρώπους σας και τον πλανήτη γενικά.

Το πάθος πρέπει να συνδυάζεται με το ταλέντο. Το πάθος μπορεί να σας οδηγήσει αρκετά μακριά, αλλά υπάρχει αφθονία ανθρώπων που διαθέτουν πάθος σε κάτι αλλά δεν διαθέτουν ταλέντο. Το πάθος τους δεν είναι αρκετό για να τους σώσει. Δεν σας έτυχε να γνωρίσατε ποτέ κάποιον που ήταν ενθουσιασμένος με μια συγκεκριμένη ιδέα αλλά δεν κατάφερε ποτέ να προχωρήσει με την υλοποίησή της; Το θετικό είναι ότι το ταλέντο σας μπορεί να αναπτυχθεί - μπορείτε να εκπαιδευτείτε για να αποκτήσετε καινούρια γνώση και νέες δεξιότητες. Αλλά ο τελικός στόχος εδώ είναι να ανακαλύψετε που βρίσκονται τα μεγαλύτερα σας ταλέ-

ντα. Ποιά ταλέντα, εάν επρόκειτο να τα αναπτύξετε πλήρως, θα μπορούσαν να αποδειχθούν εξαιρετικά ισχυρά εργαλεία για σας; Μπορείτε να βρείτε διάφορες απαντήσεις σε αυτή την ερώτηση, αλλά ποιά από εκείνα τα ταλέντα συνάδουν με το πάθος σας; Όταν κάνετε αυτό που αγαπάτε και γίνετε πραγματικά καλοί σε αυτό που κάνετε, το πάθος σας θα αυξηθεί, και τα αποτελέσματά σας θα ενισχυθούν.

Τρίτον, το πάθος πρέπει να συνδυαστεί με την ανάγκη. Πρέπει να κατευθύνετε το πάθος σας κατά τέτοιο τρόπο ώστε θα είστε σε θέση να βγάξετε τα προς το ζην. Αλλά εάν καταφέρατε να συνδυάσετε το πάθος, τον σκοπό και το ταλέντο, τότε δεν θα είναι πάρα πολύ δύσκολο να ικανοποιήσετε και τις βασικές ανάγκες σας και γιατί όχι να καταφέρατε την οικονομική αφθονία. Το κλειδί για μια γεμάτη ζωή είναι να εργαστείτε με τα δυνατά σας σημεία με πάθος για ένα καλό σκοπό.

Κάνοντας εκείνο που ξέρετε να κάνετε καλύτερα εξασφαλίζετε ότι εργάζεστε αποτελεσματικά. Όταν υπάρχει και το πάθος για αυτό που κάνετε τότε αυτό σημαίνει ότι θα εργαστείτε σκληρά πάνω σε αυτό. Και η εξυπηρέτηση ενός σκοπού πάντα σημαίνει ότι συμβάλλετε στο να κάνετε την διαφορά στη ζωή των συνανθρώπων σας. Όταν κάνετε και τα τρία, συμβάλλετε τη μέγιστη αξία που μπορείτε ενδεχομένως να πετύχετε. Αν δεν καταφέρατε να κερδίσετε ένα καλό εισόδημα κάνοντας αυτό

που αγαπάτε, δεν θα είστε ποτέ σε θέση να κερδίσετε περισσότερα κάνοντας οτιδήποτε άλλο. Αυτός είναι και ο ορισμός της αξίας. Είναι ακριβώς αυτό που οι άνθρωποι είναι πρόθυμοι να πληρώσουν για τις υπηρεσίες σας.

Πιστεύω ότι ο καθένας μπορεί να βρει ένα τομέα όπου οι τομείς του πάθους, του σκοπού, του ταλέντου και της ανάγκης συνδέονται. Η καλύτερη θέση για να αρχίσετε να ψάχνεται το σημείο αυτό είναι να ακούσετε την φωνή της συνείδησής σας. Μόλις το ανακαλύψετε αυτό, κινηθείτε προς την κατεύθυνση του πάθους και του ταλέντου - το κάθε ένα από αυτά κρύβει πιθανώς πολλές δυνατότητες. Υπάρχουν πιθανώς πολλά πράγματα που αγαπάτε να κάνετε και διάφοροι τομείς στους οποίους μπορείτε να γίνετε πραγματικά καλοί. Απαριθμήστε τους και γράψτε τους κάτω χωρίζοντας τους σε κατηγορίες. Κατόπιν αφιερώστε χρόνο να αναγνωρίσετε τομείς που καλύπτουν τον σκοπό, το πάθος και το ταλέντο σας. Λάβετε υπόψη το γεγονός ότι ο κύκλος του ταλέντου μπορεί να μετακινηθεί με την προσθήκη εκπαίδευσης και εμπειρίας σε συγκεκριμένους τομείς.

Όταν βρείτε κοινό έδαφος μεταξύ του σκοπού, του πάθους, και του ταλέντου, τότε οι ανάγκες σας είναι εύκολο να καλυφθούν. Οι πρώτοι τρεις τομείς θα σας δώσουν πιθανές σταδιοδρομίες. Ένας άλλος τρόπος σκέψης για το ζήτημα αυτό είναι και ο ακόλουθος:

- Ανάγκη = τι πρέπει να κάνετε**
- Ταλέντο = τι μπορείτε να κάνετε**
- Πάθος = τι αγαπάτε να κάνετε**
- Σκοπός = τι πρέπει να κάνετε**

Πολλοί άνθρωποι βλέπουν αυτούς τους 4 τομείς να συγκρούονται μεταξύ τους. Πόσες φορές σας έχει τύχει να ακούσετε ανθρώπους να ξεστομίζουν περιοριστικές πεποιθήσεις όπως, «δεν μπορείτε να κερδίσετε χρήματα (ανάγκη) κάνοντας αυτό που αγαπάτε (πάθος);» Βλακείες! Πιστεύω ότι ο καθένας μπορεί να ανακαλύψει μια πορεία στην οποία και οι τέσσερις τομείς βρίσκονται σε αρμονία. Μπορείτε να βρείτε έναν τρόπο να εργαστείτε βάζοντας σε χρήση τα δυνατά σας σημεία, κάνοντας αυτό που αγαπάτε, υπηρετώντας ένα συ-

γκεκριμένο σκοπό καλύπτοντας τις βασικές σας ανάγκες - μέχρι και το σημείο επίτευξης της αφθονίας.

Αλλά το πρώτο βήμα είναι να αποφασίσει απλά ότι θα κάνετε κίνηση. Αποφασίστε ότι η ζωή σας αξίζει αρκετά για σας ώστε να βάλετε τις τέσσερις αυτές πτυχές να δουλέψουν μαζί. Δεν είναι απαραίτητο να χρεοκοπήσετε κάνοντας αυτό που αγαπάτε. Δεν είναι απαραίτητο να δουλεύετε κάνοντας μια εργασία που μισείτε. Δεν είναι ανάγκη να αντιμετωπίζετε τη σημαντική συμβολή σας στον πλανήτη σαν κάτι που βρίσκεται εκτός της πραγματικότητας.

Το πιο σημαντικό από όλα είναι να κάνετε την κίνηση. Η αρχή είναι πάντοτε το δύσκολο αλλά όταν ξεκινήσετε θα δείτε στην πορεία τα πράγματα να εξελίσσονται σαν να τα ελέγχει μια ανώτερη δύναμη και να τα κατευθύνει προς τον προορισμό τους. Οι περισσότεροι άνθρωποι προτιμούν να γεμίζουν τον χρόνο τους με δραστηριότητες όχι για να προχωρήσουν μπροστά αλλά για να μην μείνουν ποτέ μόνοι με τον εαυτό τους. Αυτός ο χρόνος με τον εαυτό σας επαναφέρει την εσωτερική σας φωνή που προστάζει να κάνετε κίνηση και να βρείτε αυτό που σας γεμίζει και τότε να ξεκινήσετε να γεμίζετε τον κόσμο με τα αποτελέσματα των ενεργειών σας.

Αφιερώστε κάποιο χρόνο να σκεφτείτε τι είδους σταδιοδρομία, τι είδους ζωή, θα επέτρεπε σε σας να βάλετε αυτούς τους τέσσερις τομείς σε αρμονία - πώς να καταφέρετε και οι τέσσερις δείχνουν προς την ίδια κατεύθυνση. Να μην συγκρούονται. Απλά πιστέψτε στον εαυτό σας και μπορείτε να το καταφέρετε.

Επικίνδυνη και ασύμφορος η «αξιοποίηση του φυσικού αερίου προς αποφυγή του μνημονίου»

Επειδή η πρότασή μου για δημιουργία ενός κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου (venture capital) για την παροχή επιχειρηματικών δα- νείων προς ενθάρρυνση της νεανικής επιχειρημα- τικότητας και της καινοτομίας για πιο αποτελεσμα- τική αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, ακόμα και με υποθήκευση μελλοντικών εσόδων από το φυ- σικό αέριο, έχει παρεξηγηθεί σαν υποστήριξη των προτάσεων συγκεκριμένου υποψηφίου Προέδρου, θα ήθελα να διευκρινίσω τη θέση μου.

Δανεισμός της τάξης του ενός δις δεν είναι κα- θόλου εύκολος στο παρόν στάδιο, αλλά όχι εντε- λώς αδύνατος. Θα πληρώναμε ψηλό επιτόκιο και

ασφάλιστρο κινδύνου. Και οι μόνες δαπάνες που θα το δι- καιολογούσαν μια τέτοια κί- νηση θα ήταν επενδύσεις με- γάλης απόδοσης, όπως η ερ- γοδότηση των νέων που απαξιώνονται καθημερι- νώς για δύο και πλέον χρό- νια και η προώθηση καινοτο- μικών επιχειρήσεων για να

Του Θεόδωρου Παναγιώτου*

ανακτήσουμε την ανταγωνιστικότητά μας. Θα ήταν τεράστιο λάθος να αντληθούν μελλοντικά έσοδα από το φυσικό αέριο για κάλυψη δημοσιονομικών ελλειμμάτων, ανακεφαλαίωση των τραπεζών ή απο- πληρωμή χρέους, κι' ακόμα χειρότερο για να απο- φευχθεί το μνημόνιο και τα διορθωτικά και διαρ- θρωτικά μέτρα που συμφωνήθηκαν.

Οι θέσεις μου στο θέμα της αξιοποίησης του φυ- σικού αερίου όπως τις παρέθεσα πριν δύο σχεδόν χρόνια με άρθρα μου στον ημερήσιο τύπο- ένα από τα οποία με ημερομηνία 17 Ιουνίου 2011 το οποίο πα- ραθέτω πιο κάτω - έχουν ως εξής: «Στα μέσα της οι- κονομικής κρίσης η ανακάλυψη κοιτασμάτων ορυ- κτών καυσίμων εορτάζεται ως σωτηρία και πανά- κεια. Ωστόσο, η διεθνής εμπειρία μας διδάσκει ότι μια τέτοια ανακάλυψη, όσο ελκυστική και αν φαίνε- ται, είναι δίκιοπο μαχαίρι.

Από τη μια, θα βοηθούσε την Κύπρο να αντιμε- τωπίσει το υψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα και αυ- ξανόμενο εξωτερικό χρέος εάν και όταν, ένα μεγά- λο ποσό χρημάτων αρχίσει να εισρέει στα κρατικά τα- μεία και την οικονομία.

Από την άλλη, οι κίνδυνοι είναι εξίσου σημαντι- κοί. Πρώτον, τα έσοδα κινδυνεύουν να καταπατα- ληθούν για να διατηρηθεί ο διογκωμένος και σπά- ταλος δημόσιος τομέας, καθώς και για να αυξηθούν οι κοινωνικές παροχές και επιδοτήσεις σε ομάδες

οργανωμένων συμφερόντων. Το εύκολο χρήμα θα ενθαρρύνει κι' άλλα υψηλού κόστους και χαμηλής απόδοσης δημόσια έργα με σοβαρές περιβαλλοντι- κές επιπτώσεις. Χειρότερα ακόμα το εύκολο χρή- μα θα μειώσει την πίεση και θα αναβάλει επ' αόρι- στο την αναδιάρθρωση της οικονομίας και του δη- μόσιου τομέα που είναι απολύτως αναγκαία για την ανάκτηση της διεθνούς μας ανταγωνιστικότητας.

Ένας δεύτερος κίνδυνος που παραδοκεί φέρει το όνομα της «κατάρας των πόρων», η οποία, ορί- ζεται ως το παράδοξο φαινόμενο που οι χώρες με αφθονία μη ανανεώσιμων φυσικών πόρων, όπως το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, τείνουν να έχουν χαμηλότερα επίπεδα ανάπτυξης από τις χώρες με λιγότερους φυσικούς πόρους. Για παράδειγμα από το 1965-1998, στις χώρες του ΟΠΕΚ, το κατά κε- φαλή ΑΕΠ μειώθηκε κατά μέσο όρο κατά 1,3% ετη- σίως, ενώ στον υπόλοιπο αναπτυσσόμενο κόσμο αυξήθηκε κατά μέσο όρο 2,2%. Αυτό οφείλεται στη μείωση της ανταγωνιστικότητας των άλλων τομέ- ων, της αστάθειας των κρατικών εσόδων λόγω αστά- θειας των τιμών των υδρογονανθράκων, και την κα- κοδιαχείριση, αναποτελεσματικότητα, και διαφθορά που προκαλεί ο εύκολος πλούτος. Η πιο επιζήμια και διαρκής επίπτωση από την κατάρα των πόρων είναι η καθυστέρηση της ανάπτυξης των θεσμών και του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας.

Μόνο λίγες χώρες όπως η Νορβηγία, το Κουβέιτ, και η Χιλή, κατάφεραν να αποφύγουν την κατάρα των πόρων αποταμιεύοντας μέρος των εσόδων σε ειδι- κά επενδυτικά ταμεία. Τα κεφάλαια εισάγονται στην οικονομία σταδιακά και επενδύονται σε μεγάλονοα αναπτυξιακά έργα που αυξάνουν την ανταγωνιστι- κότητα της χώρας, όπως η παιδεία, η έρευνα, η και-

νοτομία, οι υποδομές για νέες τεχνολογίες και υπη- ρεσίες, η πράσινη ανάπτυξη και η προστασία του περιβάλλοντος.

Αντί να αφήσουμε, λοιπόν, τα έσοδα από το φυ- σικό αέριο να εκτροχιάσουν τη θεσμική και οικονο- μική ανάπτυξη της χώρας, θα μπορούσαμε να τα αποστειρώσουμε και να τα χρησιμοποιήσουμε δη- μιουργικά για να επιταχυνθεί η διαδικασία των με- ταρρυθμίσεων, ώστε να επανακτήσει η Κύπρος τη διεθνή ανταγωνιστικότητά της. Ίδου μερικές επι- βαλλόμενες προτεραιότητες: μεταρρύθμιση του δη- μόσιου τομέα, ενίσχυση της βιωσιμότητας του συ- νταξιοδοτικού ταμείου, επένδυση στην εκπαιδευτι- κή μεταρρύθμιση, την έρευνα, την καινοτομία και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ο Προμηθέας, όχι ο Επιμηθέας, θα πρέπει να καθοδηγεί τις ενέργειές μας. Παίζουμε με τη φωτιά αν αρχίσουμε την εκμε- τάλλευση των κοιτασμάτων φυσικού αερίου χωρίς να χαράξουμε πρώτα μια καλά συγκροτημένη στρα- τηγική ευφυούς χρήσης των εσόδων. Με την επί- γνωση των ευκαιριών αλλά και των κινδύνων και μια μακρόπνοη στρατηγική, το φυσικό αέριο θα μπο- ρούσε να εκτοξεύσει την Κύπρο στην τροχιά της αιφώρου ανάπτυξης με αιχμές του δόρατος, την έρευνα και την καινοτομία, την ανάπτυξη του αν- θρωπίνου μας δυναμικού και την εκμετάλλευση του ανεξάντλητου ηλιακού μας πλούτου».

* Ο Δρ. Θεόδωρος Παναγιώτου είναι Καθηγητής Ηθικής και Επιχειρημα- τικότητας και Διευθυντής του Διεθνούς Ινστιτούτου Διεύθυνσης Κύ- πρου, γνωστού ως CIIM. Διετέλεσε Καθηγητής Οικονομικών & Περι-βάλλοντος στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ των Ηνωμένων Πολιτειών. Διε-τέλεσε επίσης σύμβουλος του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και κυβερνήσεων και επιχειρήσεων στις ΗΠΑ, Κίνα, Ρω-σία, Βραζιλία, Μεξικό και Κύπρο. Έχει πλούσιο συγγραφικό έργο και τι-μήθηκε για τη συμβολή του στο έργο της Διακυβερνητικής Επιτροπής Κλιματικών Αλλαγών που κέρδισε το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης το 2007.

«Ενεργός Γήρανσης: Αλληλεγγύη μεταξύ των Γενεών & Ισότητα των Φύλων - Αποτελεσματική Στρατηγική για Δραστηριοποιημένη Τρίτη Ηλικία»

Με μεγάλη επιτυχία στέφθηκε το Συνέδριο που οργάνωσαν οι Σοροπτιμιστικοί Όμιλοι της Κύπρου στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Έτους 2012. Το θέμα του Συνεδρίου ήταν η «Ενεργός Γήρανσης: Αλληλεγγύη μεταξύ των Γενεών & Ισότητα των Φύλων - Αποτελεσματική Στρατηγική για Δραστηριοποιημένη Τρίτη Ηλικία» και είχε σαν στόχο τη συνδρομή στην ευαισθητοποίηση και προώθηση της παράτασης του δραστηριοποιημένου βίου καθώς και στην αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών.

Διακεκριμένοι Ομιλητές,

- Η κα **Ανδρούλα Βασιλείου**, Επίτροπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα Εκπαίδευσης, Πολιτισμού, Πολυγλωσσίας και Νεολαίας
 - Ο Νομπελίστας στις Οικονομικές Επιστήμες Καθηγητής **Χριστόφορος Πισσαρίδης**,
 - Η Πρόεδρος Διεθνούς Σοροπτιμισμού-Ευρώπης 2011-13 κα **Kathy Kaaf**,
 - Η Καθηγήτρια κα **Μαίρη Κουσελίνη** του Πανεπιστημίου Κύπρου με Έδρα Ουνέσκο για την Ισότητα και Ενδυνάμωση των Φύλων
 - Ο Καθηγητής **Asghar Zaidi** της Διεθνούς Κοινωνικής Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο Southampton, Διευθυντής Έρευνας στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Βιέννη και
 - Ο Καθηγητής **Κωνσταντίνος Φελλάς**, Αντιπρύτανης στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- ασχολήθηκαν με θέματα όπως
- ✓ η γενική συνειδητοποίηση της αξίας της δραστηριοποίησης της Τρίτης Ηλικίας, η αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και η ισότητα των φύλων,
 - ✓ η ενθάρρυνση του διαλόγου και ανάπτυξη της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερομένων σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και
 - ✓ η χάραξη και στήριξη Στρατηγικής εκ μέρους των εμπλεκόμενων και ενδιαφερομένων μερών της πολιτείας και κοινωνίας για προώθηση της δραστηριοποίησης της Τρίτης Ηλικίας και αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών.
- Χαιρετισμούς απηύθυναν οι κυρίες Ρίτα Κουρούπη Πρόεδρος του Διεθνούς Σοροπτιμιστικού Ομίλου Λευκωσίας, Marie Jeanne Bosia πρώην πρόεδρος Διεθνούς Σοροπτιμισμού, Maguy Chabert δημιουργός των Ευρωπαϊκών Ημερών

Φιλίας και απέστειλε χαιρετισμό ο Δρ Νίκος Περιστιάνης, Πρόεδρος του Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Την επίσημη έναρξη του συνεδρίου κήρυξε η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Σωτηρούλα Χαραλάμπους η οποία στο χαιρετισμό της ευχήθηκε καλή επιτυχία στο συνέδριο και δήλωσε ότι η αλληλεγγύη μεταξύ γενεών και η εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών στη διαμόρφωση πολιτικών αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο στη δημιουργία μιας Ευρώπης για όλες τις ηλικίες. Ανακοίνωσε παράλληλα ότι η τελετή λήξης του Ευρωπαϊκού Έτους 2012 θα πραγματοποιηθεί στην Κύπρο το Δεκέμβριο του 2012 οπότε και θα υιοθετηθεί σχετική Διακήρυξη του Συμβουλίου.

Εισαγωγές έκαναν οι νεαρές Σοροπτιμιστριες Ζωή Μάγου και Χαρά Μακρυγιάννη και παρουσιάστηκε σε πρώτη προβολή το ντοκιμαντέρ μικρού μήκους «Ενεργός Τρίτη Ηλικία και Αλληλεγγύη μεταξύ των Γενεών» παραγωγή του σκηνοθέτη Μιχάλη Καλοπαϊδή για το Σύνδεσμο Ευημερίας Ηλικιωμένων Ατόμων - αφιέρωμα στους ηλικιωμένους της Κύπρου που καταφέρνουν να διατηρούν τους εαυτούς τους σε πλήρη ενέργεια και δράση, αναδεικνύοντας ενίοτε νέες δεξιότητες οι οποίες τους επιτρέπουν να ανα-

πτύξουν νέα σχέση με τα παιδιά τους, τα εγγόνια και δισέγγονά τους δημιουργώντας έτσι μια καλύτερη κοινωνία.

Το συντονισμό του Συνεδρίου είχαν η Δημοσιογράφος κα Σοφία Ιορδανίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Επικοινωνία και Δημοσιογραφία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου και η Δρ Αθηνά Μιχαηλίδου-Ευριπίδου Διευθύντρια Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου, ενώ τις εργασίες έκλεισε η συντονίστρια της διοργάνωσης του Συνεδρίου κα Αναστασία Ασλανίδου η οποία στην παρουσίασή της ανέλυσε τα συμπεράσματα των εργασιών του Συνεδρίου και τόνισε, μεταξύ άλλων, την ανάγκη συντονισμού και συνεργασίας όλων των φορέων κυβερνητικών και ιδιωτικών, σχετικών υπηρεσιών και δομών υποστήριξης, για τη δημιουργία κουλτούρας ενεργού γήρανσης σαν μιας διά βίου διεργασίας.

Το Συνέδριο που συμπεριλαμβάνεται στο πρόγραμμα εκδηλώσεων της Κυπριακής Προεδρίας, τελούσε υπό την Υψηλή Προστασία της Κυρίας Έλσης Χριστόφια, συζύγου του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας και παρακολούθησαν περίπου 150 σύνεδροι από 16 χώρες της Ευρώπης και αντιπρόσωποι κυβερνητικών και ιδιωτικών φορέων.

Τουρισμός και κρίση

Διαβάζουμε και ακούμε διάφορα, σχετικά με τη διεθνή κρίση, που επηρεάζει και τον Τουρισμό της Κύπρου. Όμως δεν πρέπει να απογοητευόμαστε, γιατί ο προορισμός «Κύπρος» έχει κάποιες ιδιαιτερότητες που, κατά καιρούς, βοηθούν στην προσέλκυση κάποιου διαφορετικού ρεύματος τουρισμού που μας δίνει τη δυνατότητα να επιβιώνουμε.

Του Μιχάλη Δημοσθένους

ΗΦΣΙΜΑ
Ειδικού στα θέματα
Τουρισμού και
επιμόρφωσης ΕΛΠΙΣ
Τουρισμού και
Φιλοξενίας Σεμινάρια

Η χώρα μας είναι ένας ολοκληρωμένος τουριστικός προορισμός. Έχει ιστορία και πολιτισμό, καλές κλιματολογικές συνθήκες, όμορφο φυσικό περιβάλλον, καθαρές παραλίες, ξενοδοχειακές μονάδες, αγροτουριστικά καταλύματα, ωραίο και φιλόξενο κόσμο και ασφάλεια. Με αυτά τα δεδομένα, πρέπει να συνεχίσουμε να ελπίζουμε ότι η

τουριστική βιομηχανία της Κύπρου μπορεί να αντιμετωπίσει την κρίση. Κάθε χρόνο πρέπει να είμαστε έτοιμοι και να συνεχίσουμε να προσελκύνουμε το ενδιαφέρον των τουριστών. Ο τουρίστας της εποχής μας αναζητά, τους ποιοτικούς προορισμούς που προσφέρουν σιγουριά για επιτυχημένες διακοπές.

Στόχος μας, μαζί με τα διάφορα μέτρα που λαμβάνονται στην παρούσα κρίση που αντιμετωπίζουμε, θα πρέπει να είναι η διόρθωση πορείας για να παρουσιάσουμε ένα ανανεωμένο ποιοτικό τουριστικό προϊόν. Έτσι θα παραμείνουμε ανταγωνιστικοί και θα κρατηθούμε επάξια στο χάρτη του τουρισμού. Η άμεση εφαρμογή λύσεων και νέων ιδεών είναι επιτακτική ανάγκη.

Είναι η ώρα να δούμε όλες οι προσφερόμενες υπηρεσίες πρέπει να λειτουργούν πιο επαγγελματικά και να ελέγχονται αυστηρά για την εφαρ-

μογή τους από ειδικό αρμόδιο σώμα. Να εφαρμοστούν επαγγελματικά πρότυπα το συντομότερο δυνατόν για αυτούς που εργάζονται και που διατίθενται να εργασθούν σε τομείς, που υπηρετούν τον τουρισμό.

Να τεθούν σε εφαρμογή όλα τα μέτρα εκείνα, που θα διορθώσουν και θα βάλουν σε σωστή βάση όλες τις συμβαλλόμενες υπηρεσίες του τουρισμού, για να μπορέσουν να αποδώσουν ποιοτικά και η εφαρμογή του νόμου να είναι αμελική και γι αυτό το λόγο δεν πρέπει να εφησυχάζουμε.

Όλοι οι εργαζόμενοι στον τουρισμό χρειάζονται συνεχή ενημέρωση και επιμόρφωση και πειθαρχία. Αυτό αφορά όλους αυτούς που έρχονται σε επαφή με τον τουρίστα, από τη στιγμή που κλείνει το πακέτο του για τη Κύπρο μέχρι την επιστροφή του στο τόπο του. Όπως και οι αεροσυνοδοί στις πτήσεις προς Κύπρο, οι υπάλληλοι αεροδρομίων, οι οδηγοί ταξί και τουριστικών λεωφορείων, οι υπάλληλοι στα ξενοδοχεία, τουριστικά γραφεία, εστιατόρια, καφετερίες μπαρ, αγροτουριστικά καταλύματα και διαμερίσματα. Οι υπάλληλοι καταστημάτων, αρχαιολογικών χώρων, βυ-

ζαντινών εκκλησιών και μοναστηριών, φροντιστές παραλιών, ναυαγοσώστες, τροχονόμοι, αστυνομία καθώς και οι υπηρεσίες δημαρχείων και κοινοτικών αρχών. Τα ξενοδοχεία, εστιατόρια, καταλύματα, τουριστικά διαμερίσματα, θεματικά πάρκα, φυσικό περιβάλλον, τουριστικές εκδρομές, να επιθεωρούνται για την ποιότητα τους απόδοση.

Το τμήμα ελέγχου των προσφερομένων υπηρεσιών που είναι ο Κυπριακός Οργανισμός τουρισμού οι υγειονομικές υπηρεσίες χρειάζονται σεβασμό και συνεργασία, ώστε να γίνεται συνεχής έλεγχος και παροχή συμβουλών, για τη διατήρηση και αναβάθμιση του επιπέδου των ποιοτικών υπηρεσιών. Οι τουρίστες θα μας έλθουν, κάποιιοι έχουν την οικονομική ευχέρεια και θα ταξιθεύσουν.

Εφόσον όλα τα επίπεδα τουριστικής εξυπηρέτησης θα έχουν τεθεί κάτω από πλήρη έλεγχο και λειτουργούν με πλήρη επαγγελματικότητα, τότε θα είμαστε αισιόδοξοι για καλύτερες μέρες στην τουριστική μας βιομηχανία και τότε θα συνεχίζουμε να πηγαίνουμε ενάντια στην κρίση και το μέλλον στον τουρισμό θα είναι ελπιδοφόρο.

Διάλεξη στο Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου

Το Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου, μέσα στα πλαίσια των προγραμμάτων σπουδών των φοιτητών, συμπεριλαμβάνει και ειδικές διαλέξεις από εμπειρογνώμονες της ξενοδοχειακής βιομηχανίας. Πρόσφατα οι φοιτητές δύο τμημάτων παρακολούθησαν μία ενδιαφέρουσα διάλεξη εν σχέση με το τμήμα του ξενοδοχείου που ασχολείται με την οργάνωση των πωλήσεων φαγητού και ποτού. Η διάλεξη περιστράφηκε σε θέματα όπως η προετοιμασία του φαγητού, τα είδη των μενού, οι διάφοροι τρόποι σερβιρίσματος του φαγητού και του κρασιού, οι τρόποι προώθησης των πωλήσεων και του λογιστικού ελέγχου του τμήματος. Την ενδιαφέρουσα διάλεξη παρουσίασε στους φοιτητές ο Σύμβουλος Τουρισμού και Επιμόρφωσης κ. Μιχάλης Δημοσθένους.

Λάρνακα και Boutique ξενοδοχεία

Μια νέα τάση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στον ξενοδοχειακό τομέα και που θα πρέπει να προβληματίσει τους επιχειρηματίες της τουριστικής βιομηχανίας είναι η αυξανόμενη προτίμηση των τουριστών στα 'boutique hotels'. Οι αυξημένες απαιτήσεις ως επέκταση των διαφοροποιημένων πια αναγκών ενός σύγχρονου ταξιδιώτη, οι διαφορετικοί λόγοι και σκοποί ενός ταξιδιού (δουλειά,

**Του Μιχάλη
Καράσαββα**
Οικονομικού Αναλυτή

σεμινάρια, ξεκούραση και ηρεμία) καθώς και τα συχνότερα ταξίδια ανά άτομο - σε σχέση με το παρελθόν - είναι κάποιοι από τους λόγους που οδηγούν τους τουρίστες στην προτίμηση ενός τέτοιου εναλλακτικού τύπου ξενοδοχείων. Πόσο και πώς θα μπορούσε η Λάρνακα να συμβαδίσει με τη νέα τάση των μπουτικ χοτέλ; Σε συντομία, 'Μπουτικ χοτέλ' ονομάζουμε το ξενοδοχείο εκείνο που διαθέτει ένα μικρό αριθμό δωματίων, παρέχει εξατομικευμένες υπηρεσίες και έχει ένα ιδιαίτερο στυλ. Πιο συγκεκριμένα ένα μπουτικ χοτέλ:

- Είναι μικρό σε μέγεθος και έχει λιγότερα δωμάτια.
- Διαθέτει ένα ιδιαίτερο ντεκόρ με προσοχή στη λεπτομέρεια, προσεγμένες επιλογές στο στυλ με έμφαση την ποιότητα, την άνεση και την πολυτέλεια. Διαθέτει ένα συγκεκριμένο 'θέμα' γύρω από το οποίο κτίζεται η διακόσμηση του ξενοδοχείου και πολλές φορές κάθε δωμάτιο έχει το δικό του χαρακτήρα. Έπιπλα, πίνακες ζωγραφικής, αρχιτεκτονική κ.
- Δίνεται έμφαση στο να δημιουργηθεί μια φιλική και οικεία ατμόσφαιρα προς τον πελάτη ενώ η διεύθυνση φροντίζει να προβλέπει τις τυχόν απαιτήσεις των πελατών. Ίντερνετ wifi, σύγχρονες τηλεοράσεις, άνετα στρωμάτα, διαφορετικές εντάσεις φωτισμού, γκουρμέ εστιατόριο, είναι κάποια παραδείγματα από τις προσφερόμενες υπηρεσίες.
- Έχουν τη δική τους χαρακτηριστική ταυτότητα και προσωπικότητα.

Με μια πρώτη ματιά καταλαβαίνει κανείς τα προτερήματα τέτοιων ξενοδοχείων. Από την πλευρά του επιχειρηματία, ένα μπουτικ ξενοδοχείο λόγω του μικρού του μεγέθους μπορεί να στοχεύσει σε καλύτερες τοποθεσίες μέσα στην πόλη, μπορεί να προσαρμόζεται εύκολα στις

νέες απαιτήσεις, να κάνει πιο συχνά αλλαγές και ανακαινίσεις, να έχει λιγότερο προσωπικό. Από την άλλη, ο πελάτης μπορεί να απολαύσει πολυτέλεια σε προσιτή τιμή, άνετη και ποιοτική διαμονή σε ένα ήσυχο, αισθητικά προσεγμένο περιβάλλον σε μια καλή τοποθεσία σε συνδυασμό με άψογη εξυπηρέτηση.

Τι προοπτικές έχουν τέτοια εναλλακτικά ξενοδοχεία στην πόλη μας; Θα μπορούσαν να επιβιώσουν; Θα μπορούσε η Λάρνακα να επωφεληθεί με την παρουσία μπουτικ ξενοδοχείων;

Καταρχάς, η παρουσία μπουτικ ξενοδοχείων στην πόλη της Λάρνακας θα διαφοροποιήσει αλλά και θα εκσυγχρονίσει το τουριστικό προφίλ της ενώ παράλληλα θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της. Δεδομένου ότι αυτού του τύπου τα ξενοδοχεία έχουν το δικό τους πελατειακό κύκλο - που συνήθως είναι και οικονομικά εύπορο, θα προσελκύσουν νέα κατηγορία ταξιδιωτών με ιδιαίτερες απαιτήσεις, ενδιαφέροντα και ανάγκες κάτι που θα ανοίξει δρόμο για μια νέα πελατειακή κίνηση στην πόλη μας.

Επιπλέον, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας των μπουτικ ξενοδοχείων θα δώσει μια ένεση στην αισθητική πλευρά της πόλης μας - που αναμφισβήτητα το έχει ανάγκη... Καθώς η Λάρνακα

έχει ιστορία και έναν ιδιαίτερο παραδοσιακό χαρακτήρα που παραμελήθηκε εδώ και χρόνια, είναι καιρός πια να αξιοποιήσει την παράδοσή της, να προβάλλει τις ομορφίες της και να τις αναδείξει καθώς αυτό την καθιστά ανταγωνιστική.

Το αν θα μπορούσαν να επιβιώσουν στη Λάρνακα τέτοια ξενοδοχεία εξαρτάται από το πόσο διατεθειμένος είναι ο δήμος να στηρίξει τέτοιες προσπάθειες. Παραδείγματος χάριν, αν ένα τέτοιο ξενοδοχείο ανεγερθεί, θα πρέπει ο δήμος να φροντίσει να κατασκευάσει κατάλληλα πεζοδρόμια, προσβάσιμους δρόμους, να αναδείξει παραδοσιακά στοιχεία της πόλης μας, να ομορφύνει την εικόνα της και να τη διαφημίσει.

Τα boutique ξενοδοχεία είναι συνδεδεμένα με τις νέες τάσεις της τουριστικής βιομηχανίας και έχουν τη δική τους -ολοένα αυξανόμενη και οικονομικά εύπορη- πελατειακή αγορά. Η Λάρνακα θα πρέπει να βαδίσει παράλληλα με τα νέα δεδομένα και να είναι σε θέση να ικανοποιήσει τις διαφοροποιημένες πια ανάγκες του κάθε τουρίστα. Για να μπορέσει να τα καταφέρει, απαραίτητη είναι η σκληρή δουλειά και στήριξη του δήμου καθώς αυτό συμφέρει σε όλους.

Mick_karasavvas@hotmail.com

Το πρώτο παιδαγωγικό-επιχειρηματικό εργαλείο καινοτομίας σε παγκόσμιο επίπεδο

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του νέου Παγκόσμιου Δείκτη Κατανάλωσης της PwC, η αύξηση στις παγκόσμιες καταναλωτικές δαπάνες καταγράφει ύφεση, ωστόσο, η ύφεση αυτή εμφανίζεται μάλλον μειωμένη τον Οκτώβριο 2012. Η εν λόγω εξέλιξη ενδέχεται να οδηγήσει σε σταδιακή ανάκαμψη το 2013. Ο Δείκτης αντικατοπτρίζει μια σημαντική καταγραφή των τάσεων του παγκό-

Του Νίκου Γ. Σούκα

Συμβούλου
Στρατηγικής &
Επικοινωνίας

σμιου κύκλου κατανάλωσης. Συνδυάζει δεκάδες οικονομικές χρονοσειρές σε ένα και μόνο Δείκτη, ο οποίος παρακολουθεί στενά τις καταναλωτικές δαπάνες ανά το παγκόσμιο, σε ιστορική βάση. Ο Δείκτης αυτός είναι μοναδικός καθώς προσφέρει έγκαιρη προειδοποίηση για τις τάσεις παγκοσμίως, δίνοντας έτσι στις επιχειρήσεις και

στους φορείς διαμόρφωσης πολιτικής μια ένδειξη της μελλοντικής καταναλωτικής ζήτησης για αγαθά και υπηρεσίες αλλά και μια κατεύθυνση για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης.

Ο Richard Snook, Ανώτερος Οικονομολόγος της PwC και βασικός συντάκτης της έκθεσης, δήλωσε σχετικά: «Η παγκόσμια οικονομία χάνει έδαφος τον τελευταίο χρόνο. Οι πλείστες χώρες της Ευρώπης είτε καταγράφουν μηδενική ανάπτυξη είτε έχουν επιστρέψει στην ύφεση, ενώ η ανάκαμψη στις Ηνωμένες Πολιτείες έχει μειωθεί σημαντικά και οι ανησυχίες για επιβράδυνση στις αναδυόμενες αγορές αυξάνονται διαρκώς. Σε αυτό το σκηνικό, ο κύκλος κατανάλωσης θα διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στον καθορισμό των προοπτικών ανάπτυξης. Τα τελευταία στοιχεία των αναλύσεων Ανάπτυξης και Ώθησης υποδηλώνουν πολύ χαμηλή ανάπτυξη, αλλά όχι προς το παρόν ύφεση «διπλής βουτιάς» στον παγκόσμιο κύκλο κατανάλωσης. Παρ' όλα αυτά, αναμένουμε το 2013 μια σταδιακή ανάκαμψη των παγκόσμιων καταναλωτικών δαπανών, με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξουν ισχυρά αρνητικά σοκ στην Ευρωζώνη ή στις παγκόσμιες τιμές βασικών αγαθών.»

Οι παγκόσμιες οικονομίες αντιμετωπίζουν τις πρωτοφανείς προκλήσεις 2020 με ακατάλληλα, απηρχαιωμένα εργαλεία και πρακτικές που ανασχεδιάζονται και ανακυκλώνονται κάθε δεκαετία. Το γεγονός αυτό επιτείνει τις επιπτώσεις από την παγκόσμια οικονομική κρίση, αφού οι πολυτίμοι και περιορισμένοι πόροι δεν αξιοποιούνται σωστά. Σήμερα όλα

έχουν αλλάξει - υπάρχει μια νέα πραγματικότητα. Για να είμαστε αποτελεσματικοί χρειαζόμαστε νέα εργαλεία αιχμής. Η «Δέσμη Καινοτομιών» αποτελεί το πρώτο δημιουργικό-στρατηγικό εργαλείο που είναι συμβατό με τα σύγχρονα μοντέλα καινοτομίας (Open Innovation, Frugal Innovation) και τις νέες μορφές καινοτομίας (Disruptive Innovation, Radical Efficiency, Value Innovation). Στόχος η δημιουργία αξίας με χαμηλότερο κόστος.

Το νέο αυτό πολυεργαλείο λειτουργεί ως καταλύτης για το Τρίγωνο της Γνώσης: **α)** συνδέοντας την εκπαίδευση με την αγορά εργασίας και **β)** καλύπτοντας ολόκληρο τον κύκλο καινοτομίας - από την έρευνα μέχρι τη λιανική (Retail). Η «Δέσμη Καινοτομιών» ενισχύει παράλληλα όλους τους τύπους καινοτομίας: Προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες αιχμής, Οργάνωση - κουλτούρα καινοτομίας, δημιουργικό Μάρκετινγκ.

Στη δημιουργική αυτή διαδικασία -με κύρια χαρακτηριστικά τη συνεργασία, τη συνδημιουργία και την αλλαγή- συμμετέχουν όλοι οι εταίροι της καινοτομίας (διεύθυνση, προσωπικό, συνεργάτες, προμηθευτές, πελάτες - χρήστες, δημόσια διοίκηση, επιχειρήσεις, ερευνητές, πανεπιστήμια, κοινωνία των πολιτών).

Η μοναδικότητα της «Δέσμης Καινοτομιών» έγκειται στο γεγονός ότι κινεί παράλληλα και τους δύο άξονες ανάπτυξης και ανάκαμψης: **1.** Βελτίωση αποδοτικότητας - παραγωγικότητας - ανταγωνιστικότητας. **2.** Δημιουργία νέων Αγορών για υπάρχοντα προϊόντα και νέων προϊόντων για νέες Αγορές. Συγκεκριμένα, πέραν της προώθησης της καινοτομίας στη δημόσια διοίκηση, η «Δέσμη Καινοτομιών» αποτελεί ένα πανίσχυρο εργαλείο για τη δημιουργία Αγορών που δεν υπήρχαν προηγουμένως και νέων θέσεων εργασίας σε επιχειρήσεις γρήγορης ανάπτυ-

ξης. Το Concept Innovation «Δέσμη Καινοτομιών» συνδέει τη δημιουργική υπερροχή με την εμπορική επιτυχία μέσω των Δημιουργικών Βιομηχανιών.

Η «Δέσμη Καινοτομιών» αποτελεί επίσης ένα καινοτόμο παιδαγωγικό εργαλείο για ενίσχυση των επιχειρηματικών δεξιοτήτων (ικανότητα για καινοτομία και μεταφορά γνώσεων) και εγκάρσιων ικανοτήτων (μεταγνωστικές και δημιουργικές δεξιότητες), στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον ανασχεδιασμό της εκπαίδευσης. Το ποσοστό ανεργίας των νέων είναι περίπου 23% στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης - ταυτόχρονα, όμως, υπάρχουν πάνω από 2 εκατομμύρια θέσεις εργασίας που δεν μπορούν να καλυφθούν. Η Ευρώπη χρειάζεται ριζικό ανασχεδιασμό όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορούν να προσφέρουν τις δεξιότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας. Πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εγκαινιάσει μια νέα στρατηγική με τίτλο «Ανασχεδιασμός της εκπαίδευσης», στόχος της οποίας είναι να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αναλάβουν άμεσα δράση ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι νέοι αναπτύσσουν τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται στην αγορά εργασίας και να επιτευχθούν οι στόχοι τους για την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Η ανάκαμψη της βιώσιμης ανάπτυξης στην Ευρώπη θα επιτευχθεί μόνο με την εκπαίδευση ατόμων ώστε να αποκτήσουν υψηλή ειδίκευση και ικανότητα προσαρμογής και να μπορούν να συμβάλλουν στην καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Ο ανασχεδιασμός της εκπαίδευσης επιβάλλει μια ουσιαστική αλλαγή στην εκπαίδευση, με μεγαλύτερη επικέντρωση στα «μαθησιακά αποτελέσματα» - τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που αποκτούν οι σπουδαστές. Οι δεξιότητες είναι καθοριστικές για την αύξηση της παραγωγικότητας και η Ευρώπη πρέπει να ανταποκριθεί στην παγκόσμια αύξηση της ποιότητας της εκπαίδευσης και της προσφοράς δεξιοτήτων. Μεταξύ άλλων, πρέπει να υπάρξει πολύ μεγαλύτερη εστίαση στην ανάπτυξη εγκάρσιων δεξιοτήτων και βασικών δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα. Αυτό ισχύει ιδίως για τις επιχειρηματικές δεξιότητες και τις δεξιότητες στον τομέα των ΤΠ.

Συμπερασματικά: Το νέο εργαλείο «Δέσμη Καινοτομιών» αποτελεί την πρώτη παιδαγωγική-επιχειρηματική τεχνική σε παγκόσμιο επίπεδο - επιταχύνει την ανάπτυξη αυξάνοντας τη γόνιμη αλληλεπίδραση μεταξύ του ακαδημαϊκού κόσμου και των επιχειρήσεων.

Αγώνας δρόμου για μια καλύτερη Κύπρο

Η Κύπρος σήμερα, μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντιμετωπίζει μια σειρά προκλήσεων και προβλημάτων. Το Φεβράριο του 2013, θα κληθεί ο νέος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας να τα χειρισθεί επειγόντως, με σύνεση, τόλμη και αποφασιστικότητα. Με το εθνικό θέμα να βρίσκεται στη χειρότερη του φάση, τα πολυπληθή κρούσματα

διαφθοράς, την υπερμεγέθη παράνομη μετανάστευση, με συνεπακόλουθο την αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα της χώρας, τη συνεχώς αυξανόμενη ανεργία και τα ανεξέλεγκτα πλέον δημοσιονομικά ελλείμματα, μαζί με τις απαιτήσεις των δανειστών μας, προβάλλουν ως ανυ-

Του
Ανδρέα Θ.
Ασσιώτη

πέρβλητα προβλήματα τα οποία χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Αναμένουμε ότι η κυβέρνηση που θα προκύψει από τις εκλογές, θα κινήσει τις διαδικασίες για την τιμωρία όσων ευθύνονται για την τραγική οικονομική κατάσταση που βρίσκεται σήμερα η Κύπρος. Συγκεκριμένα, τα διοικητικά συμβούλια και οι υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι των δύο μεγαλύτερων τραπεζών, της Τράπεζας Κύπρου και της Λαϊκής Τράπεζας θα πρέπει να λογοδοτήσουν για τον ανεύθυνο τρόπο με τον οποίο κατασπατάλησαν τα λεφτά των πελατών τους. Οι πολίτες έχουν κάθε δικαίωμα να διαμαρτύρονται και να απαιτούν λύσεις για τα προβλήματα που τους δημιούργησαν οι τράπεζες. Είναι αυτονόητο, ότι για να μπορέσει η Κυπριακή Δημοκρατία να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του 21ου αιώνα και να ασκήσει διεκδικητική πολιτική στο εθνικό ζήτημα θα πρέπει η νέα Κυβέρνηση να κερδίσει το σεβασμό των πολιτών και την εμπιστοσύνη τους προς το κράτος.

Εδώ που φθάσαμε δε χωρά ούτε μεγάλα λόγια αλλά ούτε και πειραματισμούς. Είναι η ώρα των πράξεων, της περισυλλογής, της αλληλεγγύης και της ανιδιοτελούς προσφοράς. Όπως έγραφα και σε προηγούμενο άρθρο στο EUROΚΕΡΔΟΣ,* ο νέος Πρόεδρος οφείλει να επιλέξει για το Υπουργικό Συμβούλιο ανθρώπους με όραμα, εργατικούς, πρακτικούς, που να διακατέχονται από νοοτροπία νικητή, οι οποίοι να νοιάζονται για τον τόπο. Τόσο ο Πρόεδρος, όσο και η ομάδα του, χρειάζεται να διαθέτουν επαρκείς διοικητικές γνώσεις, τόλμη, επαγ-

γελατισμό. Είναι επιτακτική ανάγκη η αναδιοργάνωση της δημόσιας υπηρεσίας για να καταστεί πιο αποτελεσματική στο έργο που επιτελεί.

Ο κόσμος γύρο μας άλλαξε και πρέπει να αλλάξουμε και εμείς. Σίγουρα οι μεταρρυθμίσεις δεν είναι εύκολη υπόθεση αλλά είναι απαραίτητες. Για να γίνει αυτό χρειάζεται πρώτα απ' όλα αλλαγή νοοτροπίας από μέρους της νέας κυβέρνησης και των κομματικών ηγεσιών. Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας υπηρεσίας θα ικανοποιήσει την καθολική απαίτηση της κοινωνίας των πολιτών για παροχή ποιοτικής εξυπηρέτησης με το λιγότερο κόστος. Είναι αξιοσημείωτο ότι έχει αρχίσει να διαμορφώνεται ένα πλειοψηφικό ρεύμα πολιτών, ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης, που ζητά όπως εφαρμόζονται οι νόμοι για να υπάρξει κράτος δικαίου. Η ανασυγκρότηση του κράτους θα πρέπει να στοχεύει στην ισοπολιτεία, στην αξιοκρατία στην αριστεία.

Η νέα κυβέρνηση οφείλει να μελετήσει σε βάθος το τι πήγε στραβά όλα αυτά τα χρόνια. Η νέα κυβέρνηση οφείλει να δώσει ένα ισχυρό μήνυμα ότι καταλαβαίνει σε τι κατάσταση έχει περιέλθει η χώρα και ότι είναι διατεθειμένη να την αλλάξει μόνη της ανεξαρτήτως των απαιτήσεων της τρόικα. Η κυπριακή οικονομία δεν θα ανακάμψει για όσο η χώρα δίνει την εντύπωση ότι τα κάνει όλα με το στανιό. Η Κύπρος δε θα orthοποδησει αν δεν εισπράττονται αποτελεσματικά οι φόροι. Ελπίζεται, ότι η οικονομική κρίση και

το μνημόνιο, εκτός από τη δυσπραγία για τους απλούς πολίτες, θα επιφέρουν και την πολυπόθητη αλλαγή στον τρόπο σκέψης και νοοτροπίας στο σύνολο της πολιτικής ηγεσίας. Το γρηγορότερο που η νέα κυβέρνηση θα δράσει, εφαρμόζοντας τις ανάλογες πολιτικές, οι οποίες και θα καθορίσουν την έκβαση, των υπό μορφή χιονοστιβάδας νέων εξελίξεων, τόσο το καλύτερο.

Η επιτάχυνση των διαρθρωτικών και διοικητικών αλλαγών, υπό τις παρούσες συνθήκες, έχει καταστεί επιβεβλημένη. Οι δυσκολίες και τα οποιαδήποτε προβλήματα που θα ανακύψουν στην πορεία πρέπει να ξεπεραστούν βήμα βήμα. Ασφαλώς μέσα στο σχεδιασμό θα πρέπει να ενταχθεί το ζήτημα αναζήτησης τρόπων στενότερης συνεργασίας της δημόσιας διοίκησης με τον επιχειρηματικό κόσμο. Αυτό είναι καθοριστικής σημασίας. Θα δείξει ότι η ηγεσία της δημόσιας διοίκησης και των ηγεσιών του τραπεζικού, τεχνολογικού και βιομηχανικού τομέα κινούνται προς την ίδια κατεύθυνση. Η Κύπρος θα μπορούσε να μετατραπεί σε χώρα ανάπτυξης και σε κοινωνία που να προσφέρει ίσες ευκαιρίες, προοπτικές και ευημερία σε όλους τους πολίτες της. Τον νέο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας που θα εκλεγεί τον επόμενο μήνα, παραπέμπουμε στην αρχαία Ελληνική ρήση: «Ιδού η Ρόδος ιδού και το πήδημα». Προσδοκούμε να μας εκπλήξει ευχάριστα.

* Ανδρέα Θ. Ασσιώτη «Προεδρικές Εκλογές Αξίζει να ονειρευόμαστε», EUROΚΕΡΔΟΣ, Σεπτέμβριος 2012

Αυθεντίες του Μάνατζμεντ στον 20ό αιώνα

Laurence J. Peter (1919 - 1990)

Ο Δρ. Laurence J. Peter γεννήθηκε το 1919 στο Βανκούβερ του Καναδά και άρχισε την καριέρα του το 1941 ως δάσκαλος. Το 1963 απέκτησε διδακτορικό στην

**Του Δημήτρη
Εργατούδη**

Αφηρηθέντα
Ανώτερου Διευθυντή
του Ομίλου Λαϊκής
(2006) και Fellow του
Ινστιτούτου
Τραπεζιτών Λονδίνου

εκπαίδευση (Doctor of Education) από το Washington State University. Το 1964 μετακόμισε στην Καλιφόρνια και διορίστηκε αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Νότιας Καλιφόρνιας. Έγινε διάσημος το 1968 - 69, όταν κυκλοφόρησε - με τον Raymond J Hull - το βιβλίο του THE PETER PRINCIPLE.

Εκτός από το βιβλίο αυτό, ο Δρ. Peter έγραψε και τα εξής βιβλία:

- Prescriptive Teaching (1965)
- The Peter Prescription (1972)
- Competencies for Teaching: System of Accountability for Teacher Education (1972-1975) (4 volumes, 1975)
- Vol. 1 Therapeutic Instruction
- Vol. 2 Classroom Instruction
- Vol. 3 Individual Instruction
- Vol. 4 Teacher Education
- The Peter Plan (1976)
- Peter's Quotations, Ideas for Our Time (aka Quotations for Our Time, 1977)
- Peter's People (1979)
- Peter's Almanac (1982)
- The Laughter Prescription (with comedian Bill Dana, 1982)
- Why Things Go Wrong, or the Peter Principle Revisited (1984)
- The Peter Pyramid or will we ever get the point? (1986).

Σύμφωνα με τον Δρ. Peter, καταλήγοντας στο δόγμα του, είχε ακούσια ανακαλύψει μια νέα επιστήμη, την ιεραρχιολογία (hierarchyology), η οποία μελετά την ιεραρχία σε διάφορους οργανισμούς. Ο όρος ιεραρχία, αρχικά χρησιμοποιείτο για να περιγράψει τους βαθμούς των κληρικών. Σήμερα, ο όρος χρησιμοποιείται για να περιγράψει την οργανική διάρθρωση κάθε οργανισμού ο οποίος είναι οργανωμένος σε βαθμίδες και κλίμακες. Παρόλο που η ιεραρχιολογία είναι μια νέα σχετικά επιστήμη, φαίνεται ότι εφαρμόζεται ευρέως τόσο στη δημό-

σια, όσο και στην ιδιωτική διοίκηση.

Το δόγμα του Δρ. Peter υποστηρίζει ότι σε κάθε οργανισμό, στον οποίο οι προαγωγές εξαρτώνται από τα επιτεύγματα, τις επιτυχίες και την αξία των υποψηφίων, σταδιακά προάγονται συνεχώς όλοι όσοι πληρούν τα εν λόγω προσόντα. Κι αυτό συνεχίζεται μέχρις ότου εκείνοι που προάγονται φτάσουν σε ένα σημείο στο οποίο τους είναι αδύνατο να ανταποκριθούν στις ανάγκες της τελευταίας τους θέσης.

Αποτέλεσμα της διαδικασίας αυτής είναι ότι όλες οι ανώτερες θέσεις καταλαμβάνονται από ανεπαρκείς διευθυντές, και η εργασία διεκπεραιώνεται από ικανούς υπαλλήλους οι οποίοι δεν έφτασαν ακόμη στο όριο της ανεπάρκειας.

Δεν είναι απαραίτητο η ανεπάρκεια ενός υπαλλήλου να οφείλεται στο ότι η ανώτερη θέση είναι πιο δύσκολη. Πιθανόν να οφείλεται στο γεγονός ότι για τη θέση αυτή απαιτούνται διαφορετικές δεξιότητες από αυτές που διαθέτει ο υπάλληλος. Π.χ. αν ένας μηχανικός με πολλές τεχνικές ικανότητες, αναλάβει ως διευθυντής ενός έργου, θα αποτύχει αν δεν είναι καλός στις διαπροσωπικές σχέσεις, που είναι απαραίτητες για να ηγηθεί κάποιος μιας ομάδας ανθρώπων.

Παράλληλα, αν ένας ικανός υπάλληλος διοριστεί σε μια κατώτερη θέση, δυο πράγματα μπορεί να συμβούν: Αν ο διευθυντής του είναι

ικανός, θα τον συστήσει για προαγωγή, προς όφελος του οργανισμού. Αν ο διευθυντής του δεν είναι ικανός θα αισθάνεται ότι απειλείται από τον ικανό υπάλληλο και θα φροντίσει να απαλλαγεί από αυτόν. Το δεύτερο συνήθως συμβαίνει σε οργανισμούς με αδύνατη ηγεσία, στους οποίους ταχεία προαγωγή νέων υπαλλήλων θεωρείται ότι παραβιάζει τους κανόνες της ιεραρχίας.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους μπορεί να αντιμετωπιστούν τα μειονεκτήματα που αναφέρονται στο δόγμα Peter:

• Προαγωγή ή απόλυση

Οι υπηρεσίες ενός υπαλλήλου τερματίζονται αν δεν καταφέρει να προαχθεί σε τακτά χρονικά διαστήματα. Κι αυτό γιατί με το να μην προάγεται, εμποδίζει την προαγωγή ικανών υφισταμένων του. Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται συνήθως στο στρατό.

• Καταλληλότητα για την επόμενη θέση

Ουδείς να προάγεται αν πρώτα δεν αποδείξει έμπρακτα ότι διαθέτει τις γνώσεις και την ικανότητα για να ανταποκριθεί με επιτυχία στα νέα του καθήκοντα.

• Ακαταλληλότητα για την επόμενη θέση

Αν ένας υπάλληλος είναι ικανός στην παρούσα του θέση, αλλά κρίνεται ακατάλληλος για την επόμενη, μπορεί, αντί με προαγωγή, να ανταμειφτεί οικονομικά (π.χ. πρόσθετες προσαυξήσεις, φιλοδώρημα κλπ.)

• Εκπαίδευση πριν την προαγωγή

Αν υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την καταλληλότητα ενός υπαλλήλου να προαχθεί και αναλάβει ανώτερη θέση, μπορεί πρώτα να εκπαιδευτεί, να δοκιμαστεί, και μετά να προαχθεί.

• Εξωτερικές προσλήψεις

Στις ψηλές θέσεις της ιεραρχίας προσλαμβάνονται εξωυπηρεσιακοί, με αποδεδειγμένες ικανότητες σε προηγούμενες παρόμοιες θέσεις.

• Διαφορετικές κλίμακες ανέλιξης

Ανάλογα με την ειδικότητα του κάθε υπαλλήλου, να υπάρχουν διαφορετικά σχέδια υπηρεσίας και ανέλιξης. Π.χ. να υπάρχουν διαφορετικές κλίμακες για τους τεχνικούς, διαφορετικές για τους γραφείς κ.ο.κ.

Με τον Δρ. Peter διαφώνησαν έντονα διάφοροι άλλοι επιστήμονες, μεταξύ των οποίων και ο Δρ. Peter Drucker. Ο Δρ. Laurence J. Peter πέθανε το 1990.

προνομιακές τιμές
σε πάνω από

3

επιλογές

Σχέδιο American Express Selects! Το σχέδιο που σου προσφέρει προνομιακές τιμές σε πάνω από 300 επιλογές στην Κύπρο όπως εστιατόρια, ξενοδοχεία, καταστήματα, σπα, ζαχαροπλαστεία, ταξιδιωτικές υπηρεσίες, γυμναστήρια, κ.ά.

American Express Selects.
Ψάξε το. Σε συμφέρει.

Για να δείτε όλες τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στο σχέδιο American Express Selects καθώς επίσης για τους όρους και περισσότερες πληροφορίες:

www.bankofcyprus.com.cy
8000AMEX (2639)
www.americanexpress.com.cy

Οφέληματα/προνόμια που προσφέρονται στον Κάτοχο Κάρτας από τρίτο πρόσωπο (φυσικό ή νομικό), συνεργάτη της Τράπεζας, δυνατό να τροποποιηθούν από καιρού εις καιρό και να αποσυρθούν.

AMERICAN EXPRESS
SELECTS

10 ΧΡΟΝΙΑ

Τράπεζα Κύπρου

Πρωτοποριακά προϊόντα για νέους

Mobile B@nking
HELLENIC BANK

e-St@tement
HELLENIC BANK

Net B@nking
HELLENIC BANK

Νέα "P" Card Art

Σχεδιασμένη από νέους για νέους.

- ανώνυμη & προπληρωμένη
 - χωρίς τραπεζικό λογαριασμό
 - απόκτηση σε 5 λεπτά
- Δώρο κάρτα μνήμης micro SD 8GB (Kingston)**

Η Ελληνική Τράπεζα σχεδιάζει το αύριο μαζί με τους νέους για τους νέους...

Δημιουργούμε. Προσφέρουμε. Εξελισσόμαστε. Με την αξιοπιστία της Ελληνικής Τράπεζας.

- Από το 2004 διαθέτουμε την επιτυχημένη σειρά των ανώνυμων, προπληρωμένων καρτών "P" Card. Τώρα, προσφέρουμε τη νέα "P" Card Art η οποία είναι σχεδιασμένη από νέους για νέους.
- Προσφέρουμε το εξελιγμένο **Mobile Banking** (m.hellenicbank.com) για ενημέρωση και συναλλαγές μέσω κινητού τηλεφώνου.
- Αναβαθμίσαμε το **Net Banking** για ιδιώτες και επιχειρήσεις και «φέραμε» την Ελληνική Τράπεζα στον υπολογιστή σας!
- Δημιουργήσαμε το πρωτοποριακό **e-Statement** για λήψη ηλεκτρονικών καταστάσεων λογαριασμού στο e-mail σας, αξιόπιστα και εντελώς δωρεάν!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999

γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843

www.hellenicbank.com

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Για πλήρη πληροφόρηση απευθύνεστε στα καταστήματα της Ελληνικής Τράπεζας, στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 και στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Τράπεζας www.hellenicbank.com